

ఆంధ్రపత్రిక

సచిత్ర వార పత్రిక

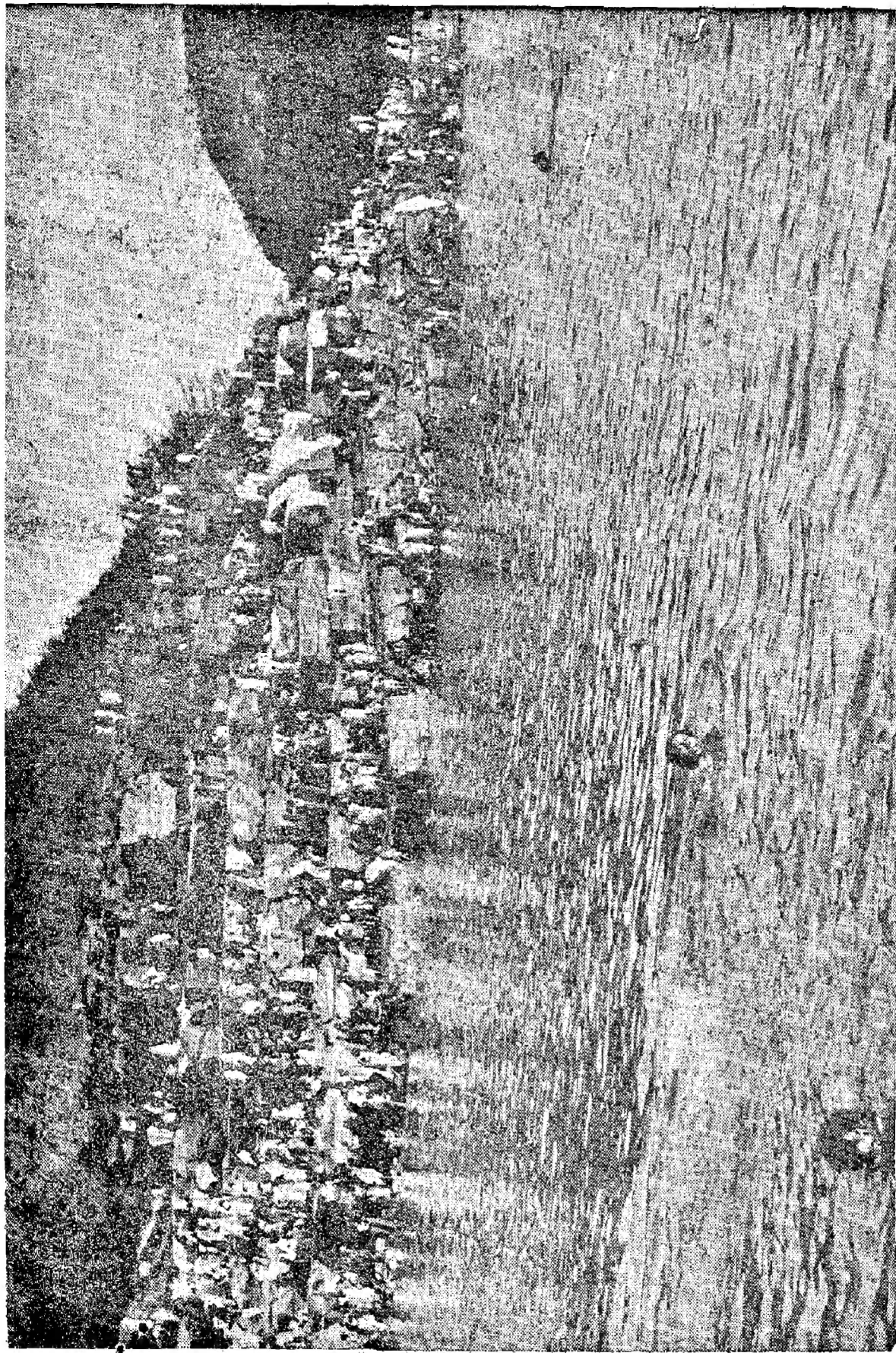

9-6-57

నయాపైసలు

ANDHRA PATRIKA

ILLUSTRATED WEEKLY

శ్రీకైలంపర్వ పాతాళగంగ తీర్థం
 పూజ్య డాక్టర్ రత్నాకర్మలు.

పాఠకలోకంపై పన్నీటిజల్లు!

★ వి నాయక చరిత్ర ★

ఆంధ్రపత్రిక సచిత్ర వారపత్రిక

హాస్యసంచిక

నవ్వు ఆనందానికి, ఆరోగ్యానికి పర్యాయపదం. హాస్యం అనేకవిధాలుగా ఉంటుంది. పల్లెటూరిహాస్యం ముతక; బస్తీహాస్యం మెతక. కోర్టుల్లో జడ్జీలు, లాయర్లు, ముద్దాయిలు; ఆస్పత్రుల్లో డాక్టర్లు, రోగులు; పాఠశాలల్లో మేష్టర్లు, విద్యార్థులు, ఒకరిమీదఒకరు ఫలోక్తులు విసురుకుంటారు. ఇంట్లో భార్యభర్తలు, బావామరదళ్లు, బావామరుదులు, పెళ్లిళ్లలో వియ్యాలవారు వేళాకోళా లాడుకుంటారు. రాజకీయాల్లో, సాహిత్యంలో, నాటక రంగస్థలాలమీద హాస్యప్రియులుగా ప్రసిద్ధి కెక్కిన ప్రముఖు లెందరో ఉన్నారు. హాస్యానిది జీవితంలో విశిష్టస్థానం.

తెలుగులో హాస్యరచనలను ప్రోత్సహించే ఉద్దేశంతో ఈ ఏడాది ఆంధ్ర వారపత్రిక వినాయకచవితి [28-8-57] సంచికను హాస్యసంచికగా ప్రచురిస్తున్నాము. సంగీత ఆసాంతం హాస్యం ఉట్టిపడేలా చేయాలని మా ఆశయం.

హాస్యరసప్రధానమైన కథలు, నాటికలు, వ్యాసాలు, గేయాలు, ఫలోక్తులు, వేళాకోళాలు, ఇవికాక దైనికజీవితానికి, రాజకీయాలకూ సంబంధించిన కామ్యూన్ చిత్రాలు ప్రచురిస్తాము. వనితాలోకం, బాలసాహితీ, సినిమాకీర్తికలలోకూడా అన్నీ హాస్యరచనలే ప్రచురిస్తాము. ఆంధ్ర రచయితలు, ముఖ్యంగా హాస్య రచయితలు మా ఆశయం జయప్రదంగా నెరవేరడంలో సహకరిస్తారని విశ్వసిస్తున్నాము. వేళాకోళమాడడం తెలుగు ఆడబడుచులకు వెన్నతో పెట్టిన విద్య. అందుచేత వనితల సహకారానికి ఇదే మా ప్రత్యేక విజ్ఞప్తి.

హాస్యసంచికకు రచనలు పంపేవారు ఆగస్టు 1 వ తేదీకే మాకు అందేలా "సచిత్ర వారపత్రిక హాస్యసంచికకు" అని వ్రాసి పంపించాలి. కథలైనా, నాటికలైనా, వ్యాసాలైనా వారపత్రికలో మూడు పేజీలకు మించకూడదు. కామ్యూన్ చిత్రాలు డ్రాయింగ్ పేపరుమీద ఇండియన్ ఇంక్ తోనే వేసిపంపాలి.

ఒక ముఖ్యమైన గమనిక

వినాయకచవితి హాస్యసంచిక కవరుపేజీ విషయమై ఒక చిన్న సవరణ చేస్తున్నాము. కవరు పేజీకి వినాయకునికి సంబంధించిన సన్నివేశంకాక, చిత్రకారులు తమకుతోచిన ఏహాస్య సన్నివేశమైనా సరే తీసుకుని వర్ణచిత్రం సంపాదించిందిగా విజ్ఞప్తి. కవరుపేజీకి అంగీకరించిన చిత్రానికి రూ. 50/- పారితోషిక మిస్తాము. [నైజా 8"X11".]

సంవత్సర చందా
రూ. 13.00
విడిపత్రిక 25న.పై.

స చి త్ర వా ర ప త్రి క

Founder : K. NAGESWARA RAO

సంపుటము 51
సంచిక 42
19-6-57

హేవిథంబి జ్యేష్ఠ బహుళ సప్తమి బుధవారం

విషయానుక్రమణిక

ముఖచిత్రం : మిస్టర్స్ కృష్ణవారి "సారంగధర"లో
భాసుమతి.

జనాభా సమన్య పరిష్కారం	3
"తమ సోమా జ్యోతిర్గమయ" — రాజశ్రీ దేవి	5
నయా వైసాల టంకసాల	6
లయితే లందగాడు కాకపోతే కురూపి	
—వి. విమల	9
రాధపడిన బాధ — యద్దనపూడి సులోచనారాణి	13
కులపాలిక — ఉపశ్రీ	17
రసాభాస — ఎమ్. సత్యనారాయణ	19
ఆచార్య విభ్రాంతి — పి. గణపతిశాస్త్రి	20
మరో లోకంలో — జి. వి. జి. కృష్ణ	24
బుడుగు టపా	27
పంచ తంత్రం	28
కృష్ణత — కొడవంటి లీలామోహనరావు	30
చెప్ప దెబ్బలు — భారత్ సింగ్	31
కనితాలోకం —	35
మంచి గంధము — నంగాని వభావతి, భానుమతి	36
నయాం కవలల కథ — సి. వి. విజయలక్ష్మి	40
దురాశ — వై. వెంకటప్పనాయుడు	44
సినిమా —	49
బొంబాయి సినిమా లేఖ	50

ఏటా నాలుగుకోట్ల పైగా

మానవకోటి పెరుగుదల

జనాభాసమస్య పరిష్కారం

నిమిషానికి 170 మంది పుడుతున్నారు. నిమిషానికి 90 మంది చనిపోతున్నారు. రోజుకి 2,44,800 మంది చొప్పున కొత్త జనాభా వస్తుంటే, 1,29,600 చొప్పున పాతిజనాభా వెలిపోతోంది. మొత్తంమీద రోజుకి దగ్గరిదగ్గరిగా లక్షా ఇరవై వేలమంది చొప్పున ప్రపంచ జనాభా పెరిగిపోతోంది. ఇదే రేటున జనాభా పెరుగుతూ ఉంటే ఈ ఇరవయ్యో శతాబ్దం ఆఖరుయ్యేటప్పటికి, ఇప్పుడున్న 270 కోట్ల జనసంఖ్య రెట్టింపై ఉంటుంటుంది.

వికీర్రాజ్యసమితి ఈమధ్య 200 జేశాల్ని ప్రాంతాల్ని పరిశీలించి ఈ లెక్కలు తయారుచేసింది అన్నిచోట్లకంటే వేగంగా జనాభా పెరిగేది దక్షిణ అమెరికాదేశాల్లోనట. అక్కడ ఏడాదికి 44 లక్షల చొప్పున జనం పెరుగుతున్నారు. పెరుగుదల వేగం కాకుండా అంతల్ని బట్టిమాస్తే ఎక్కువ పెరిగేది ఆసియాలో. ఇప్పటికే ప్రపంచంలో సగానికిపైగా ఆసియాఖండంలో ఉన్నారు. ఈ జనాభా ఏడాదికి 2 కోట్ల 40 లక్షల చొప్పున పెరుగుతోంది.

భూగోళంమీద 'క్యూ'

జనాభాలో అగ్రతాంబూలం చైనాదేశానిది చైనా జనాభా 58 కోట్ల 26 లక్షల చిల్లర. వీరుకాక ఇంకా ఇతర ఆగ్నేయాసియాదేశాల్లో ఉన్న చైనాజాతి జనాభా మళ్ళీ కొన్నికోట్లు ఉంటుంది. వెనకటికి ఒక అనామీ ఇలా చెప్పాడు: ఒకచోట మనం నుంచుని చైనాజాతీయుల్ని మనముందునుంచి వరసగా క్యూ పద్ధతిలో నడిపిస్తే ఆ క్యూ ఎప్పటికీ తరగదట. ఆఖరి చైనామనిషి మనముందు నుంచి దాటిపోగానే వాడి వెనకాలే మొట్టమొదటి చైనామనిషి సిద్ధంగా ఉంటాడు. అంటే భూగోళ క్రవారం మీద వరసగా నుంచోపెట్ట దగినంత మంది చైనావారున్నా

రన్న మాట. అలా చూస్తూ ఉంటే జనాభాపెరిగి భూమి క్రవారం కూడా వారికి చాలక పోవచ్చును. ఇది తమాషాగా కనిపించినా ఇందులో నిజమున్నది.

మరో 50 ఏళ్ళలో చైనా జనాభా ఇప్పటి ప్రపంచ జనాభా (270 కోట్లు) అంత అవుతుందని ప్రసిద్ధి చెప్పిన ఆరికవేత్త ప్రొ|| మాయింగ్ మా మెన్నేనే అంచనా వేశారు.

తరవాత పెద్ద జనాభా కలిగిన దేశం మనదే. భారతీయుల సంఖ్య 85,68,74,894. తరవాత పెద్ద జనాభా గలదేశం సోవియట్ యూనియన్.

కూడూ, గూడూ, గుడ్డూ

ఈ లెక్కలు చూస్తుంటే గాబరా పుకుతుంది రోజుకి లక్షా ఇరవైవేల చొప్పున పెరిగిపోతున్న ఈ జనాభా అంతటికీ తగినంత ఆహారం లభిస్తోందా? ఉండడానికి ఇల్లు, కలుకోటానికి బట్టా లభిస్తున్నాయా? జబ్బు చేస్తే మందూ మాకూ, బ్రతికటానికి అవసరమైన విద్య లభిస్తున్నాయా? ఈ ప్రశ్నలు ముఖ్యంగా భారతదేశానికి సంబంధించినంత వరకూ అభివృద్ధికి అడ్డగోడలా నిలబడిన గడు ప్రశ్నలు. జీవన ప్రమాణాల్లో మనది అసలే వెనకబడిన దేశం. మనం పండించే ఆహారం ఉన్న జనాభాకే చాలక ఇతర దేశాల నుంచి దిగుమతి చేసుకుంటున్నాము. మొత్తంమీద మానే ఉత్పత్తి పెరుగుతూనే ఉంది కాని ప్రజోత్పత్తి ఇంకా ఎక్కువగా పెరుగుతున్నది జనం పెరుగుతున్న కొద్దీ జీవన ప్రమాణాలు తరుగుతున్నాయి. ఎంత ఎక్కువ ఉత్పత్తి చేస్తే మన జనాభాకే తగిన సదుపాయా లేరృదీ, జీవన ప్రమాణం పెరిగేటట్లే ఇదే ఈ వాడు మన ప్రభుత్వాన్ని, ఆర్థిక వేత్తలను ఎదుర్కుంటున్న సమస్య.

జనాభా, జనాభావం

జీవన ప్రమాణానికి, జనాభాకి పరస్పర

సంబంధం ఉందని అంటారు. జనాభా పెరగడం వల్ల జీవన ప్రమాణం తగ్గడమేకాదు. జీవన ప్రమాణం తగ్గడంవల్ల కూడా జనాభా పెరుగుతుందని దీని అర్థం. జీవన ప్రమాణం బాగా తక్కువగా ఉన్న ఆసియా దేశాల్లో జనాభా పెరుగుతుంటే, జీవన ప్రమాణం ఎక్కువగా ఉన్న పాశ్చాత్య దేశాల్లో జనాభా తగ్గిపోవడం, కనీసం అట్లే పెరగక పోవడం సంభవిస్తోంది. జీవన ప్రమాణం చాలా ఎక్కువగా ఉన్న ఆస్ట్రేలియా లాంటి దేశాల్లో జనాభా పెరగడం లేకపోగా, జనాభా వం కూడా విర్రుకుతోంది. ఇంతింగకు సాధారణంగా కుచేల కుటుంబాల్లో పిల్లల సంఖ్య అధికంగా ఉండడం, కుచేల కుటుంబాల్లో తక్కువగా ఉండడం మన మెరిగినదే "అనగనగా ఒక రాజు; ఆ రాజుకు లేక లేక ఒక కొడుకు పుట్టాడు" అనేమాట బహుశా ఇందుకే వాడుకలోకి వచ్చి ఉంటుంది

“ఆలస్యాత్ విషమవృత్తం”

మనదేశంలో ఇంత విరివిగా ప్రజోత్పత్తి కావడానికి కారణం ఏమిటి? మనలోకొన్ని మూఢాచారాలున్నాయి. ఆడ పిల్లకి పన్నెండో ఏడు, మగపిల్లవాడికి పదహారో ఏడు రావడం ఆలస్యం, తిలిదండ్రులు ఎంత సేపూ పెళ్ళి చూపునూడే ఉంటారు. ఆడ పిల్లని ఎంత త్వరగా వదుల్చుకుంటామో అని, అబ్బాయి చదువు కుంటుండగానే పెళ్ళిచేసి కట్నం రాబట్టాలని యోచనలు చేస్తారు. ఈ బాల్య వివాహాల వల్ల ఎన్నో నష్టాలు కలుగుతున్నాయి. అడవిలో ఈడేరగానే పెల్లాడడం, సిగ్గడడం తప్ప వేరే పనేమీ లేక పోవడమే దీనికి కారణం. స్త్రీలు ఉన్నత విద్య అభ్యసించడం, ఉద్యోగాలు చేయడం అధికమైన రోజున బాల్య వివాహాలు క్రమంగా తగ్గిపోతాయి. చిగువుకున్న స్త్రీ, ముఖ్యంగా ఉద్యోగం చేస్తున్న స్త్రీ తన కుటుంబాన్ని నియమితం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నించే

“పదపదమున ప్రభవించును
నిర్భీకం, నిశ్శౌకం
నవలోకం, ఒకనాకం!”

అమెరికన్ సమాచారకాళి మద్రాసులో ఈ నెల పదవశేషిన ప్రారంభించిన “మానవ కుటుంబం” ఛాయాచిత్రప్రదర్శనంలో (డబ్బింగ్, యూజినిస్మిత్ తీసిన) ఒక ఫోటో.

★ జనాభాసమస్య పరిష్కారం ★

అవకాశాలెక్కువ. కుటుంబ నియంత్రణాన్ని వ్యతిరేకించే స్త్రీలు ఎక్కువగా విద్యా విజ్ఞానాలు లేనివారిలోనే ఉంటారు. ఎంత ఎక్కువమంది పిల్లల్నికంటే అంత ఉత్తమ ఇల్లాలని, పిల్లలెక్కువ పుట్టకుండా గర్భనిరోధ ప్రక్రియలు చేయడం తప్పనీ వీరిలోనే ఎక్కువమంది నమ్ముతారు. దీన్ని బట్టిచూస్తే, ఆలస్యంగా పెళ్లాడి, ఆలస్యంగా నిశ్చితే ప్రదత్తని ప్రోత్సహించడం మన దేశంలో ఎంతైనా అవసరంగా కనిపిస్తోంది. దీనికి దోహదంగా స్త్రీ విద్యను, ఉద్యోగా

లను కూడా ప్రోత్సహించాలి. కట్నాలకు వెళ్లే డబ్బుతో, ఆడపిల్లలను చదివించి, వారి కార్యమీద వారు నిలబడే అవకాశాన్ని రిలీ దండ్రులు కలిగించాలి. పాశ్చాత్య దేశాల్లో పురుషులతో సమానంగా స్త్రీలూ చదువుకుని, ఉద్యోగాలు చేస్తూ రుక ను కనే, వారు ఆలస్యంగా పెళ్లాడడం, కుటుంబాన్ని పరిమితం చేసుకోవడం జరుగుతోంది.

పల్లెలలో ప్రచారం

కుటుంబ నియంత్రణ కార్యక్రమానికి

రెండవ ప్రదానికిలో భారత ప్రభుత్వం కొన్ని చర్యలు తీసుకోవడానికి నిశ్చయించింది. ఆ కార్యక్రమాన్ని గుర్తు ప్రజల్లో విరివిగా ప్రచారం చేయడానికి ఏర్పాట్లు చేస్తోంది. ఈ ప్రచారం ముఖ్యంగా పల్లెటూర్లలో ఎక్కువగా జరగాలి. ముఖ్యమంత్రి న వారిని పల్లెటూర్లకు పంపించి, ప్రజలకు సచ్చే విధంగా, ముఖ్యంగా ఆవరించడానికి వీలయ్యే పద్ధతులను ప్రచారం చేయించాలి. ప్రభుత్వ స్థాయిలో జరిగే ఈ చర్యలకు ప్రజల సహకారం లేనిదే ఏమీ లాభం లేదు. కుటుంబం నైజా పెరిగినకొద్దీ తమ జీవన ప్రమాణం పడిపోతుందనే భయం ప్రజలకు కలిగి, అందుకు అవసరమైన పద్ధతులను అనుసరించేందుకు ముందుకు రావాలి.

ఉత్పత్తికి నిష్పత్తి

తన చెప్పినదింతా సమస్యపరిష్కారంలో ఒక భాగం మాత్రమే. అంతకంటే ముఖ్యమైనది దేశాన్ని పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చేయడం. ఆహారోత్పత్తి ఎక్కువచేయాలన్నా, నిరుద్యోగాన్ని వారించి ఉద్యోగ ప్రమాణాన్ని ఎక్కువ చేయాలన్నా, జనాభా సమస్యను పరిష్కరించాలన్నా అన్నిటికీ తారకమంత్రం పారిశ్రామికోద్యమమే. ఆహారోత్పత్తిని అధికం చేయడానికి పారిశ్రామికీకరణ లాభం లేదు. సవన యంత్రాల సహాయంతో భారీ ఎత్తున వ్యవసాయం సాగిస్తేగాని అధిక జనసంఖ్యగలిగిన మన దేశంలో అది జరగలేదు. ఆధునిక వ్యవసాయపద్ధతులను ఉపయోగించలేని 1798 ప్రాంతంలో మార్చిస్ అనే ఆర్థిక శాస్త్రవేత్త ఒక జనాభా నిష్ఠాంతం లేక దేశాడు. జనాభా 1, 2, 4, 8, 16, 32 నిష్పత్తిలో పెరుగుతుందనీ, ఆహారోత్పత్తి 1, 2, 3, 4, 5, 6 నిష్పత్తిలో పెరుగుతుందనీ, కనక జనాభా పెరుగుదలను అదుపులో పెట్టుకోలేకపోతే ఆహారం కరువై కాటకాలూ, యుద్ధాలూ, రోగాలూ నిధిస్తాయని అతని సిద్ధాంతం. కాని నీజంగా అతడు చెప్పినట్లు జరగలేదు. పాశ్చాత్య రాజ్యాలు పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి అయ్యాయి. వ్యవసాయాన్ని యంత్రసహాయంతో సాగించి ఆహారం పండించుకున్నాయి. ఉత్తమ ప్రమాణం అధికం చేసుకున్నాయి. యంత్రీక వ్యవసాయం అమల్లో ఉన్న అమెరికా ఇందుకు మంచి ఉదాహరణ. దేశంలో అందరికీ సరిపోగా, ఇతరదేశాల కనుమరిచేయగా, సమృద్ధిలో పారిశ్రామిక దానికికూడా చాలిపరిధి ధాన్యం అమెరికా ఉత్పత్తి చేస్తోంది. దీనికి కారణం భారీ (50-వ పేజీ చూడండి)

★ నేటి విద్యార్థుల తారకమంత్రం ★

‘తమనోనూజో తీర్మయ’

“విటమిన్లు (Vitamins) అంటే వియత్ నాం జీవీయులు” — ఇది యూనియన్ పబ్లిక్ సర్వీస్ పరీక్షలకు హాజరైన అభ్యర్థి విటమిన్లను గూర్చి చెప్పడించిన అమూల్యభిప్రాయం.

ఒకనాడు ఒక కుర్రాడి సిరా మతో కుర్రాడు ఒకపోశాడు. అందుకు ఆ కుర్రాడు, “నా సిరా నాకు తెచ్చియ్యి” అన్నాడు. అప్పుడు సిరా పారపోసిన కుర్రవాడు, “నేను నీళ్లు తెచ్చియస్తా, నీవు సిరా మందు తెచ్చి కలుపుకో” అన్నాడు. చూడండి యెంత అమాయకతో! ఇది పిల్లల విషయంలో కాబట్టి అమాయకత అనుకొంటున్నాము. అదే పెద్దల్లో అయితే గడసరితనం అనుకుంటాము. అమాయకతకు మతోనేరు “తెలియనితనం” అని చెప్పకోవచ్చు. ఈ అమాయకతకు పిన్నా, పెద్దా అన్న వివక్షలేదు; నాగరికుడు, అనాగరికుడు అన్న తేడా లేదు; చదువుతున్నవాడు, చదువుకోనివాడు అన్న భేదం లేదు. అమాయకత అనేది కొద్దో గొప్పో ప్రతివారిలోనూ ప్రత్యక్షమవుతూనేవుంటుంది. ఆయా వ్యక్తుల్ని బట్టి అమాయకతకు మనం చెప్పకునే అర్థం మూత్రం మారుతుంది. ఈ అమాయకత విద్యార్థులలో అయితే అజ్ఞానంక్రింద జమకడలేము.

అస్తమానం అతలే

ఒకసారి ఒకపిల్లాడు బళ్ళోకి వెళ్ళనని తల్లివస్తూ మాగాం చేస్తున్నాడట! తల్లి యెందుకు వెళ్ళవురా అని అడిగితే, “మామిడికి యేమీ రావచ్చు, ఎప్పుడూ అతలే రాసి పెడతాము” అన్నాడట. ఇదినిజంగా పని పిల్లల అమాయకత. అతలు తనకు రాలేదనీ, అందువల్లనే అస్తమానం అతలే రాసి పెడుతున్నారని పాపం ఆ పిల్లవానికి తెలియదు. ఈ అమాయకతకు మనం ముసిముసి నవ్వులు నవ్వుకుంటాము. ఇది ప్రమాదం లేని అమాయకత. ఒకసారి ఒకామె భర్తతో అంటు

న్నది: “మాకారండీ ఆ బండవంతులు పని బిడ్డను యెలా చాచగొట్టాడో! మాకుడికి, భూమికి మధ్య యెంతిదూరమని అడుగు తాడట. వాడేమన్నా కొలిచాడటండి ఎంతిదూరమా చెప్పటానికి? ఆపంతుల్ని మాత్రం చెప్పమనండి చూడండి. మొన్నొక నాడు యిటాగే బుద్ధుడు యెప్పుడు పుట్టాడని అడిగాడట! బుద్ధుడు యెప్పుడు పుట్టాడో మనకే తెలియదామో; ఇక నన్ను కాక మొన్న పుట్టిన ఆ పనికిందుకు యేమి తెలుస్తుంది చెప్పండి” అని. ఈ అమాయకతను విద్యావిహీనత వల్ల కలిగిన అమాయకతగా

రాజనీదేవి

మనం పరిగణించాలి. ఈవిధమైన అమాయకత కూడా తుంటివ్యమే. కాని విద్యార్థులలోని అమాయకత మూత్రం యెన్నటికీ తుంటివ్యం కాదు. ఒకసారి స్కూలు ఫైనలు పాసయిన ఒకపోదరిని, “శేషానికి, సశేషానికి తేడా యేమిటి?” అని అడిగాను. “శేషమంటే మిగిలింది; సశేషమంటే అయిపోయింది” అన్నది ఆమె పుటుక్కున. చూతోస్తే అనుకున్నా.

అడా, మగతేడా

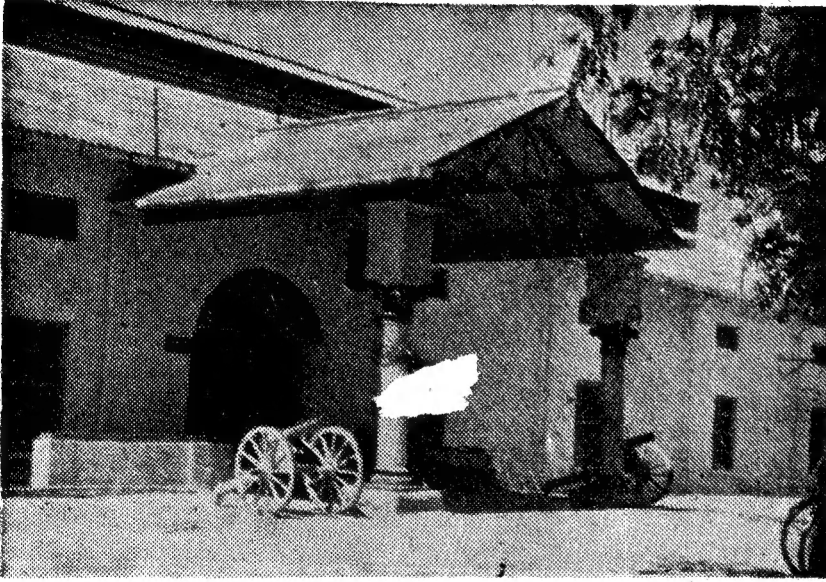
ఇటీవల ఇంటరు పరీక్ష వ్రాసి వచ్చిన ఒక విద్యార్థి, “మనకు రాజకుమారి అమృతకార్ అని గవర్నరుగా వేస్తామంటే నాకు ఒడ్డన్నాడటగా?” అని అంటున్నాడు. నాకు నవ్వు ఆగిందికాదు. రాజకుమారి అమృతకార్ అంటే అతని పుట్టేతలో మగవాడని. “శేషులోనే వుండి కదా కుమారి అని; ఆటవంటప్పుడు మగవాడని యెలా అనుకొనివుంటాడు?” అని బుద్ధిమంతులు కొందరు ప్రశ్నించవచ్చు. నిజమే; కుమారి అని లేకపోతే మగవాడని అనుకున్నా ఒకవిధంగా సరిపెట్టకోవచ్చు. కుమారి అని వున్నా మగవాడని అనుకోబట్టే

యెంతగా అనుకోవలసివచ్చింది.

వక్కికి మక్కి

గత సంవత్సరం ఒక బి. ఎ. విద్యార్థి లెఖ్కులపరీక్ష వ్రాస్తున్నాడు. ఎలాగో మొత్తంమీద అతనికి కాపీ అందింది. ఆ కాపీ అందించిన వ్యక్తి, ఆ కాగితంమీద లెఖ్కును కొంతవరకు చేసి చివరకు “Integrate” అని వ్రాసి వదిలేశాడట! అంటే ‘Integration’ ఆ విద్యార్థి స్వయంగా చేసుకోగలడని అతని పుట్టేతం. కాని ఆ విద్యార్థి కూడా ఆ కాగితంమీద యెంతవరకు లెఖ్కు చేసి వుండో అంతవరకు చేసి తరువాత ఆ కాగితం మీద వున్నట్టే ‘Integrate’ అని వ్రాసి చక్కా వచ్చాడట!! బి. ఎ. చదువుతున్న ఆ విద్యార్థికి, లెఖ్కు పూర్తి అవటానికి యింకా Integration చేయవలసి వుంది అన్న యింగితజ్ఞానం కూడ లేకపోయింది. ఈ అమాయకతకు మనం అస్తాదకరంగా నవ్వులేము. నీరసంగా నవ్వుతాము; కాకపోతే విచారిస్తాము అంటు వంటి అమాయకులు రక్షింపబడుదురు గాక” అనుకొంటాము.

ఒకసారి నేను భూదానోద్యమాన్ని గూర్చి ఒకవ్యాసం వ్రాస్తూ, భూదానోద్యమ స్వయాప స్వభావాలు విద్యార్థులకు—ముఖ్యంగా విద్యార్థినులకు—తెలియవు” అని వ్రాశా. దానిని చూసిన ఒక బి. ఎ. సోదరికి నామీద కోపం వచ్చిందట. నిజమైతే నీషూరమేమి. కాని ఆమెన్నోసార్లు రాలే—బి. ఎ. చదువుతున్న యవతి—“విద్యోభా రాజమండ్రీ వాస్తవ్యకు” అని వ్రాసింది. అలా అని ఆమెకు యెవరు చెప్పారో యేమో మరి విద్యార్థుల్లో యెంత అమాయకత—అజ్ఞానం—కరుడుకట్టుకొని వుండగా యూనియన్ పబ్లిక్ సర్వీస్ పరీక్షలకు వెళ్ళిన అభ్యర్థులు “విటమిన్లు” అంటే వియత్ నాం జీవీయులని వ్రాశారంటే దానిలో అబ్బుర మేముంది? ★

ఆ కాలంలో నాణాలను చేత్తోనే ముద్రించే వారు. అంచేత అవి అంత బావుండేవికావు. నాణాలమీద అచ్చుకూడా సరిగా పడేది కాదు. ఈ రాజ టంకసాలతోపాటు, ఇతర సామంత నవాబులు, బాగీర్థులు, మహుకారు వేరే సొంత టంకసాలలు పెట్టుకుని, ఢిల్లీ పాదుషా పేరుతో తమపేరు కూడా జోడించి సొంతనాణాలు వేయించుకునేవారు. ఊరికే ఎక్కడచూసినా రకరకాల పేర్లతో, విలువ లతో, లోహాలతో బోలెడన్ని నాణాలు కనపడుతుండేవి. అంతే నాణాలు ముద్రించే వారే అయితే వాటిని చెలామణీ చేసేదవ రుట? అందుకని వ్యాపారానికి చెడ్డ ఇబ్బం దిగా ఉండేది. నాణాలు త్వరగా పొడే ఎందుకూ కొరగాకుండా ఉండేవి. ఇదేం బాగాలేదనుకొని 1857 లో అంటే నవాబు ససీర్ ఉద్ దౌలా కాలంలో ప్రైవేటు టంక సాలలన్నిటినీ రద్దుచేసేశారు. రాజ టంకసాల ఒక్కటే నాణాలు ముద్రించేది.

జాకి అయిదులక్షల నయాపైసాలుతయారుచేసే హైదరాబాద్ టంకసాల

1839 లో టంకసాలను దారుస్ సుఫాలో కూయించిన ఒక ప్రత్యేక భవనంలోకి

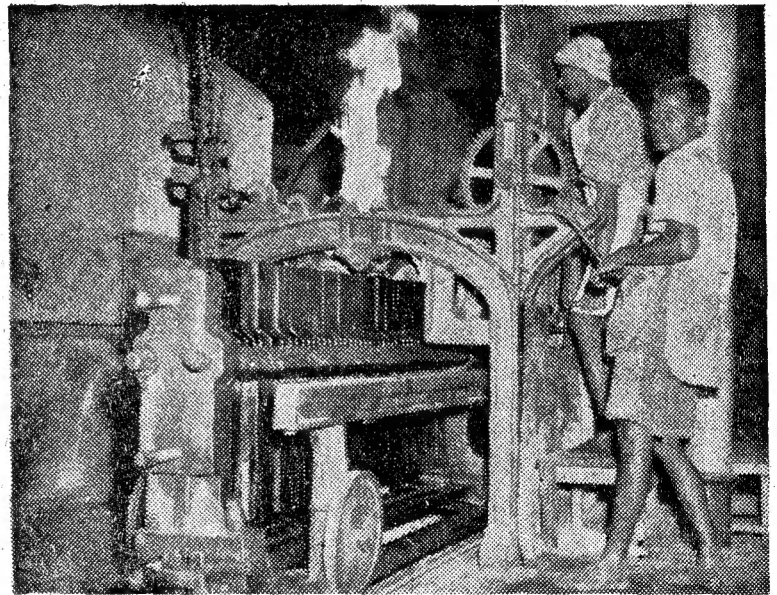
ఆంధ్రరాజధానిలో నయాపైసాల టంకసాల

ఏప్రిల్ ఒకటో తేదీనుంచీ నయాపైసాలు చెలామణీలోకి వచ్చాయి. క్రమంగా పాతనాణాలు చెలామణీలోంచి పోయి అన్నీ నయాపైసాలే వస్తాయి. ఇలా జరగడానికి ఎన్నో కొత్తనాణాలు తయారవ్వాలి ముందు. ఇప్పుడు వీటిని మూడు టంకసాలలు తయారు చేస్తున్నాయి. ఈ మూడింటిలో హైదరా బాదు టంకసాల ఒకటి.

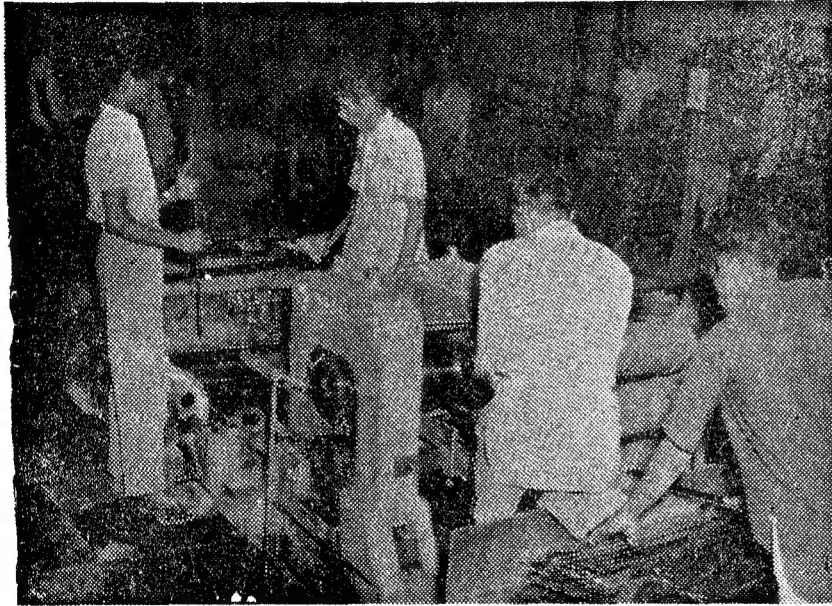
ఇటీవలి దాకా హైదరాబాదు సలసా వంలో నిజాం చాణాలు చెలామణీ అవుతుం డేవి. వీటిని ముద్రించడానికి ఈ టంకసాల సర్ సాలార్ జంగ్ ప్రధానమంత్రిత్వ కాలంలో ఏర్పడింది. ఇప్పుడు నిజాం నాణాలు రద్దయిపోయాయి.

నిజాం నాణాలు

హైదరాబాదు చరిత్రలో రాజటంకసాల ప్రసక్తి 1808 దాకా కనబడదు. అప్పుడు పరి పాలిస్తున్న మూడవ నిజాం నవాబు సీకందర్ జా ఒక టంకసాల ఏర్పరిచాడు. కొంతకాలానికి ఆ టంకసాల ఎత్తివేయబడింది.

నాణాల లోహం కరిగించే 'మెల్లింగ్' శాఖ

లోహాన్ని చదువైన ముక్కలుగా తయారుచేసే 'రోలింగ్' శాఖ.

మార్చారు. (ఇప్పటి భవనంలో మునిసిపల్ కార్యాలయము ఉంది.)

చేత్తో నాణాలు చేసేపద్ధతిని 1895 లో మానేసి, యంత్రాలను అమర్చారు. గుండ్రంగా చక్రంలా ఉండే "చక్కి" నాణాలను ముద్రించడం ప్రారంభించారు.

ఆధునిక పద్ధతి

1903 నుంచి నాణాలను యూరపియన్ పద్ధతుల్లో ముద్రించడం మొదలైంది. టంక సాలను సయిఫాబాద్ లోని భవనానికి మార్చారు. ఇప్పటికీ ఇది అక్కడే ఉంది. అక్కడ ఆధునిక ముద్రణ యంత్రాలు వీర్చుతున్నారు. ఈ యంత్రాలతో సహా ఆ టంకసాలకు మొత్తం రూ. 7,57,580 ఖర్చయింది. ఆ తరువాత కూడా కొత్త కొత్త యంత్రాలనుకొని చేరుస్తూ వచ్చారు.

ఈ రోజున హైదరాబాదు టంక సాలలో 860 మంది పనిచేస్తున్నారు. రోజుకు నాలుగున్నర లక్షలనుంచి అయిదు లక్షల దాకా నాణాలు తయారవుతాయి. ఇప్పుడు ఇక్కడ నియామైనాలు మాత్రమే ముద్రిస్తున్నారు.

నాణాల రకాలు

1858 దాకా నాణాల మీద నిజాం పేరుతోపాటు ఢిల్లీ చక్రవర్తి పేరు కూడా ఉండేది. 1858 ఫోలిస్ క్లా నాణం వెలూ మణీ లోకి వచ్చింది. ఢిల్లీ పాదుషా పేరు తొలగించబడింది. అప్పటితో హైదరాబాదు సంస్థానం ఢిల్లీ సామంతరాజ్యంగా ఉండడం మానేసిందన్న మాట. నాణామీద

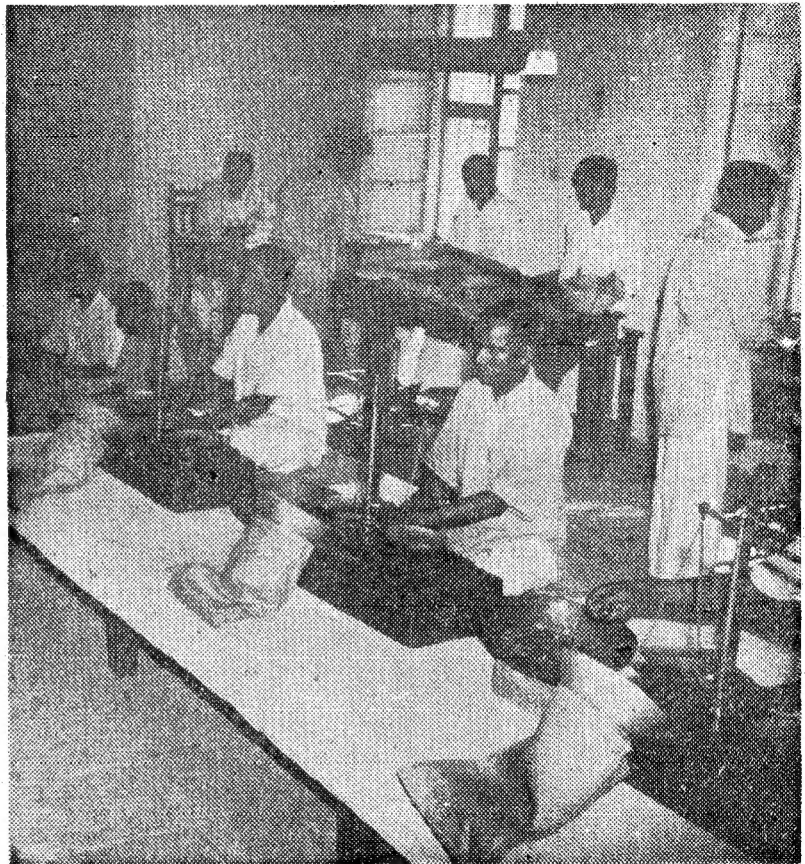
సంఖ్యల మొత్తం 92 అట. అందుకని దాన్ని కూడా ముద్రించే వారు.

చార్మినార్ నాణాలు

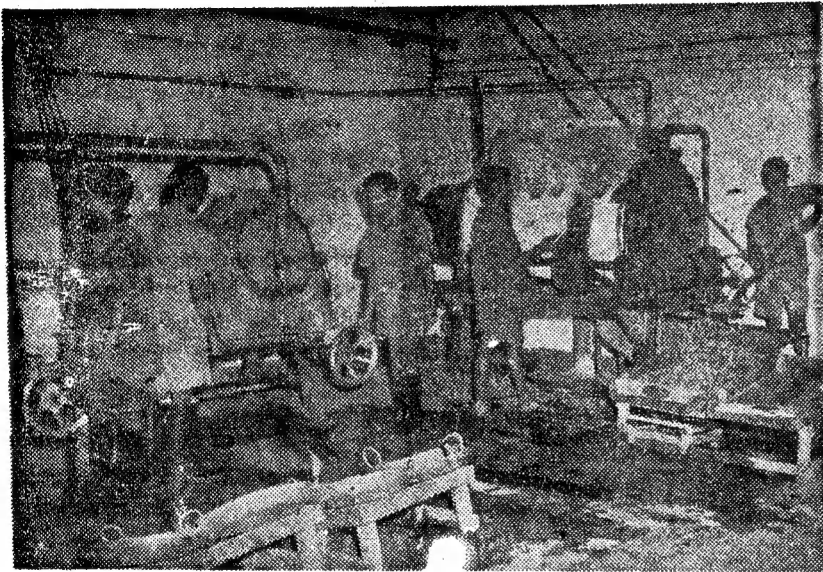
1908 నుంచి నెహ్రూజీలోకి వచ్చి వ కొత్త నాణాలమీద చార్మినార్ ప్రతిమ ఉండేది. అప్పుడు పాలించే నిజాం నవాబు మహబూబ్ అలీఖాన్ పేరు మీదుగా ఆ నాణాలను మహబూబియా సిక్కో నాణాలనే వారు. 1911 లో ఇప్పటి నిజాం కడై నెక్కోరు. అప్పటినుంచి వాటిని ఉస్మానియా సిక్కో నాణాలనే వారు.

దశాంశ పద్ధతి

ఇప్పటి టంకసాల దశాంశ నాణాలను ముద్రిస్తోంది. టంకసాలలో పేర్వారు పనులు చేసే శాఖలుంటాయి. నాణాలను పనికి వచ్చే సరైన లోహాన్ని బులియన్ శాఖవారు మెల్లింగ్ (కరిగించే) శాఖకు పంపిస్తారు. అక్కడ లోహాన్ని కరిగించి చదునైన కడ్డీలుగా మూసపోస్తారు. ఈ కడ్డీలను గోల్డర్ లో పెట్టి అవసర మైనమందంలో చదునైనముక్కలుగా చేస్తారు. ఈ ముక్కలను కావలసిన ఆకారంలో "పండ్" చేస్తారు వాటిని వేడి

నాణాలు సరిగా ఉన్నాయో లేదో పరీక్షించే 'బులియన్' శాఖ.

బులియన్ శాఖకు పంపిస్తారు. అక్కడి నాగు వాటిని మళ్ళీ జాగ్రత్తగా పరీక్షించు తారు. అప్పుడు వాటిని రిజర్వు బ్యాంకి తాలూకు వేర్వేరు శాఖలన్నిటికీ, ఏ శాఖ ఎన్నికానాలని ఆర్డరు చేస్తే ఆ శాఖకు అన్నిటిని పంపిస్తారు.

హైదరాబాదులో ఇప్పుడు తయారయ్యేవి ఒక నయాపైసా నాణాలు. పిటిని రాగి, టిన్, జింక్ లోహాల మిశ్రమపైన కంచుతో తయారుచేస్తారు.

[ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ సమాచారశాఖ సాజన్యంతో]

లోహం ముక్కలకు మెరుగుపెట్టే 'ఎస్లింగ్' శాఖ.

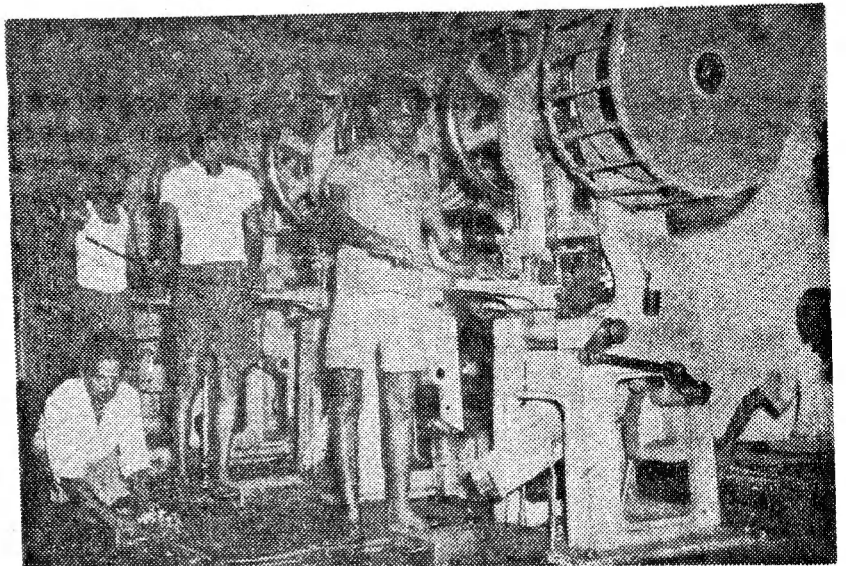
నయాపైసాల టంకసాల

చేసి, బాగా మెరుగు పెరిగారు. ఈ పనిని "ఎస్లింగ్" అంటారు.

అలా వివిధాకారాల్లో తయారైన వాటి మీద నాణాల విలువను తెలిపే స్టాంపులను అచ్చొత్తుతారు.

ఏ క్ నయాపైసా

ఆ తరువాత ఆ నాణాలను మళ్ళీ

కావలసిన ఆకారంలో 'ఎం.ఎస్' చేసే శాఖ.

నాణెం విలువను తెలిపే 'స్టాంపు'ను అచ్చొత్తే శాఖ.

అయితే అందగాడు కాకపోతే కురూపి

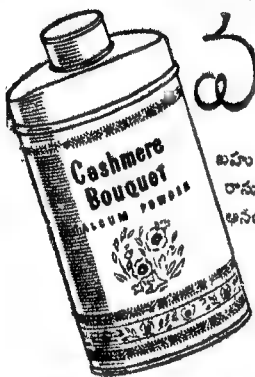
ఎమీ... ఏం చేస్తున్నావు?... ఎక్కడే...
ఎప్పుడూ వంట ఇంటిలోనే. మాడు
వు తర్రం వచ్చింది. ఇదిగో గోపాలు ఇక్కడే
వున్నాడు," అంటూ నాన్న గారు హాసంతో
వచ్చారు. నన్ను బెజవాడ సబ్ కలెక్టర్ గా
చేసారు. ఇది అపుత్రం నా రాంకిం.
నా ప్రాజెక్షన్ కాలం అయిపోయింది. ఒక
పదిహేనురోజులు సెలవు పెట్టి ఇంటికి
వచ్చాను. ఇప్పుడు బెజవాడయింది. నాన్న
గారు అంటున్నారు అమ్మతో: "మరి
I. A. S. Pass అవటం అంటే ఏమిటను
కున్నావు? కలెక్టర్ అయిపోయాడు. ఏనాటి
అదృష్టమో అది," అని. సెలవు అయిపోగానే
బెజవాడ వచ్చేశాను. నేను వచ్చేస్తుంటే
అమ్మ చెప్పింది. "నాయనా, గోపాల్ ఒక
సారి మామయ్య ఇంటికి వెళ్ళవద్దు. ఊరిలో
నేగా. పెద్ద ఉద్యోగం అయింది వాడికి కళ్ళు
కనపడుతున్నాయా, అంటారు" అని
చెప్పింది.
బెజవాడ లో నానామానుతో అంతా
సెటిల్ అయ్యాక పిలుచుకున్న ఒకరోజున

మామయ్య గారింటికి వెళ్ళాను. మామయ్యకి
నోరువాయిలేదు. ఆపేత్రనం. అంతా
మాత్రయ్యే. మామయ్యకి ఒక అమ్మాయి
వుంది. ఆ అమ్మాయి నావయినే. నేనివాళ్ళ
పుడిలే అది తేలు పుట్టింది. అంతేలేదా
అందుచేత లక్ష్మిని నాకు ఇచ్చిచ్చేదామనుకో
లేదు. నేనుకూడా కొంతవరకు అదృష్ట
వంతుడననే అనుకోవాలి. తేకపోతే నాపని
ఏమయ్యేదో. మాత్రయ్యది ఒకటే ధోరణి

వి. విమల

అతిధోరణి. ఆవిడ మాట ఎవ్వరూ కాదన
కూడదు. కాదన్నా మో మనపని అయిందన్న
మాటే. మెనల్ వంచి 'ఊ' అనిపిస్తుంది.
ఆచుట్టు ప్రక్కలవాళ్ళకి ఆవిడ అంటే భయం.
అమ్మవెళ్ళమని చెప్పింది. ఎంతయినా మేన
మామ. ఆవిడనోటికి దడిసి వెళ్ళటం మానేస్తే
బొసండ్లదని భోజనం చేసి బయలుదేరాను.
గుమ్మలలో కొలుపెట్టగానే అత్తయ్య
కనపడింది చాలా హడావుడిగావుంది. నన్ను

మాసిమాడగానే "ఏమండోయి మీ అక్క
గారి అబ్బాయి వచ్చాడు" అంది. నేను
లోపలికి వెళ్ళాను. "ఏం! గోపాల్! గారి
ఇటు తిరిగిందే! చారి తప్పివచ్చినట్లున్నావు!
అయినా మేము కనపడతామా?
కలెక్టరయ్యావు. ఇంక అసలు మావేపు
రావేమో, అనుకున్నాను. అదినరేగాని సరి
యైన సమయానికి వచ్చావు. ఇవాళే మా లక్ష్మిని
మాడటానికి ఒక అబ్బాయి వస్తున్నాడు.
అతను గూడా I. A. S. ఏమండి ఆ అబ్బాయి
చేరేమిటి అన్నాడు... ఆ... రాధాకృష్ణ" అని
తన కలెక్టర్ ముగించింది. ఆ అబ్బాయి నేను
ఒక్కసారే సెలవు అయ్యాను. నాకూబాగా
తెలుసుకూడాను. కౌన్ ఏమాట చెప్పిలే ఏమి
తప్పువస్తుందో, తగునాత విదై నా అధునే
ఆ గోపాలం గాడికి తెలుసు.
వాడే ఏదో చేసుంటాడు అని అంటాడు.
అంత అవవాడు నా నెత్తిన చేసుకోటం ఇష్టం
లేదు. అందుచేత అతను నాకు తెలుసునని
గాని, నేను, అతను ఒకసారే సెలవు అయ్యా
మనిగాని చెప్పలేదు. అత్తయ్య చెప్పినదాని
కంతా ఊ అని వూగుతున్నాను. అత్తయ్య
ఓ మంచి పనిచేసింది. ఆ వచ్చే దేవ రో
చెప్పింది. నేను అక్కడ వుండటం ఏమాత్రం
మంచిది కాదనుకున్నాను. అప్పుడే భోజనం
చేశానేమో కా నే పు నకుం చాల్చాను.
సాయంత్రం వెళ్ళిపోదామనే నిశ్చయంతో.
మాత్రయ్యగూడ వచ్చి కూర్చుంది. ఆవిడకి
కబర్లంటే మహాసరదా, వసపోసిన పిట్టలా
మాట్లాడుతుంది. మామయ్యగూడ అక్కడే
వున్నాడు. అప్పుడొకసారి నేను వచ్చి
నపుడు ఒక సంబంధం మాట్లాడుకుంటు
న్నాను. వాళ్ళు ప్రయత్నం చేసే సమయంలో
వాడొక నవయ్య వకుడు, పచ్చని శరీర
చ్చాయ, కొటేరుముక్కు, అజానుబాహు,
బాగా ఇంతి బొగునుపున్నాడు. పెద్ద ఆస్తి
పరుడు. వాడికి తొందరగానే వెయ్యిరూపా
యలజీతం అవుతుంది. అబ్బాయి చాలా బుద్ధి
మంతుడు. అంటే బుద్ధికి బృహస్పతి అన్న
మాట. ఆ మాటలన్నీ జాపకం పుంచుకుని
అత్తయ్యని అడిగాను. "అయితే అత్తయ్య
అప్పుడు నేను వచ్చినపుడు ఓ సంబంధం

ఎసంతోదయంలో ప్రల్లాసం

మీకు నేడు, ప్రతిరోజు కూడా!
మీరు ఉల్లాసాన్ని కలిగించే కాఫీర్ బాకే బాల్మను పొడర
రాసుకుంటే వసంతోద యాత్నాహన్ని మీకు కలిగిస్తుంది
అనందదాయకమైన దాని కమ్మనివాసన, చల్ల
దనం రోజంతా వుంటుంది.

**కాష్మీర్
బాకే
టాలమ్ పౌడర్**

పురుషులు పెమించే
ప్రతిమేళం

ఆంధ్ర - వారసత్వ

ఏం లేదు. మాడుగులల క్రితం నేనొకసారి ఇక్కడికి ఒక అమ్మాయిని చూడటానికి వచ్చాను. ■ అమ్మాయి గూడ కొంతవరకు నయమే. M. Sc., ప్యాసయింది. ఈ అమ్మాయంత అప్పరస కాదులే. కొంచెం బాగానే వుంది. ఒప్పుకుందామనే అనుకున్నాను. కాని వచ్చిన చిక్కల్లా ఆవిడ దేరా. అమ్మాయి తల్లిది. ఒకటే ధోరణి అన్నాడు. “ఒరేయి నువ్వు చేసుకునేది ఆ అమ్మాయిని కాని, ఆ అమ్మాయి తల్లిని కాదుగదరా” అన్నాను. “ఒరేయి నేను ఆ అమ్మాయిని చేసుకున్నాక వాళ్ళి ఇంటికి వెడతానా. అప్పుడు ఇంటిలో ఉండకలగాలా లేదా? ఏమంటావు? నువ్వే చెప్పు? అన్నాడు. వాడి ప్రశ్నకి ఏమి సమాధానం చెప్పాలో నాకు తెలియలేదు. వాడు మొదలు పెట్టాడు. “ఆవిడది ఒకటే ధోరణి రా. ఆవిడ వన్నడగలం మొదలు పెట్టింది. “నీకు టెన్సివ్ వచ్చా? మా అమ్మాయికి ఆట లంటే చాలా సరదా. నువ్వు ఏ కబ్బులో నేనా మొదలు అయ్యోనా? టెన్సివ్ లో ఏవైనా ప్రయత్నాలు వచ్చాయా? ఇంకో

సంగతి, నువ్వు సిగరెట్లు కాల్చవు కదా! మా అమ్మాయికి చాలా అసహ్యం. అది అసహ్యించుకుంటుందని వాళ్ళి నాన్నగారే కాల్చటం మానేశాడు. మా అమ్మాయి ఇంగ్లీషు సినిమా లంటే చెవికోసుకుంటుంది. ఇంకే సినిమా చూడని కింద లేదు. నాయనా మర్రిపోయాను. మా లక్ష్మీ వంట చెయ్యదు వంట వాడున్నాడా” అని గుక్క తిప్పుకోకుండా అడిగేసింది, నా నోట మాట రాలేదు. మా నాన్నగారు అసలే తెల్లపోయి చూస్తున్నాడు. ఆ అమ్మాయి మాట విని సిగరెట్లు మానేసే ఆయన ఎంత చవటో. అది అంతా ఆడవే తనంరా. ఆయన ఒకటో రెండో మాటలు మాట్లాడాడు. తక్కిన సంగతులన్నీ ఆవిడే మాట్లాడింది. ఒక వేళ ఈ కాలంగో కబ్బులు, టెన్సివ్, ఇంగ్లీషు సినిమాలు ఫాషన్ అని అనుకుని వుంటుంది. ఆవిడగాని అలా మాట్లాడక పోయివట్టయితే ■ అమ్మాయిని చేసుకుని వుంటే వాడిని. నాన్నగారికి ఆవిడ మాటలతో తల వేడెక్కి పోయింది. ఇంతకు ఆ అమ్మాయి వచ్చింది. జాతకాలు కుదిరాయి. తీరా ఏమని వద్దని రాయటం? ఏమీ పాలు పోలేదు. అందు

చానికి ఒక్కదానికి సమాధానం చెప్పలేదు. మొగాడు వుండాలిని విధం అదేనా? నిజంగా ■ టెలిగ్రాము ఎవరు ఇచ్చారో గాని ఎంతో పుణ్యార్థులని చెప్పాలి” అంది. నాకు నిజంగా ఆవిడని చూస్తే జాలి వేసింది. ఆవిడమాటలు కోటలు దాటుతాయి, గాని కాళ్ళు గడవలుదాటవు. తనచేతులతోనే ఆ సంబంధం పోగొట్టుకుంది, మళ్ళీ మొదలు పెట్టింది. “గోపాల్ పోనే పోయిందిలేగాని వెళ్ళవ సంబంధం. ఇప్పుడు రాజాలంటి సంబంధం చూస్తున్నాను. ఆ అబ్బాయి ఓసిల్ల జమిందారనుకో. ఆసి స్టెంటు ఇంజనీరు చేస్తున్నాడు. పెళ్ళి అవగానే అమెరికా వెడతాడు. మన లక్ష్మిని గూడ తీసుకు వెడతాడు. అది ఎలాగయిన అద్భవవంతు రాలు. ఇంకా అమెరికానుండి వచ్చాక ఫీఫ్ ఇంజనీరు అయిపోతాడు” అంది. నాకు చెడ్డకోపం వచ్చింది. ఆవిడకి చిన్నదోసు ఇవ్వాలనిపించింది, “నువ్వు ఎప్పుడూ ఇంటే అత్తయ్యా. నువ్వు ప్రయత్నం చేసినంత సేపూ వాడు కోటికొద్దరు, అందగాడు. బుద్ధి బృహస్పతి. వాడు చేసుకోకపోతే వాడొక బికారి వెళ్ళవ, కురూపి, రోగిషి వాడు. నువ్వు ఈ ధోరణి ఎప్పుడైతే మానుతావో అప్పుడే మీ లక్ష్మికి పెళ్ళి వుంటుంది. అయినా నీకు ఎవరు చెప్పారమ్మా? అమెరికావెళ్ళివచ్చాకా వాడికి ఫీఫ్ ఇంజనీరు అవుతుందని? తెలిసి తెలియని మాటలు మాట్లాడుకు. నీ అల్లుడయినంతమాత్రాన వాడు ఫీఫ్ ఇంజనీరు అవ్వాలని వుండా? ఇలాగే నీ ధోరణివుంటే ఇంక ఎవ్వరూ లక్ష్మిని చూడటానికిగూడా రారు” అని అన్నాను. ఆవిడ నోరు వెళ్ళి బెట్టి కుక్కిన పేనులా కూర్చుంది. తరువాత తెలిసింది. ఈ ఆసి స్టెంటు ఇంజనీరు సంబంధం కాలేదు. ఒక M.SC ప్యాసయిన అబ్బాయికి ఇచ్చి చేశారని. వాళ్ళిద్దరుగూడ కాలేజీలో వర్క్ చేస్తున్నారు. ఈపాటిదానికోసం లక్ష్మికి వంటరాదని, ఇంగ్లీషు సినిమాలే చూస్తుందని టెన్సివ్ అంటే ఇద్దరునీ, సిగరెట్లులంటే అసహ్యమని నానారకాలుగా మాట్లాడి రాధని మాడలగాటి మంచినంబంధం చేచే కులా పాడుచెసుకుంది. ఇప్పుడు పాపం రోజు కాలేజీ వెదుతోంది, ఓక్కబ్బులేదు ఏమీలేదు. నానాతంటాలు పడుతోంది. దీనికంతకికారణం మా అత్తయ్య అతిధోరణి. పాపం! లక్ష్మీ అమాయకురాలు. ★

నారసింహ లేహ్యము

బంగారుతో చేసినది. మేహము, నికాక, నిస్పృతువచ్చెరా హరించి. బలము రక్తివృద్ధి కలిచును. 20 కు. దబ్బీరు 3-4-0. పోస్టేజీరు. 1-0-0. ఏ. సి. ఎ. అండ్ కో, (ఆయుర్వేద వహజం) పెరిదేవి (పోస్తు) — నెల్లూరుజిల్లా.

త్వరలో త్యాగం???

ఏ సమయంలోనైనా అప్పుడప్పుడు అగినవో రోజోలా (మాత్రం) దాగుగా పనిచేయును. క్షిప్రపరి స్థితులలోనైనవరే. ఏవిధమైన హానిచేయక 100% గుణము గ్యారంటీ అయ్యుచున్నాము. హెచ్చుకే కడుపుతోనన్నవారు దీనిని వాడిన ఎవరోషనుజరుగును గాన అట్టివారు వారరారు. సామాన్యమైనది. రు. 7-2-0. క్షిప్రతమైనది రు. 20-4-0 మాత్రము. బోయిలవరాయ, వహార్ పూర్, కలకత్తా-38.

మరియు ప్రాదరాబాదు.

చక్రసంభవం

ఫోటో: ఎ. వి. రామమూర్తి — మయూరం.

పాఠ పడిన బాధ

“అమ్మా! రాధా! ఒక్కసారి వని వెళ్ళివే
తల్లి. నీకు నీ పెదలకి వేయి నమస్కారాలు
పెడదాను. పూరికేనే వుంటావుగా.
ఆ మాయదారి పుస్తకం తర్వాత చదువుకో
గూడదూ?...” వంటింట్లోంచి బామ్మ
పుట్టుపూర్వోత్తరా రెత్తలంతో వచ్చి
తున్న పత్రిక ద్రావయరుమీదకు గిరాటు
కొట్టి విసవిసా రాధ వంటింట్లోకి వెళ్ళింది.
“కొస్తా ఆ నాలుగు అరిటికాయలూ తరిగి
పెట్టు. పోవు మాడిపోతోంది” అంది
బామ్మ, అంత ముందరగా యెందుకు వేసు
కోవాలి? నాలిక చివరదాక వచ్చిన ప్రశ్నను
రాధ బలవంతాన తిప్పి లోపలకు నెట్టింది.
మూలనున్న లిపిలను విసురుగా ముందర
వేసుకుని రాధ గబగబా పెచ్చుతీయటం
మొదలు పెట్టింది. వెధవది. ఛీ! కథమధ్యలో
వదిలేస్తే పట్టుపోతుంది. ఇంతకీ రైలుదూక
బోతున్న కథానాయకుడు సాంతం దూకా
డోలేదో? వంటిగా దూకాడో లేక కథా
నాయకితో సహా పురికాడో? రైలు దూక
టానికి సిద్ధంగా నిలబడ్డ కథానాయకుడు
“ఏ వమ్మాయి తొందరగారా” అని పిల్చి
నట్లుగా అనిపించింది రాధకు.
“అయ్యో నీయిల్లు బంగారంకాను! అదేం
తరగటమే నా తల్లి. కూరేమయినా నాలుగు
ముక్కలవాలా? అంత కండ తీసేస్తే”
బామ్మ మందలింపుతో రాధ నెమ్మదిగా
బాగ్ లిగా తరగటం మొదలుపెట్టింది.
మొహం ముడుచుకున్న రాధనుచూసి “పని
చేసిన ఆడది యెప్పుడూ చెడిపోదు. జాపక
ముంచుకో. శపథానికి వెళ్ళే నువ్వేసుఖ
పడ్డావు. నవ్వు పనిచేయకపోతే నీన్నేమీ
అనకు. మాకు మేకులుచెక్కతారుగాని.
తల్లిలేనిపిల్ల! విచ్చలవిడిగా వదిలేసారు. ఓపని
చెతిగాదు పాడూచేతిగాదు. మేం కొడల్ని
తెచ్చుకోలేదు మాయింటికి ఓ కొరివిని
తెచ్చుకున్నాం అంటారు. చక్కగా పని
చేపావనుకో మాకొడలు రెంతమంచిదమ్మా!
చక్కగా బంగారు పిచ్చుకలే పనిచేస్తుంది.
దానికి చాతిగాని వనంటూ లేదు. కాళ్ళ
బామ్మ పెంపకం యెంతమంచిది!” శివరి
మాటకి రాధ పకపకా నవ్వేసింది. “అలా
రహస్యం అది” అంది. ముడుచుకుపోయిన
ముఖం వికసించటం చూసి “అ! అది

చక్కగా అలా యెప్పుడు నవ్వు కూ
వుండాలి. పని చెప్పగానే మొహం
గంటు పెట్టుకున్నట్లు కూర్చుంటే యెలా?
బామ్మ మాటలతోపాటు రాధ కూర
తరగటం గూడా పూర్తయింది. కథా
నాయకుడు యింక సహించనంటున్నాడు.
రాధ గబ గబా పావిట్లోకి వచ్చింది.
“ఇదుగో పోతున్నావా? కొస్తా ఆకలిపీట
తీసి ప్రక్కనపెట్టి ఆపెచ్చులు దొడ్లో
పారేసిరా! మాతల్లిని కదూ! మాఅమ్మనిగా”
బామ్మ మాట కొదవలేక రాధ వెనక్కు
తిరిగింది.
“పనిచేస్తే ఒకరు వంకపెట్టినా మళ్ళా?
అ! పోనే పోనే! అనకులే. మాబంగారు
కొండలే పనిచేస్తావు నవ్వు. నీకు కృష్ణ
మూర్తి లాంటి మొగుడొస్తాడూలే తప్ప
కుండా.”

యద్దనపూడి సులోచనారాణి

రాధ చేతులు తుడుచుకుని గబగబావచ్చి
ద్రావయరుముందు కుర్చీలో కూలబడింది.
పత్రికను విసురుగా పడెయ్యటం మూలాన
వేజీలు కలిసిపోయినాయి. ఇంక తీరుబడిగా
చదవవచ్చునే ఉదేశంతో రాధ వేజీలు
తిప్పసాగింది.

“రాధా! రాధా!” వైసుంచి వాసు ఇల్ల
దిరి పోయేటట్లు గావు కేలు పెట్టటం మొద
లెట్టాడు. రాధకు వఖు మండిపోయింది.
ఇంతటి కథానాయకుడు “వ్వు! లాభం లే
దమ్మాయి” అంటున్నాడు. అయినా తప్ప
లేదు. పత్రికను చేత్తో పుచ్చుకునే రాధ
మెట్టదగ్గరకు వెళ్ళింది. అప్పటికే వాసు
మెట్టపైకి వచ్చి నుంచున్నాడు.

“ఓ రాధమ్మతల్లీ! ఏ మధురానగరిలో
వున్నావు. అరగంటనుంచి ఆపకుండా పిలు
స్తున్నాను. గొంతు పగిలిపోతోంది. అరవలేక
ప్రాణం పోతోంది”, నిటారుగా నుంచుని
రాధని బిగరగా పిలవటంవల తన కన్నీ
నట్లు కలిగియో చెప్పకుపోతున్నాడు.

“అయిందా ఉపన్యాసం. ఇంకా
ఉందా?”

“ఉపన్యాసం? ఆ మాట వాడవద్దని
నీకెన్నిసార్లు చెప్పాను? నేనేమయినా

రాజీయతేర్చి నమకున్నావా? కేవలంగా
లేకుండా అడగా పెట్టకుండా ఉపన్యాసం
ఇవ్వటానికి. అసయినా మనం ఉపన్యాసం
ఇస్తామంటే...చూ!”

“సరే! ఎందుకు పిల్చావో చెప్పకుండానే
దండకం యెంత చదివావో!” రాధ విసు
క్కుంది.

“ఓ! సారీ సిగర! నాపెన్నెక్కడా
కన్పించటం లేదు”, వాసు ఒక్కొక్క
మెట్టే దిగుతూ తడిలేని కళ్ళని మోకాటో
తుడుచుకున్నాడు. రాధకు వఖుమండింది.
“నీ పిన్ చాతే నన్ను పిలవటం చేసికీ?” అంది.

“మరెవర్ని పిలవను?”

“ఏవర్నా? కావాలంటే బామ్మను
పిలు.”

“అమ్మా! బామ్మనా!” వాసు దిగుతున్న
వాడలా రెండు మెట్లు పెక్కి “చంపే
స్తుంది. అందులో వంటచేస్తోంది గాబోలు.
ఆయాధ సమేతంగా వుండి వుంటుంది”

“సరే! ఇంకేం? అయితే పూరుకో! నోరు
మూసుకుని బామ్మకు తెలియ నియ్యకుండా
బుద్ధిమంతుడిలాగ కాలేజీకి దయచేయి”
వాసు మళ్ళా మెట్లు దిగటం మొదలెట్టాడు.

“చెల్లాయ్! చెల్లాయ్! కొస్తా పెన్ను
వెతికేపెట్టేమళ్ళా, కాలేజీకి టైమేపోతోంది
గూడాను. మాఫీజ్ క్లౌ రెక్టర్, యమకింక
రుడు. నన్ను తంతుడు గూడాను”

“తంతాడా? నీ అంత హీరోనే” రాధ
తన చక్రాలంటి కళ్ళను తిప్పుతూ ఆక్ష్
ర్యం అభినయించింది.

“నిజంగా తన్నడులే. తన్ని నట్లుగా
అంతకంటే యెక్కువగానే ఖాసీచేసినాగ
యిదిగా మాటలంటాడు”

“అయితే పడు.” రాధ వెనక్కు తిరిగి
ద్రావయరు దగ్గరకువచ్చింది.

“పడనా? 40 మంది వున్న కౌసులో
అందులో ప్రక్కనే సుఖి, కళి, రోహ,
పున్నకౌసులో నేను - మాలెక్టర్ చేత -
మాటలు పడనా?” వాసు మెట్లు దిగి రాధ
దగ్గరకు వచ్చాడు.

“అయితే బాధంతా సుఖి, కళి, గిళి,
రోహ, గీతాముందు మాటలు పదార్థివస్తుం
దని అన్నమాట”

“అబ్బబ్బ! నేను మాడుపేరు చెప్తే!
ప్రాప్యంగి, దీర్ఘంగి కలిసి నుతో రెండుపేర్లు

రాధ పడిన బాధ

జరచేసావు. కాస్త పనికిపెట్టకే అమ్మో!" ఆ పాడుపు స్తంభం తర్వాత చదువుగానిలే! తీరుబ గా!"

"అబ్బబ్బ! ఇంకెక్కడి గొడవంట. నీ చెన్నును క్షయిస్తాడే పెట్టుకున్నావో నాకేం తెలుస్తుంది" రాధ విగ్రహం అంది.

"నీకు పుణ్యం ముంటుంది. గంగానమ్మ తల్లీ. కాస్త అరవబోకు. బామ్మ వింటుంది"

"అయినా ఒక్కరోజు తేకపోతే యేం? పోని మీ సింహాన్ని అడుగరామా?" రాధ ఎందుకయినా మంచుదని కంఠం తగ్గించింది.

"మా సింహం అసలు కొరతకి వెళుతున్నా" తీసుకువస్తేగా"

"పోనీ ఆ తేక్కరక్క అడుగు"

"అమ్మో! ఇంకా యేమయినావుంటా? ఆయన్ను చూస్తుంటే అమ్మ మన బామ్మ గుర్తుమీ అట్లొకడ చేతిపుచ్చుకుని మీద కొచ్చినట్లే వుంటుంది! అసలయినా యీ పాటికి పనికి యివ్వకే యిచ్చేవానివి"

రాధ యిక కలిగింతరంకేక పత్రిక అక్కడ వజ్రేసి పైకి వెళ్ళింది. ద్రాక్షుడు సాదునలు, వీరువాయి, పుస్తకాలు, అగ్రాలు అన్ని తెలికింది. చివరకు మాసిన బట్టలు పోరేసిన బుట్టలో ఒక పాంటు కేబుకి సురక్షితంగా అంటిపెట్టుకుని వుంది.

"విశేషిన బట్టలు బుట్టలో పోరేసినప్పుడు కాస్త కేబుల్లో యేమన్నాయో చూచుకో గూడదా?" వాసుకు చెన్నుయిస్తూ రాధ మందలింపుగా అంది.

"తీరికేది చెల్లాయి? నువ్వు చూస్తూనే వున్నావుగా. అయినా నాకు తెలియకదుగు తాను. పూరికేనే వుంటావుగా? కాస్త వా విషయం చూడగూడదా? ఆడపిల్లలకు చదువు కావాలో అని మా మగవాళ్లు గోల పెట్టి చెప్పించేది యెందుకు?"

"అన్నానికి రారా వానూ!" అన్న బామ్మ పిలుపుతో వాసునోటికి తాళం పడ్డది. ఎదురుమేకులు చెక్కల మంటే యిదే గాబోలు అనుకుంది రాధ.

ద్రాక్షుడు ముందు కూలబడి పత్రిక తెరిచింది. అరగంట, గంటనుంచి నీకోసం వెయిల్ చేస్తున్నా అన్నాడు కథా నాయకుడు. రాధ కథ మొదలు పెట్టబోయేసరికి "అమ్మాయ్! రాధా!" పూజామందిరం లోంచి మామయ్య పిలుపు వినిపించింది. చచ్చారా భగవంతుడా! అనుకుని మరో పిలుపు పిలిపించుకోకుండానే రాధ పూజా మందిరంలోకి వెళ్ళింది.

"ఇక్కడ పూలేవమ్మా! అబ్బ! తల్లీ! కాస్త నా సంగతి చూడవమ్మా అని యెన్నో

పాదు చెప్పాను." ఇలాటి వాళ్ళకు యెదురు చెప్పగూడదని రాధ అనుభవంతో నేర్చుకుంది. మానంగా పూలుకోసుకొచ్చి అక్కడ పెట్టింది.

"అయ్యో! ఇవారే మరీ తక్కువ పూజాయేం? అవును మరి! పాపం! వాటికి నీకూ నిప్పులూ వుంటేగా! చూడు రాధా! చెబున్నావని మామయ్యమీద కోపగించుకోకు నుమా! కాస్త ఆ చెట్ల సంగతి చూడ గూడదా? పూరికేనే వుంటావుగా తల్లీ! చెల్లని బాగ్గత్రగా చూడటంవల్ల యెన్నో లాభాలో చూడు! ఒకటి, ఊరికే కూర్చుంటున్న నీ కిరీరానికి చక్కని వ్యాయామం! రెండు అదిగూడా ఒక కళే. అంటే మనం కిరీరానికి వ్యాయామం యిచ్చుకోవటమే కాకుండా ఒక విధంగా కళని పోషించటం! మూడోది పూలు! యెంతి అందమైనపూలు! మనం డబ్బుపెట్టి కొనుక్కోవా లంటే సాధ్యమా?"

మామయ్య పూజకూట మర్చిపోయి ఉప వ్యాసం దంచుకున్నాడు. రాధ ఇంక నిలబడలేక వెనక్కు తిరిగింది. "చెబున్నావా? నాకు తెలుసులే యిది నీకు రుచించనవి. పోనీతేగాని 10 Xoll దాటివట్టుంది. మీ ఆత్మయ్యకు మంచుకు పైమయినట్లుంది. మర్చిపోకుండా మంచుతోపాటు సారించి రసంగూడా యివ్వు తల్లీ!" మామయ్య పూజకు పుష్కమించాడు.

వీరి వ్యక్తులు అనుకుంది రాధ. కథలో

కథానాయకుడు బుంగమాతిపెట్టి (క్రూర్) ప్నాడు. అయినా తప్పదనుకుంది రాధ. మేనల్లి గదిలోకి వెళ్లింది.

రాధ యిచ్చిన నారీంజరసం గాను తీసుకుంటూ ముక్కుతూ మూలుగుతూ “కాస్త ఆ పిల్ల లెక్కడు పోయాలో చూడు తల్లీ. మరీ బతుకాయితాగా తిరుగుతున్నారు. మట్టిలో కొట్టుకుంటున్నానో యేం యెడుస్తున్నారో! కాస్త పిలిచి నీకుపోసి అన్నం పెట్టించు తల్లీ! అమ్మ మడిగట్టుకున్నట్టుంది. కాస్త వాళ్ళని చూడమమ్మ. మీ మామయ్య వున్నారన్నమాటేగాని...” ఆయాసంతో మూలుగుతూ అత్తయ్య వెనక్కు వారింది. తిలకింప దిండు సరిచేసి కాలువా కంఠం చాకొకప్పి తిలుపులు చేరవేసి రాధ యివ తిలకు వచ్చింది.

“ఇప్పుడైనా రావమ్మ మనోతల్లీ” అని కథా నాయకుడు విసుక్కున్నాడు. “అత్తయ్యా!” బాబూ పాపదగ్గరి కొచ్చారు. కథానాయకుడివంక జారిగాచూసి రాధ నొడ్డోకి వెళ్ళిపోయింది.

పిల్లల పనయిపోయింది తిర్యాక యివతలకు వస్తుండగా తండ్రి ఆఫీసుకు వెళ్ళి బోతూ లోపలక వచ్చి “అమ్మా! రాధా” అని పిలవటంతో రాధ సావిత్రికి వచ్చింది. “చూడు తల్లీ! నీ రాతి యెంతో బాగుంటుంది. కిందటిపారి మా ఆఫీసర్ యెంతో బాగుందన్నాడు. ఈ కాసిని కాగితాలు ఫ్రైయర్ కాపీచేసి పెట్టమ్మా. రెండుగంట లయేసరికి మనిషీని పంపుతాను. పంపించేయాలి. ఆ! చూడు కాస్త జాగ్రత్తగా తప్పులులేకుండా వ్రాయు. నీకు చెప్పలేవవరం లేదనకో! జాగ్రత్తగా వ్రాయు. రెండుగంట లయేసరికి పూర్తికావాలి. యెలా వ్రాస్తావో. నీ యిష్టం.” రాధ వచ్చే నిట్టూర్పును ఆపుకుంటూ కాగితాలు తీసుకుంది.

నాన్నగారు ఆఫీసుకు వెళ్ళిపోయారు. అత్తయ్య పడుకుంది. మామయ్య వైకుంఠం గారింటికి చదరంగం ఆడుకోటానికి వెళ్ళాడు. అన్నయ్య కాలేజికి వెళ్ళాడు. పిల్లలు బడికి పోయారు. కథానాయకుడు అమ్మయ్య అనుకున్నాడు.

“అన్నం తిని నీ యిష్టం వచ్చినంతసేపు చదువుకో తల్లీ. నా పని అయిపోతుంది!” వంటింట్లోంచి బామ్మ పిలిచింది.

భోంచేసి వచ్చి ద్రావగుముందు స్థిమితముగా కూలుబడింది రాధ. వెనకాల బామ్మ వచ్చి “యేది రాధా! నిన్నటి తిర్యాక పద్యాలు చదువు,” అంది వత్తులు బుట్టముందు పెట్టుకుని వక్కనముల్తా. “నేనిప్పుడు చదవలేను బాబూ!” రాధ యింక విసుగును ఆపుకోలేక పోయింది.

“యేం?” పత్తి విడిచిస్తూ బామ్మ వత్తి పట్టింది.

కాలేజ్ క్లోరోఫిల్ చిగుళ్ళను గట్టిపరుస్తుందని వైద్యపరీక్షలో రుజువైంది!

చిగుళ్ళను
బలపరుస్తుంది!

దుర్గంధాన్ని
వెంటనే, గట్టిగా
నిర్మూలిస్తుంది!

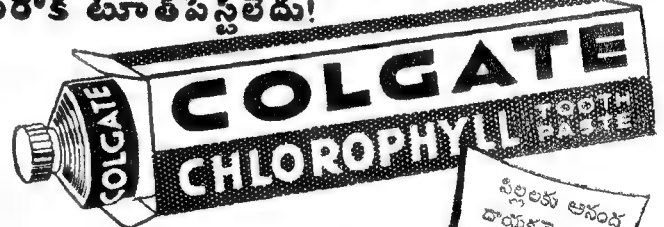
దంతక్షయాన్ని
నివారిస్తుంది!

కాలేజ్ క్లోరోఫిల్ టూత్ పేస్ట్ తో రోజూ పళ్ళను క్రమంతప్పకుండా తోముకుంటే చిగుళ్ళు గట్టిపడతాయి. అవసరమైన జీవకణాలు పెరుగగలవు.

ఇతర మామూలు టూత్ పేస్ట్ లకంటే కాలేజ్ క్లోరోఫిల్ టూత్ పేస్ట్ దుర్గంధాన్ని గట్టిగా నిర్మూలించగలదని ఇటీవల జరిగిన పరీక్షలో రుజువైంది.

మజిలగానే కాలేజ్ క్లోరోఫిల్ టూత్ పేస్ట్ తో పళ్ళు తోముకుంటే పళ్ళవెయగును హరించే ఆమ్లాలను తగ్గించి, తద్వారా దంతక్షయాన్ని నివారించగలదు!

ఇంతకు మించినచేతనమైన క్లోరోఫిల్ కలిగివున్న మరొక టూత్ పేస్ట్ లేదు!

ఇప్పుడు! ఆదాయకరమైన పెద్దనైజులో దొరుకుతుంది

పిల్లలకు అనంద దాయకమైన దాని పెప్పర్ మింట్ రుచి. బాసన వారికి బాగా నచ్చుతుంది.

రాధ పడి న బాధ

“వాకంఠం బాగాలేదు-నొప్పిగావుంది.”
“నీ కంఠానికేమే నిక్షేపం లాగుంటుంది.
వద్యాలు గొంతెత్తి చదువుతే ఆ నొప్పి గిట్టి
గూడా పోయి నాళాలు పరి అవుతాయి.”

రాధకు నవ్వు వచ్చింది.

“అ! రాధా! ఆ దిక్కుమాలిన పుస్తకాలు
శోర త్రకుండా లోపలలోపల చదువుకుంటే
యేమవుతుంది మరి? న రాలు విగు కుకు
పోతాయి. లే! లే! ఇవారే నీకు బావ దగ్గ
ర్నూంచి ఉ త్తరం వస్తుందిలే!”

రాధ నవ్వుకుంటూ ఆధ్యాత్మిక రామాయణ
గ్రంథంతోనే బామ్మముందు కూర్చుని వరుసగా
పది పద్యాలు రాగయుక్తంగా పాడింది.
కూతాత్మగా నాన్న గారిచ్చిన కౌగిలెలు
బ్రాపకానికి వచ్చాయి.

“ఇంక చాడే బామ్మా! నాన్న గారిచ్చిన
కౌగిలెలు వ్రాయాలి” అంది.

“సరే ప్లీ,” అంతవరకూ జోగుతున్న
బామ్మ చెంగు పరుచుకుని క్రింద పడుకుంది.

రాధ తండ్రి ఆఫీస్ రూములో వెళ్లి
కూర్చుంది. రెండుగంటలసేపు ఆలోచనల్ని,
ఆవేశాలని దూరంగానెట్టి మనసు కౌగిలెల
మీద లగ్నం చేసింది.

పూర్వయిన కౌగిలెలు నీరియల్ గా నం
బరువారి పెట్టి, పెక్కు కౌప్ తగిలించి,
హమ్మయ్య అనుకుని వెనక్కు వారింది.
రెండుగంటలు తడకంగా కూర్చుని వుండడం
వల్ల నడుం, మెడ నొప్పిపుట్టింది. “అమ్మాయి
గారూ!” వాకిట్లోంచి కేక వినిపించింది.
రాధ కౌగిలెలు వచ్చిన మనిషికిచ్చేసి సంతృ
ప్తిగా నిట్టార్చి వచ్చి డాయరు ముందుగా

కూర్చుంది. నడుము నొప్పి పుసుతోంది
పోనీ కాసేపు పడుకుందామా అనుకుంది.
ఇంతలో వాకిట్లో “ఉ త్తరాలం డీ”
పోస్తుమకా కేక వినిపించింది. రాధ
బామ్మ జోస్వాన్ని పూహించుకుంటూ
వాకిట్లోకి వచ్చింది. ఒక పు త్తర మూ,
పార్సీల్ వచ్చాయి. రాధ ఆత్రంగావిప్పింది
యేమిటో చూచామని. తీరామాస్తే కథ!
బావప్రాసినకథ! పు త్తరంగూడా బావ వద్ద
నుంచే! అందులో యిలా వుంది.

“రాధా,

నా కథ పంపుతున్నాను. కాస్త కాపీ
చెసిపెట్టు. నీ వ్రాతహో వెల్పినకథ లింత
వరకూ తిరిగిరా లేదు. కాబట్టి నీ వ్రాతమీది
నాకు చాల నమ్రకంపుంది. ఇది పెద్దవల,
నీరియల్ గా అచ్చవుతే యెంతపేరువస్తుందో
నీ బావకు ఆలోచించుకో! పూరికి నే
వుంటావుగాబట్టి కాస్త శ్రద్ధవహించి త్వరలో
పూరిజేయప్రార్థన. నేను సోమవారం ఉద
యం 10 గంటకు వస్తాను. నువ్వు ఆదివారం
సాయంత్రానికి పూరిజేసి వుంచాలి.
(సోమవారం 10 గం. వరకూ నీ అలంకరణే
సరిపోతుంది గాబట్టి). ఊరికేవున్న నీకు
చక్కని కాలక్షేపం గదూ?

నీ బావ
ప్రసాదు.”

రాధకు వశ్యమండిపోయింది. చివరా
మాటలు యెందుకో? “పూరికేనే వుంటా
వుగా నా పని చూసిపెట్టు!” ప్రపంచంలో
మునుష్యులంతా ఒకటే టైమ్ అనుకుంది
రాధ. ఆలోచనలోవున్న రాధకు హఠాత్తుగా

కథానాయకుడికేక వినిపించింది. రాధ పత్ర
తెరిచింది.

పీధి తలుపెవరో కొట్టారు. త ని వా కే
చాలా వర్షపువేళలో కథ మొదలుపెట్టాను
అనుకుంది. లేచి వెళ్లి తలుపుతీసింది. ఎవరో
ఒకావిడ, ఆవిడను రాధన్న చూచాడలేదు.
“కనకమ్మగా గున్నారా?” అంటూ రాధ
సమాధానం చెప్పక ముందే లోపలకు
వచ్చేసింది.

తర్వాత తెల్పింది బామ్మా, ఆ వచ్చినా
విడా చిన్నప్పటి న్నే సీతురాండ్రని. ఆవిడ
మాటలమధ్యలో అడిగింది. “మీ కనువ
రారికి కుట్టు, అల్లికలూ యేమయినా వచ్చా
అని?” బామ్మ రావని తలూపింది. ఆవిడ
ఆశ్చర్యపోతూ “మరి పూరికినే వుంటోంది
గదా? యెంచేస్తుంది? పిల్లలలా కాలం
పాడుచేస్తూ కూర్చుంటే తనిలా చూస్తూ
ఊరుకోలే” నంది. రాధ కేసునుకోవాలో
తోచలేదు.

ఆ రాత్రి పడుకోబోతూ రాధ పత్రిక
తెరిచింది. కథ యేమయినాసరే పూరి
చెయ్యాలనే గట్టి పట్టుదలతో.

“అబ్బబ్బ! అసలే దోమలతో చస్తుంటే
ఆ దీపమేమిటే రాధా! కాస్త తగ్గించినదూ.
పగలల్లా యెంచేస్తావు? పూరికి నే వుంటా
వుగా!” రాధలోపంతో పత్రిక అవతలకు
గిరాలుకొట్టింది. “అంత కోపమే లే
యెలాగే?” బామ్మ మరోవైపు తిరిగి పడు
కుంది.

రాధ బరువెక్కిన తలని దిండులో దూర్చు
కుంది. బామ్మకు కూరలు తర గాలి.
అన్నయ్య పాఠశుకున్న పెన్నలు వెలికి
యివ్వాలి. మామయ్య పూజవిషయాలు
చూడాలి. చలిజ్వరంతోవున్న అత్తయ్యకు
మందులు చూడటమేగాకుండా పిల్లల్ని
చూడాలి. నాన్నగారికి కౌగిలెలు వ్రాసి
పెట్టాలి. బావకు కథలు కాపీచేసిపెట్టాలి.
కుట్టుకుట్టాలి, అల్లికలు అల్లాలి. కానీ చిత్ర
మేమిటంటే ప్రతి వాళ్ళు యెవరికివాళ్లే
నా విషయం చూడరాదా అంటారు.
అందులోగల సబబు వేడెక్కిపోయిన రాధ
బుజ్జకు అద్దంగాలేదు. దిండులో మొహం
దాచుకుని రైల్లోంచి ఉరకటానికి సిద్ధంగా
వున్న కథానాయకుడిని గురించి ఆలోచిస్తూ
నిద్రపోయింది నుగ్గులుజీవితం వదిలి సవాజ
జీవితంలోకి అడుగు పెట్టూ తికమక పడ్తున్న
రాధ.

పూవు మీ అదృష్టం చెప్పగలదు

నీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోతున్నదిన్నీ, నీ సరియైన
వర్తననుగురించిన్నీ నీవు తెలుసుకోవగోరినట్లయితే ఒక పోసు
కార్డుపైన నీకు యిష్టమగు ఒక పుష్పము పేరున్నూ, నీవు
వ్రాయు లేదీ, వేళ వివరములున్నూ, నీ సరియైన చిరునామా
యన్నూ వెంటనే వ్రాసి పంపుము.

జ్యోతిష శాస్త్రములోని రహస్య గణితము మూలముగా మేము గుణించి, నీవు
కార్డువ్రాసిన లేదీలగాయతు 12 మాసములలోను నీయొక్క అదృష్టము, లాభనష్టములు,
జీవితహరము, ఏ వ్యవహారములో నీకు జయము కలుగును. నీ ఉద్యోగం విషయంలో
నుంచిచెడ్డలు, మార్పులు, ఆరోగ్యవిషయము, పరిశ్రమగనము, తీర్థయాత్రలు, వివా
హము, స్త్రీసుఖము, సంతానము నిధినిక్షేపములు, లాటరీ, ఆకస్మాద్రవ్యలాభము
మొదలగు వానినిగురించి స్పష్టముగా మాసవారీగా వ్రాసి రు. 1-4-0 లకు మాత్రము
వి. పి. గా పంపగలము. (వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకం) దుష్టగ్రహము లేవయినా వున్న
యెడల శాంతిచేయు విధానంకూడా తెలుపుడు చేయడమగును. వివరములు మా పూచీ
పైన పంపబడును. మేము పంపిన భోగట్టా మీకు తృప్తిగా నుండనియెడల పైకము
వాపసు చేయబడును. ఒకసారి పరీక్షించిచూడుడు. మీ ఆద్రుడు ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

Pt. DevDutt Shastri, Raj Jyotishi (WP-13) Jullundur City.

కులపాఠిక

66

ప్రస్తుం యింకా నడచుట? పెరుగు తీసుకునిరావా? ఏమీ మాట్లాడలేమిటమ్మా. రాను! రాను! అస్తమానూ ఆలోచనేనా! అన్నం తినే కాస్తేపయినా మనస్సుకి విశ్రాంతి నివ్వరాదూ. ఏం ఆలోచనో కానీ మహాప్రభో... నిద్రలో కూడా ఆలోచిస్తూనే ఉంటారనుకుంటాను. అసలు మీకు నిద్ర అనేది ఉంటుందా? అని అన్న మాట కోండి, మళ్ళీ కళ్ళెర్ర జేస్తారు. ఒక్క మెతుకు ఎక్కువయినా... తరువాత తినే దాన్ని నేనుండగా ఎందుకండి అంతికోప్ప దుతాయ... అంటే! అన్నానంటారు కానీ పెట్టటప్పడు మానుకోక తరువాత కేకలేస్తే అదే రెండి - కళ్ళెర్రజేస్తే నాకు భయంగా ఉండదు. వడించక పోతేనేమో 'ఓసి నీ యిల్లు బంగారంగానూ, తెచ్చిపడేస్తూంటే వండపెట్టడానికే అంత యిదవుతావేమే' అంటారు! లేకపోతే తినే వాడికి మొహమాటం ఉండాలి కానీ వడించే దానికి నీకేం మొహమాటమే అంటారు. మొన్నటికి మొన్న బాబూరావుగారూ, గోపాలం గారూ వచ్చినప్పుడూ ఆలానే అన్నారు. అంతకుముందు సుబ్బాషే అక్కయ్య, బావగారూ వస్తే కూడా "అంత కొనికొనిరి వడ్డిస్తన్నావేం... వీళ్ళేమన్నా మనయింట్లో తిప్పే సుక్కు చుంటారా?" అన్నారు. నా మనస్సు ఎంత పిక్కుపోయిందో. అక్కయ్యగారు ఏమీ అనుకోనే మనిషికాదు కనక సరిపోయిందనుకోండి; అది మరొకరయితే ఏమనుకుంటారు. మరోరూ మరోరూ అయితే అలా ఎందుకంటానే అంటారు. అదే అలవాటయితే అనకుండా ఉంటారా ఏమిటి? నూర్య నారాయణకాస్తులుగారూ, మాధవ రామ శర్మగారూ వచ్చినప్పుడు మాత్రం ఊరుకున్నారా... అప్పుడూ అనేసారు. వాళ్ళు మిమ్మల్ని బాగా యెరుగుదురు కనక సరిపోయింది కానీ... అదేమిటి పులుసుకో ములక్కొడలు అలానే వదిలేసారూ! మీకంతో యిచ్చమని సాభాగ్యలక్ష్మి పంపించింది. మీరు తినకపోతే ఆవిడ సాయకాలం వచ్చి నాబుగ్గులు నొక్కేస్తుంది. ఆ అమ్మాయి మరీనూ... అదేమిటో కాని భూతరిగిన

వాళ్ళెందరూ మీకంటే యిదిగా మాట్లాడతారు. ఇందరిలోకీ నేనే అసలు మాట్లాడలేని దాన్నేమో. మాయింట్లో అందరికంటే నేనే ఎక్కువ మాట్లాడతాననుకుంటే నాకంటేనూ... ఇంకో రెండు ములక్కొడలు వేసి కొద్దిగా అన్నంపెడితే పాలోసుకు తింటారుట. అదేమిటి అప్పుడే లేచే సారూ... దొడ్లో నీళ్లు లేవు. కంచం లో చెయ్యి కడిగేసుకోండి. మధ్యాహ్నం కుళాయిలు వదలలేదు. కాస్తేపు నాకు సాయం కూచుంటారుటా... నేను కూడా అన్నం తినేవరకూ ఇక్కడే కూర్చుంటారుట. అయ్యో నామఠీ... ఈ పట్టుచీరనే చెయ్యి తుడుచుకోవటం. తువా

ఉ ప శ్రీ

లదిగో దండెమీద ఉంది. మూతి కూడా తుడిచేస్తున్నారా. అబ్బా... చాలెదురు... అసలే యిదిగా ఉంటే ఇప్పుడే బుగ్గిల్లాలి కాబోలునేం. నే నింతసేపు మాట్లాడుతున్నా ఉలుకూ - పలుకూ లేదు కానీ నా బుగ్గి కావాలి వచ్చిందనుకుంటా. అంతట్లోకే కొపం వచ్చేసిందేమిటి... వాకిట్లోకి నడవకండి. ఎవరో ఒకరూస్తే కాలక్షేపం మొదలెడతారు. అర్ధరాత్రి పన్నెండయినా యింకా తెలులదాలోకాభిరామాయణం... ఉండండి... పడకమర్చి తెచ్చి దొడ్లో మల్లపందిరి వారేస్తాను. ఈ వేళ మన దొంతరమల్లి ఎంతనిండుగా పూసేందో. గాలి కదిలిందంటే గుప్పమంటూన్నది. సుశీల వచ్చి ఓవందమొగ్గ కోసుకు వెళ్ళింది. వాళ్ళ లక్ష్మి పొద్దుగుకుతుండగావచ్చి "అత్తయ్య గారూ... మీ మల్లిమొగ్గలేం నాజడలో ఎంత బావుంటాయో... ఎంచక్కో మీరు నాకు తలరువ్వి జడేసి మల్లిదిండ పెడతారుట" అంది భదవ. దానికి అయిదేళ్ళు నిండా రాలేకుకానీ ఎంత చకచకా మాట్లాడేస్తుందో. అది మీదగ్గరే చదువుకుంటుంది. చాలావూలు. అది యిప్పటికే నాలాంటి వాళ్ళను ఆడించేసింది. ఇంక మీదగ్గర చదువు మొదలెడితే చెప్పనే అక్కలేదు. బోల్ మేవర్ని తినేస్తుంది.

ఇలా కుర్చీలో కూర్చోండి. నేనుకూడా అన్నం తినేసివచ్చి తాంబూలం ఇస్తానేం.. అందాకా యెదన్నా చెప్తూ కూర్చోండి... మీరు మంచిమంచి కథలు చెప్పారుట. నాకు ఒక్కటి చెప్పరేం... మొన్న లక్ష్మి తో పద్మావతిట ఆవిడవచ్చి చెప్పింది. ఆవిడ విాతో చదువుకున్నదిట కాదూ... మీరు వ్యాకరణం కూడా కథలు చెప్పేవారుట. అలాటివేమీ నాకు చెప్పరేం. అంతే... ఏమన్నా వచ్చేసి ఊరుకుంటారు. అంతేగా అందుకే మాచెల్లీ 'బావగవ్వు' అంటుంది. నేనెప్పుడింటికెళ్ళినా అది అలానే అంటుంది.

ఏమే అక్కో మవ్వు కూడా బావలా వవ్వటం నేర్చుకున్నావా? అని ఒక టే అల్లరి చేస్తుంది. నీసిందీలా... ఉండండి అన్నం కంచంలో పెట్టుకుని వస్తున్నా... ఎంచక్కో వెన్నెట్లో ఎంత బావుంటుందో చిన్నప్పడేం మేమంతా వెన్నెలకుచ్చీలాడుకుంటూంటే ఎంత సరదాగా ఉండేదో. ఈ కాలేజీ అమ్మాయిలికే వెన్నెలకుచ్చీలే తెల్లవుట. మొన్నను సాభాగ్యం తీసుకోచ్చింది ఓ అరడజనుమందిని. వాళ్ళకు మాట్లాడుట మన్నారాదు. ఊరికే ఒకళ్ళనుఖాలాకళ్ళు

తెల్ల వెంట్రుకలుండవు

(GOVT REGD)

రంగులనుమాచి మోసపోవద్దు, అది తాత్కాలికము మా సువాసన "మనమోహిని హేర్ ఆయిర్" ఆనేక వనమూలికలతో ఆయుర్వేద వద్దతిలో తయారైనది. 80 సం.ల వయస్సువరకు వెండ్రుకలను వల్లగా వుంచును. ఇదిగాక మెదడుకు వల్లదనము నివ్వును, ఉష్ణదము, తలనొప్పి వగైరా జబ్బుల రాసియదు. జ్ఞాపకశక్తిని కంటిచూపును వృద్ధిచేయును, కొద్దిగా నెరసివుండే ఒక సీసా రు. 5-0-0. 3 సీసాలు రు. 12-0-0, పగము నెరదివుంచే ఒక సీసా రు. 8-0-0, 8 సీసాలు రు. 15/- పూర్తిగా నెరదివుంచే ఒక సీసా రు. 7/- లు 3 సీసాలు రు. 18/- లు పని చేయలేదని ఋజువుపర్చిన పూర్తి సౌమ్మ వాసను చేయబడును. కోరినవారికి స్వాది.

GENERAL LABORATORIES,
(P. W) P.O. Rajdhanwar (H. Bhag).

దూచుకొని నవ్వుటం తప్ప వాళి కేమీ తెలియదుమండీ. అబ్బబ్బ... ఈ పచ్చట్లో ఉప్పు నీటి పోలేదండీ... ఎలా తిన్నారండీ... అక్కడికి తినేటప్పుడు అడిగానుకాదుటండీ... అద్భుతంగా ఉందన్నారు. అంత ఆలోచన యేమిటో... ఈ పుస్తకాలు వ్రాసేవాళ్ళు మా అన్నయ్యతో కూయింటికి వచ్చేవారాకానీ యింత ఆలోచనతో ఉండేవాళ్ళని ఎరగనుకునుండీ. ■ ఉప్పుబుట్ట కొస్తా ఇలా నెట్టండి. ఇదిగో మిమ్మల్నై... ఏమిటి యింత సేపూ మీరు ఆలోచిస్తూనే ఉన్నారా? నేను ఉట్టిపోతుంటే వదుల్చుకున్నానా? ఎంతో శ్రద్ధగా వింటూన్నట్టు అలా చూస్తూంటే యింకా వింటున్నారనుకున్నాను. ఇంతా చేస్తే మీ రోదో ఆలోచిస్తూనే ఉన్నారన్నమాట, మహాప్రభో... బ్రహ్మదేవుడి తెలివితేటలు ఇప్పుడు అర్థమవుతున్నాయి. మా తాతయ్య చెప్పేవాడటండీ. భామతి అని ఓ అమ్మాయి ఉండేదట. ఆ అమ్మాయికి ఓ మొగుడు—అసలేండి ఏ అమ్మాయికయినా ఒక్క మొగుడే ఉంటాడటండీ. ఆ భామతి మొగుడు లోముప్పి యేళ్ళు కాపురం చేసిందట, అయినా ■ అమ్మాయి మొగుడికి ఆ అమ్మాయెవరో తెలిరేదుట. ఉత్తినే నవ్వుతారే? ముప్పై యేళ్ళూ కాపురం చేసిందా అని అడిగితే ఆ తివారయింట్లో ఉందట. అంతే! మళ్ళీ చూస్తే ఆ అమ్మాయి మొగుడు అలాంటి లాంటి వాడుకాదు. సమగ్ర చదువుకున్నవాడేట మరి. ఆయిల్లాలు ముప్పై సంవత్స

రాలూ ఆ మహానుభావుడితో ఎలా వేగిందో కానీ... ఆయన యెప్పుడూ వాసుకుంటూనే కూర్చునే వాడుట. అదే విపరీతమేకానీ, అబ్బబ్బ... చారంతా పానకంలా ఉందండీ; రామరామ... వంటంతా ఈ వేళయిలా అయిందేమిటో... కొంచెం పచ్చడి వేస్తారా? లెక్కతో కబుర్లు చెప్తూ వంటయిలా తయారు చేసాను. జోనుకొనీ రమాకాంతం గారు మళ్ళీ పెళ్ళాన్ని పుట్టింటికి పంపేవారుటే. ఎవళ్ళన్నాం ఏమన్నా అనుకుంటారని లేదేం. పాపం! ఆ అమ్మాయి ఎంతమంచిది. ఆ అమ్మాయి కనక వేగుతోంది ఆయనతో. మరెవరయినా మూడో తీణంలో వదిలేసి పోతారు. లేకపోతే అలాంటి కాపురం ఎవరు చేయగలరూ. నెలకి రెండువందలు తెచ్చుకుంటూ కూడా నెలనెలా మామగార్ని వందా, యాభై పంపమంటే ఎక్కడనుంచి పంపగలరూ. కొండయినా ఒక్కోరాయీ తీసేస్తే కరిగి పోదూ. అదికాక పిల్లనిచ్చు కున్నంతలో వాళ్ళ ఆస్తిలంతా వీళ్ళకు గుమ్మరించాని ఉందా ఏమిటి? ఇంతా చేస్తే లింగూలింగు మంటూ ఒక్క యిసోకు. వాళ్ళకు రెండు వందలు చాలటం లేదంటే అర్థం ఉందా? అదిగో చూసారా... ఎంత గుమ్మ మంటూన్నదో మల్లి పందిరి. గాలి కదిలితే చాలు రయ్యైన వస్తోంది కమ్మగా. మావైలి ఉంటేనా పందిరింతా పుణికేసి పక్కరినిండా పోసేసేది. పద్యావతికి మల్లిపువ్వులంటే అనన్యంట. అదేమంటండీ, ఎవళ్ళ

కేనా అందమయిన వస్తువుల మీద అనన్యం ఉంటుందా? వాసన లేకపోయినా రంకుకు మోజాపడి కనకాంబరాలు కూడా తలలో పెట్టుకుంటామే. అలాంటి దా అమ్మాయికి మల్లి మొగ్గలు కోస్తుండగా త్రాచుపాములు సోక్రిటి పగపట్టిందట. అప్పట్నుంచి వాళ్ళ యింట్లో మల్లి అంటుతీసేసారట. వాళ్ళవల్లో మల్లి మొగ్గలు పెట్టుకోరుట. మాయింట్లో అడవిలా ఉంటుంది మల్లిపందిరి. మా తోటనిండా మొగలి దొంగలుండేవి. త్రాచుపాములు వచ్చేవికానీ ఎవర్నీ ఏమీ చేయ్యలేదు. ఎంత దుష్ట జంతువయినా దాన్నేమీ చేయ్యక పోతే అది మనల్ని ఏం చేయ్యదు. చెడవలేలు మాత్రం అలాంటిది కాదు. దానికి మనిషీ, మన్నూ, మకానం అనిలేదు. ఊరికే కుట్టుకు పోతూ ఉంటుంది. నిన్ను కాక మొన్న మన ఎదురింటి భారతి గారింట్లో చెంబుని కుడితే చిల్లుపడి పోయిందట. అదిగో అప్పుడే ఎవరో వచ్చినట్లున్నారు ఊరికే అలా తిలుపులు బాదకవారే ఒకటి, రెండు సార్లు పిల్చిచి వీళ్ళకిచ్చడం లేదని వెళ్ళి పోకూడదూ. మీరు వెదుతున్నారా... ఉండండీ... ఇంట్లో లేరని చెప్తానూ... ఆ తప్పే మీరా నా మాట వినేది. ఎళ్ళండీ."

జీవితంలో మహాలాసం

కాలెక్ట్

బోరేటెడ్ బేబీపౌడర్ వాడకం

... అందుచేతనే, విశ్వాదైత తల్లులు తమ పిల్లల అతి ముకుమార్ కేరెన్సు అధికరమైతే తల్లిదండ్రులు పోకుండా రక్షించడానికిగాను కాలెక్ట్ బోరేటెడ్ బేబీ పౌడర్ వాడతారు. అతి ముక్తమైన కేరెన్సు మృదువుగా, లాల్మృగా ఫలదానికి శక్తియు వ్యక్తిత్వంపై తయారుచేయబడింది. తాపమక్కీ ఎంత వేడమికి చర్మం పెట్టకుండా కాపాడుతుంది - ... రోజంతా తల్లిదండ్రులు, పిల్లలు ముఖంగా ఫలదాని కువకరిస్తుంది. తాప తమని వాచక మిమ్మ, మీ పిల్లలను సమృద్ధులను చేస్తుంది.

అదాకు జేయింద సైజు కొనండి

కలవరపడు స్త్రీలకు

"కుమారి" మాత్రం మరువకండి. ఇది ఆరోగ్యం రక్షించును. ఇది ఆత్మవనరం వెం (పాద) కు. 3/- (స్టెవర్ట్) కు. 5/- (ఎక్స్ప్రెస్ స్టెవర్ట్) 8/- దోస్తే జిప్సాకింగు ప్రత్యేకం

Mrs. P. Deves, F.D.S. (AP) Calcutta-40.
స్థానికము: Indo Medical supplies
No. 3 Pauliappan st, Seven wells
Madras - 1.

మహాబాద్ బర్స్. సుబ్బ స్వాధులకు గారంటచికి త్వ
కైఖాను సలహాదాతలం

రెడిక్స్ గోవాలపురం
మిర్జా గోవాలపురం జిల్లా
(వేదా) సేవకు (అంధా)

రసాభాస

66

ప్రియ్య బాబోయ్" అన్న కేక విని పించింది గట్టిగా.

ఆ భవంతిలో ఉన్న మిగతా మూడు సంసారాలు అదివినవచ్చిన చాకిరి నిలచిపోయి.

"ఏమిటి అమ్మా? అన్నాడు తెలుగు తెలిసిన పెద్ద మనిషి ఒకడు.

"పామండ్లోయ్" అని పడిపోయింది లత.

"ఎక్కడ? ఎక్కడ?" అంటూ ఆకు రతతో ఒక పెద్ద బడితే తెచ్చాడు శ్రీనివాసరావు.

"క్యావై? క్యావై?" అంటూ అరుస్తున్నాడు సాహెబు ఒకడు.

మిగిలినవాళ్ళుగూడా తలోకట్ట తెచ్చారు.

నేత తే, పెట్టాం బిడ్డలను "జాగ్రత్త" అని

హెచ్చరిస్తున్నాడు జారిపోయే బట్టబిగినూ.

బయట ఒక మంచం వేసి దాని మీద

లతను పువ్వుపడకట్టి మొగాన నీళ్ళు చల్లారు.

కొద్ది సేపటికే తెలివి వచ్చింది ఆమెకు.

లోపల అంతా విరుగుతున్నారు.

లతకు చూపు తగ్గలేదు.

నేత తే మంత్రించిన విబూది తెచ్చేందుకు

దగ్గర ఉన్న పూజారి ఇంటికి కొడుకుని

వంపాడు.

సాహెబుకు సంగతి అర్థమయిందిగావుల్లు.

ఒక ఇనుపకట్టి తీసుకుని తను గూడా బయలు

దేరాడు సైన్యచూరు.

లోపల అన్నేపూ జరుగుతోంది.

లతను అమృతకల్లు చుట్టు చుట్టారు.

"ఎంత ఉండవచ్చు? ఎలా ఉండవచ్చు"

అన్నది ఒకామె.

"ఇంకా నయం అదృష్టవంతు రాలివి"

అన్నది నేత తే భార్య పిల్లలను దగ్గరకు తీసు

కుంటూ.

ఫలానా పోట చూశానని చెప్పింది లత.

నేత తే లోనికి వెళ్లి సంగతి వివరించాడు

దూరాన నుంచుని.

దాని వెనుక పెట్టెలున్నాయి. వాటి

సందుకుకేరి ఉంటుందన్నారు ఒకరు.

జాగ్రత్తగా వాటిని బయటకులాగారు.

"జాగ్రత్త సుమీ" నేత తే హెచ్చ

రిస్తున్నాడు.

పెట్టె లోపల వెళ్ళింకేమోనని సందేహం

వెలిబుచ్చి పెట్టె కుప్పరించాడు సాహెబు.

ఎంత వెదకినా కనిపించలేదు.

"బహుశ ఆ ప్రక్క నున్న వంటగదిలోకి పోయి ఉంటుంది" అన్నారు.

వంటగదిలో అన్నేపూ ప్రారంభమయింది.

ఉరగాయ జాడీలు, అపి, ఇపి అన్ని జరిపి చూశారు.

కాని దాని జాడ తెలియటం లేదు.

ఇంతలో విబూది తెచ్చాడు. లతకు

కొంచెం పెట్టించాడు నేత తే.

తను కొంచెం పెట్టుకొని మిగిలినది తన

పెట్టాం, బిడ్డలను పెట్టుకొమ్మన్నాడు.

వంటగదిలో తలుపులుతీసి ఉన్న అలమర

మీదికి పోయింది అన్నేపూల దృష్టి.

దాంట్లో లతనుడి జాడీ లుంచుకుంది.

సాహెబు ఒక్కొక్కటి దింపుతూ,

"ఇఫర్ హై" అన్నాడు.

"ఎక్కడ, ఎక్కడ?" అంటూ అంతా

మూగారు సిద్ధంగా కొట్టి చంపేందుకు.

ఎమ్మె. సత్యరాయణ

అంతలో నేత తేగూడ వచ్చి కలిశాడు. దూరాన నుంచాని "అదిగో తోక" అన్నాడు నేత.

అన్ని కట్టలు ఒకేసారి పనిచేసినయి.

కారం జాడీ పగిలి ఒక్కసారి చిందింది.

దాని వెనుకనుంచి గబాలున క్రిందపడింది.

ఒక్కసారి ముక్కుమీద వేలువేసు

కున్నాడు శ్రీనివాసరావు.

"ఆని - ఎంత - పని - చేసింది" అంటూ

సాహెబు ఇనుపచువ్వకు పని చేప్పాడు.

నెత్తురు కక్కుకు వచ్చింది మూషికరాజం.

మరల రంగంలోకి దిగారు

అలమరలో కనపడలేదు.

తుదిసారి ప్రయత్నంగూడ విఫలమై

రంగంలోంచి తప్పకుండా బయటకు వచ్చారు.

నేత తే "ఇహ లాభంలేదు. మంత్రించిన

ఇసుక తెప్పిద్దాం" అన్నాడు అమృతకల్ల

లతో.

అంతలో మూర్తి వచ్చాడు.

బయట మంచంమీద పడుకొన్న శ్రీమతిని

చూసి అర్థంగా కంగారుపడ్డాడు.

గబగబా నేత తేవచ్చి కథ యావత్తు

వినిపించి "మీ లత అదృష్టవంతులండీ"

అన్నాడు.

మూర్తికి అయోమయంగా ఉంది.

సంగతి సందర్భాలు వివరించారు అన్నేపూకు.

"ఇహ లోపలకురా" అన్నాడు శ్రీమతిని. తెదురుతూ తెదురుతూ లోపలకువచ్చింది లత.

"ఎక్కడ చూసావో చెప్ప" అన్నాడు మూర్తి.

లత తాను మొదట చూసినచోటు వద్దకు

వెళ్లింది.

మూర్తి ఆమె ననుసరించాడు.

అచ్చట పడిఉన్నదాన్ని చూపి "అదే

మండీ" అంది లత.

దాన్ని చూడకుండానే కట్టి ఒకటి

తెచ్చాడు మూర్తి. "ఎక్కడ" అంటూ.

లత చూపినదాన్ని జాగ్రత్తగా పరికిం

చాడు.

పొట్ట చెక్కులయేటట్లు నవ్వి "నీకండ్ల

కేమైనా మసక కమ్మిందేమిటి?" అన్నాడు.

"ఏమిటండీ?" అంది లత.

"అది నాలెడర్ టెల్లు. వంకరు తగిలించింది

కిందపడింది" అన్నాడు మూర్తి రచ్చ

నవ్వు వాపుకుంటూ.

లతకు ఎద్దాలో నవ్వాలో తెలియలేదు.

ఇరువురకసారి ఇంట్లో స్థితి గతులు

పరికించారు.

మూర్తికి ఉత్సాహం ఎక్కువయింది.

లత ఏమీ అనలేక సర్దుటం ఉపక్ర

మించింది.

"చప్పునకొనీ, ఇల్లు మరుద్దాములే"

అన్నాడు మూర్తి.

లత ఒక వాల్చువు విసరింది "ఊ"

అంటూ.

ఆరాత్రి...

"ఏమండీ ఈ సంగతి ఎవరికీ తెలియ

నీయరుగదూ! మీరు చాలా మంచివారు"

అంది లతదగ్గరకు జరుగుతూ.

"అలాగే చేపి" అంటూ లతను దగ్గరకు

తీసుకున్నాడు మూర్తి గుప్పమంటున్న సన్న

జాజుల పరిమళం ధరించలేక.

లత మాలతీలతలా అల్లుకుపోయింది. ★

ఆచార్య విభ్రాంతి

[గతసంచిక తరువాయి]

విద్యార్థి పతి తన అపార నైస్య సంపత్తిలో మాళవ రాజధాని మీదికి దండెత్తి వచ్చాడు. క్రమక్రమంగా విషయం అమరుక దేవునికి పూర్తిగా స్పష్ట పడింది. అయినా అతడెక్కడా చెక్కు చెదరలేదు! కాదు కీర్తి లా యుద్ధ ప్రయత్నాలు చేయించాడు. అంతవరకు విశేష విలాసాలలో మునిగి లేలుతున్న మాళవ రాజధానిలో ఆ వార్త ఒక్క మారుగా దిగ్భ్రాంతి కలిగించింది!

విదర్భ నైస్యాలతో పోలిస్తే మాళవ నైస్యం అత్యల్పమనీ, అమరుక దేవుని కాయద్దంలో పరాజయం తప్పదనీ రాజ్య వర్తనకు భయపడ్డాడు. అయినా అతడు మహారాజాజ్ఞ సనుసరించి రాత్రింబవళ్ళి దేవుని గాయద్దనన్నా హాలు చేయించాడు.

అయ్యద్దంలో తనకిక ఘోర వరాజయం తప్పదనీ,

అయినా వీరమరణమే కరణ్యమనీ, తన కాపరిస్థితిలో అతే మహా భాగ్యమనీ అమరుక దేవుడొక స్థిరనిశ్చయానికి వచ్చాడు.

అతడు లీలావతి మృతి తీణంవరకు జీవిత భాగ్యభోగాలన్నీ యశోచ్ఛగా అనుభవించాడు. ఆనందతన్మయతతో మైమరిచి తదితర విషయాల గోత్ర విస్మరించాడు. అయితే లీలావతి మృతితో అతని జీవితానికొక బలమైన బలైపుపోటు నాటుకుంది. చూస్తూ ఉండగానే సమస్తము కలకరిగి పోతున్నట్టు కుప్పరించింది.

పైస మీద మీద విరుచుకు పడనున్న శమర పరాజయ భీభత్సంలో అతనికి రాజ్యం భాగ్యభోగాలన్నీ కేవలం మారుమరిచకలే అని తోచింది.

రాజ్యానికి వచ్చిన కొత్తలో అతడు విద్యా వయో వృద్ధుల వేదాంతోపదేశాలు, పారాజీక నూపులు వివక పోలేదు. కాని సమయంలో అనేవి అతని చెవి కెక్కిలేదు! లీలావతి మృతితో ఆ ఉపదేశాల

అంతరార్థం అతనికి కొంతవరకు స్పష్టపడింది. నేడో రేపా పెనుప్రళయమై విరుచుకు పడనున్న మహాయుద్ధభీభత్సంలో ఆ వేదాంతోపదేశాలతని కళ్ళ కెదురుగా భీకర కిలాతు రాలై నిలిచాయి!

తానెవరో! నిత్యము మహానదీ ప్రవాహంలా పరవళ్ళు దొక్కుతూ ముస్కందుకు సాగిపోయే జీవిత పరమార్థమేమో! నిరంతర ద్వంద్వాలై భ్రాసించే జీవన మరణాలకు, సుఖదుఃఖాలకు, లోలోపల అనున్యతమై వెలిగే పరమ రహస్యమేమో!

ఆ విధమైన మథన తీణతీణము, అతని అంతరాంతరాలలో ఎలుగై ఘోషించింది.

కాని అమరుకునికా మథన సమస్య యిచ్చే మార్గమేదీ కనబడలేదు. కాని ఆ సంక్షోభాలన్నీ పట్టుకుని వేధించడం మానలేదు. ఇక గత్యంతరం లేక అతడు నిరంతర

నించి కదిలి వెళ్ళిపోయాడు. అమరుకుడా విధంగా కళ్ళ మూసుకుని యుద్ధరంగంలో కురకగలడని అతడెప్పుడు ఊహించలేదు! తీరా యుద్ధప్రళయమే ముంచుకువస్తే, మహారాజేదో విధంగా సంధిమార్గం అవలంబింపకపోవడని అతని నమ్మిక! నిత్యము భోగలాలసతోను, అలసతోను మైమరచిన అతడా విధంగా కళ్ళు మూసుకుని రణరంగంలో కురకగలడని మహామాతృకు కలనైనా ఊహించలేదు! ఇప్పుడతని ఊహలన్నీ వట్టి అపహేళనలై ఎగిరి పోయాయి!

మహామాతృకు డమరుకునికి క్షత్రునైస్య వార్త వినిపించేసరికి పాయంకాలం గొఱులి వేళ సమీపించింది.

కోజులో రాత్రివేళ యుద్ధం ధర్మ సమృతం కాదు. అందుచేత మాళవ విదర్భ నైస్యాలు రెండు మరునాటి ఉదయం ప్రారంభించారు మహాయుద్ధానికి కువ్వెక్కుబుతూ మహోత్సాహంతో ఎదురుచూస్తున్నాయి.

అమరుకు డానాటి రాత్రి తెల్లవార్లు మేలుకునే ఉన్నాడు.

నైస్యార్థి పతులందరికీ ఆయా సమయాలలో అనుసరించవలసిన యుద్ధ పద్ధతులు, వ్యూహారచనలు వేర్వేరుగా వివరించి బోధించాడు. వారంతా అతని ఆదంభల నైర్యము, వ్యూహారచనా నైపుణి చవిచూచి నిరాంతరపోయారు. అతని ధైర్యోత్సాహాల ధోరణి చూడగానే వారికి కూడా కొండంత ధైర్యం కలిగింది. క్షత్రువులెంత నైస్యంతో దండెత్తి ఎత్తివచ్చినా వారిని జయించి తీరగలమని నుండెనిబ్బరం కలిగింది.

ఆ మరునాటి ప్రాతఃకాలం వేళ రణభేరి భీభత్సంగా మ్రోమింది. అమరుకు భోక మారంతఃపురం నైపువెళ్ళాడు. అతని యోధవేషం చూచి రాణులందరు చుట్టూ గుమిగూడారు. అమరుక దేవుడు కొంతనేషం దరితోను అంటే అంటుట్టుగా ఇసుగోష్టి జరిపి వెనువెంటనే ఆక్రమించి కదిలి వెళ్ళి

ప్రాచీన గాథాలహరి

మదిరాపాసంతో మత్తెక్కి మైమరిచాడు! ఒకనాటి పాయంకాలవేళ రాజ్యవర్తన డెంతో ఆత్రంగా అతని దగ్గరికి పరుగెత్తుకు వచ్చాడు:

“మహాప్రభూ! క్షత్రువులు పురద్వారం సమీపిస్తున్నారు! వారి అపార సేనావాహిని ఎంతో ఎవరులెక్క పెట్టలేకపోతున్నారు!”

మహామాతృకుడలాగే తెల్లబోయి నిలుచున్నాడు. అమరుకుడతని భయోత్సాహం గమనించి గట్టిగా గర్జించాడు:

“ఈయుద్ధంలో నేనే న్యయంగా సేనాధిపత్యం వహిస్తున్నాను. రణభేరి మ్రోగించి నైస్యాలన్నిటికీ క్షైత్రయోద్రఘోషించండి! ఆలస్యాదమృతం విషం! కదలండి! అలాగ నిరాంతరపోయి చూస్తారేమిటి?”

రాజవర్తనదొక్క అంగంలో ఆక్రమి

వి. గణపతిశాస్త్రి

పోయాడు. అతని ధర్మశ్రుతి భోరణిని బట్టి రాణులు మహారాజులతో ఉల్లాసంగా ఉన్నాడని గ్రహించారు. యుద్ధంలో మౌళవజానీక దిగ్విజయం కలగ గలదని నిశ్చయించారు. అయినా దిగ్విజయం కోరుతూ గృహదేవతలందరికీ బలబర్పించి పూజాభిషేకాలు చేయించారు.

౯

ప్రయాగ రణభేరినన్ని గంభీరంగా మారు మోగింది. అమరుక జేవుడు క్షణంలో తన ఉత్తమాశ్వం పైకెక్కి మార్చున్నాడు. తిరిగి రణభేరి గంభీరంగా మారుమోగింది. మౌళవ సైన్యాలన్నీ యుద్ధరంగానికి మరకలువేసుకుంటూ పరుగులు పెట్టాయి. భేరి ధ్వనులు అడవినిగా మారుమోగుతున్నాయి. అమరుకు దొక్కమారు వెనుతిరిగి చూచాడు. ఒక్కజేడివిట్టాడు. నిడివి పెట్టాడు. రీలావతి రాజప్రాసాదంపై నిలబడి అతనిపైపు రెప్పపాటు లేకుండా తిలకిస్తున్నట్లు కనబడింది. అమరుకుడు మళ్ళీ ఇంకొకమారు పరిశీలనగా చూచాడు. ఉత్తరక్షణంలో అది శేవలం భౌగోలిమాత్రమే అని స్పష్టపడింది. అతని కెక్కిళ్ళపై రెండు కన్నీటిబిందువులు దిగజారాయి.

ఆ స్మరణలో అతనికి రణరంగంలో కురికి పీరస్వరం చూరగొనవలెనన్న సంకల్పం మరింత బలపడింది. తనకు, తన రాజ్యానికి ఆ క్షణంలో బుణం తీరిపోయినదని గుర్తించింది.

అమరుక జేవుడు రణభేరి కోలాహలంతో యుద్ధరంగంపై పొగిపోతూంటే రాజపీఠ లాగా ప్రాసాదాలపై నిలబడిన పుణ్యపురం గ్రంథాలతనిపై లాజపువ్వవ్వం కురిపించారు.

ప్రాచీనకాలంలో కైత్రయాత్రకు బయలుదేరే మహారాజులపై పేలాల పెదజల్లి ఆశీర్వాదించడం ఒక అనూచాన సంప్రదాయం. ఆ సంప్రదాయం ప్రకారమే రాజధానిలోని పుణ్యకాంతలందరూ అమరుక జేవుని శిరస్సుపై లాజలతోకలిపిన ఆశీర్వాదం కురిపించారు.

మహారాజా పుణ్యపురంగ్రంథాలందరికీ సవినయంగా చేయి తి నమస్కరించాడు. ఆ క్షణంలో ఆ మహానగర రాజనిధులు మరి తన కంటబడవని అతనికి స్ఫురించింది.

మళ్ళీ అతని హృదయంలో పూర్వ స్మృతులన్నీ తరసగా పురివిప్పి స్మరించెకాయి. ఆ మహానగరంలో తన జీవితం ఆం.తా ఒక రీపల్లో గడిచి అద్భుతమైన పోయినట్లనేకీ తోచింది. అతి దొక్క నిట్టూర్పు విడిచి నిశ్చలవంతో అలాగే ముమ్మందుకు పొగి పోయాడు. తన పూర్వ జీవితానుభూతులన్నీ పూర్తిగా విస్మరించి వెయ్యాలని నిశ్చయించుకొన్నాడు. కాని ఒక్క రీలావతి స్మృతి మాత్రం అతని హృదయంలో నీడలా కదలాడడం మానలేదు.

సరిగా అదేసమయంలో విదర్భ దేశ సైన్యం ఒక్క ముడిగా మౌళవ సైన్యంమీద విరుచుకు పడింది. దానితో మౌళవ సైన్యంలో అంతటా ఒక పెద్ద కోలాహలం చెలరేగింది. ఆధాటి కాగలేక మౌళవ సైన్యం కొంతసేపు వెనకంజ వేసింది.

అమరుకుడెలుగెత్తి తన సైనికులందరికీ హెచ్చరిక చేశాడు. విజయమో, పీరస్వరమో తప్ప మరి మధ్య మార్గమేమీలేదని హెచ్చరించాడు. కళ్ళు మూసుకుకొని తానే ముమ్మందుగా శత్రువ్రాహంలా చూరబడ్డాడు.

మౌళవ సైనికులంతా దైర్ఘ్య సాహస పరాక్రమాలు చూచి నిరాంతపోయారు. మళ్ళీ మహాత్మాహంతు విదర్భ సైన్యం లోలోపలికి చొచ్చుకుపోయారు. శత్రుసైనికులు వారిధాటి కాగలేక చెల్లాచెదురై పారిపోయారు.

మౌళవ సైన్యంతో పోలి సే విదర్భ సైన్యం చాలా పెద్దది. మౌళవ సైనికులల్ని సంఖ్యాకులయినా దైర్ఘ్యత్వాహలతో వీరవిహారం చేశారు. అపారపారావారంలా విస్తరించిన విదర్భ సైన్యం మౌళవ సైన్య వీరవిహారధాటి కెదురొడ్డి నిలబడలేక చెదిరి పారిపోయింది. విదర్భ సేనాధిపతులందరికీ అది ఒక పెద్ద తలవంపయింది.

ఆ సైన్యాధిపతులూ అవమానం ధరించలేక తమ సైన్యాల నొక్కనొక్కటిచేర్చి అనేక విధాలుగా ప్రోత్సహించారు. కళ్ళు మూసుకుని మళ్ళీ మౌళవ సైన్యంతో తలపడవలసినదని ప్రోత్సహించారు. అటుపిమ్మట గోధూళివేళ వరకు ఉభయ సైన్యాలకు ఘోర యుద్ధం జరిగింది.

ఆ ఘోరయుద్ధంలో మౌళవ సైన్యంలో మరణించినవారి సంఖ్య క్షణక్షణానికి పెరిగి పోయింది. క్రమంగా మౌళవ సైన్యాధిపతులందరికీ విజయాకీ సన్నగిలింది. అయినా అమరుక జేవుడంతటితో నిరుత్సాహపడలేదు. ముందు వెనకలు చూడకుండా కళ్ళు మూసుకుని శాత్రవ సైన్యంలో చొరబడ్డాడు. విదర్భ సైనికులదనుకనిపెట్టి ఒక్క ముడిగా అతనిమీద కురికారు. అమరుకుడు వారిలో చాలామందిని హతమార్చివేశాడు.

కాని సంకుల సమరంలో అతని శిరస్సుపై ఒక పెద్ద గదాఘాతం తగిలింది.

★ ఆ చా ర్య వి భ్రాం తి ★

ఆ ఆఘాతానికి తట్టుకోలేక అతడలాగే తన అశ్వంమీద కూలబడిపోయాడు.

అమరుకడేవుని కా త ర వా త బాగా స్పృహలేప్పిపోయింది.

అది కనిపెట్టి మాళవ సైన్యాధిపతు లతనికి సహాయం చెయ్యడంకోసం కామేశ్వరుని ప్రయత్నించారు.

అమరుకడేవునికి మరి ఆనాటి అర్ధరాత్రి వరకు స్పృహకలగలేదు. తిరిగి స్పృహ కలిగిన కొంచెం కళ్ళుతేరించి చూసేసరికి అతనికి తన పరిసరాలన్నీ అత్యద్భుతంగా కనిపించాయి. కొంతసేపటివరకు అతడది మరి ఒకలోకమేమో అని భ్రమపడ్డాడు. అతని కనలిదూరంలో ఒక సన్ననిదీపం వెలుగుతోంది. చుట్టూ యుద్ధకోలాహలం కొంచెమైనా వినిపడలేదు. అంతా ప్రశం

తంగానే కనిపించింది. అతడొకమారు లేచి కూర్చుని నాలుగువైపులా పరకాయించి చూడాలని అనుకున్నాడు. కాని శరీరం స్వాధీనంకాలేదు. శరీరం కేసి చూసు కొన్నాడు. ఒళ్ళంతా గాయాలే! కళ్ళే! అప్పటికేతనికి తనపరిస్థితికి కొంతవరకు బోధ పడింది.

అంతలో కొంకుప్రభ గుడ్డ నీరుగుక్కు కుని అతనికెదురుగా వచ్చి నిలబడింది. అమరుకు దామెవైపుచూచి ఊగస్వరంగా ప్రశ్నించాడు. “యుద్ధరంగంలోంచి వచ్చి కక్కడికి వరు లీసుకు వచ్చాడు! మన సైన్యా లే మై పోయాయి?”

మీరు ఎప్పుడు రుచి చూడని చాలా మంచికాఫీ...

...మీరు కొనగల ధరలకు!

నేన్ను ఎర్రతెలిర్ ఫ్యూర్ కాఫీ మీకు కొరత దుది. ఇంకా నాణ్యతగాక ఏన్ను కన్యం కాఫీకూడ నిచ్చును. ప్రతి ప్యాకేజీలో నేన్ను పేరు దుది మరీ కొనండి. సాదాతని నాణ్యతకు అదే మిగ్గారంటే దాని కాణాదనము చెడకుండా గాలి దొరనట్లు క్రి. 1 పా. 3 పా. 7 పా. 14 పా. ౨ 20 పానుం టిన్నులలో ప్యాక చేయబడినది. నేనే ఒక టిన్ను కొనండి. ఎర్రతెలిర్ ఫ్యూర్ కాఫీనే కొరండి.

ది యునైటెడ్ కాఫీ సప్లై కంపెనీ లిమిటెడ్, కోయంబత్తూరు, దక్షిణ ఇండియా

మహబూబ్ నగర్ ఏజెంట్లు: మేనట్టు ఎస్. మక్కాబ్బి సన్స్, జనరల్ మర్చెంట్లు. మహబూబ్ నగర్. కల్వకు గోదావరి దివిగిల్లూరు: మేనట్టు శ్రీహరి నరసింహం బ్రదర్స్. జనరల్ మర్చెంట్లు. పాంకొల్లె. ఏడాది.

కొంకుప్రభ గద్దవస్వరంలో సమాధానం ఇచ్చింది:

“తాము రంగంంలో మార్పుపోయారు! దైవకాత్తు అప్పటితో సూర్యాస్తమయమయింది.

“మన సైన్యాధిపతులు మిమ్మల్ని భీదంగా ఇక్కడికి తీసుకువచ్చారు.”

కొంకుప్రభ సంగమంగా యుద్ధ రంగంలో జరిగిన విశేషాలతనికి తెలియ జేసింది. క్షతమధ్యంలో చిక్కుపడి మార్పు పోయిన అమరుకడేవుని సందక్షణ మాళవ సైనికులకు మొట్టమొదట దుష్కరంగానే తోచింది. అయినా అతికష్టమైనా వారతని వెలాగో అలాగ సందక్షించి సురక్షితంగా మాళవ సేనాస్కంధావారానికి జేర్చారు.

అటుపిమ్మట రెండుమూడు రోజులవరకు మాళవ విదర్భ సైన్యాలమధ్య ప్రచండయుద్ధం చెలరేగింది. అప్పటికి అమరుకడేవునికి కొంత స్వస్థత కలిగింది. కాని రాజ్యవర్ధమణునిని తిరిగి యుద్ధరంగంలోనికి పోనీయలేదు. సంతూర్ణారోగ్యం కలిగేవరకు మహారాజు మరి యుద్ధరంగంపై సేనా చూడరాదని రాజు ప్తిద్యు లాజేశించారు. అమరుకునికింతా పూర్ణారోగ్యం కలగలేదు. అందుచేత అతడేక రాజువైద్యుల ఆజేశం శిరసావహించక తప్ప లేదు.

అయినా అతడు యుద్ధ పరిస్థితులన్నీ అతి జాగ్రూకతతో గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. అప్పటికి యుద్ధం ప్రారంభించి అయిదారు రోజులయింది. క్రమక్రమంగా మాళవ సైన్యం ధైర్యోత్సాహాలు నీరినెంచాయి. మాళవ సైన్యాధిపతులందరు ఏదో విధంగా సామరస్యమార్గం అవలంబించడమే మంచిదని మహారాజుతో విన్నవించారు. అమరుకునికది మహావమానకరంగా తోచింది:

“ఈ పరిస్థితిలో సామరస్యపద్ధతి ఏదీలేదు! విదర్భాధిపతి. కేవలం పగలీర్చుకోదానికే మనపై దండెత్తి వచ్చాడు. మనంచేసిన దానిలో త్మత్రయ ధర్మవిరుద్ధమయినది అణు వంతయినా లేదు. ఇంతికి మన లెక్కేముంది? సామరస్యమార్గం అవలంబించవలసివది వారే కాని మనం కాదు!”

మంత్రులకు, సైన్యాధిపతులకు అతని మాటలలోని బొచ్చిత్యం గొఠరించకపోలేదు. మహామాత్యుడు రాజ్యవర్ధనుడుకూడా ఆ పరిస్థితిలో అంతికన్న చెయ్యగలిగినదేమీలేదని అంగీకరించాడు. దానితో సైన్యాధిపతు లందరు తలలువంచుకొని నిష్క్రమించారు.

తిరిగి మాళవ విదర్భ సైన్యాలమధ్య భీకర సమరం ప్రారంభమయింది. అమరుకు డణు త్మణము యుద్ధభోరణి జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తూనే ఉన్నాడు. ఆనాడు మాళవ సైన్యం చెల్లాచెదురై తిరిగి వచ్చింది. మరునాటితో

మౌనమైనాన్ని సంతోషం పరాజయం తప్ప
దని అందరూ నిరాశచేసుకున్నారు.

అమరుకు దానాటిరాత్రి అంతా మేలు
కొనే ఉన్నాడు. ఆ మరునాడవసరమైతే
తానే యుద్ధరంగంలోకి పోతే తప్పకుండా
సైనికులతో బాటు వీరస్వర్గం మార్గనాలని
నిశ్చయించాడు.

అప్పటి కర్ణరాత్రి గడచింది. అమరుకుడు
తన రాజప్రాసాదంలో వై అంతస్తులలో
కూర్చుని శత్రుసైనికులగుడారాలవైపు మాన్చు
న్నాడు. దూరదూరంగా యుద్ధరంగంలో
మరణశయ్యలపై పడి దీనంగా ఆశ్రయించే
సైనికులదాగుణ గోదనస్వయం లతని కర్ణ
కుమారాలలో మారుమోగాయి. ఆ ఆకంధన
ధ్వనులతో జంబుకొండనాలు మరింత
విజృంభించాయి. అతనికి జీవితం అంతా
కేవలం బీభత్సమయంగా కనిపించింది.
అతిదా భయంకరమైనాదాలన్నీ వింటూ
కూర్చున్నాడు. ఒక మార్తెని హృద
యంలో ప్రశాంతంగా కన్నుమూసిని లీలా
వలీముఖం ప్రతిబింబించింది. అమరుకుని
నేత్రాంతాలలో కన్నీటి బిందువులు నిలి
చాయి.

ప్రపంచంలో అంతటా గాఢాంధకారం!
అతని హృదయంలో అంతకన్నా గాఢాం
ధకారం! అమరుకుని హృదయంలో మళ్ళీ
అందోళన ప్రారంభమయింది! కాని ఆ
భయంకరపరిస్థితిలో అతని శరీరాంతోచలేదు!
అందోళన పూరితమై అలిసి పోలిసిన అతని
హృదయంలో ఒక హెచ్చరిక గంభీరంగా
మారుమోగింది. అతడిది శ్రద్ధగా ఆలకిం
చాడు:

“తత్త్వమని!
తిత్త్వమనిరాజన్!”
“రాజా! నీవా పరమా
త్మ స్వరూపుడవు సుమా!
నీవాపరమాత్మ స్వరూపుడవుసుమా!”

ఆ హెచ్చరిక అర్థం అది! అతడు మళ్ళీ
మళ్ళీ ఆ హెచ్చరిక విన్నాడు! అంతటి అర్థ
రాత్రి సమయంలో ఆ హెచ్చరిక ఎక్కడి
నించి బయలుదేరినదో అతనికింకం బట్ట
లేదు!

అతడు నాలుగు వైపులా గాలించి
చూచాడు. దూర దూరంగా రాజబీధిలో
అంతటా ఆ హెచ్చరిక మాటిమాటికీ అదే
తీగలో ప్రతిస్పందించింది! అనేక గాత్రా
లేక మై ఒకే కంఠస్వరంతో ఉచ్చరించినట్లది
మారుమోగింది!

భీతుకులెవరో ఆ విధంగా గొంతెత్తి
అరుగున్నారని అతని కనుమానంపడింది.
కాని ఆ గభీరనాదంలో అతని కెక్కడా
యాచకదైన్యం గోచరించలేదు!

ఆ హెచ్చరిక వినిగానే అతని హృద

యంలో ఒక మహాసముద్రమేదో ఉప్పొంగి
నట్లయింది. హఠాతుగా తన్నెవరో వెన్ను
చరిచి మేలుకొలిపిన విచిత్రమధూతి కలి
గింది. క్రమక్రమంగా అతని హృదయంలో
ఒక పెద్ద ఆరాటం ప్రారంభమయింది. కాని
ఆ ఆరాటానికి గల మూలకారణమేమో అత
నికి తెలియలేదు!

ఆ హెచ్చరిక సవ్యదు లతనికేవో పూర్వ
జన్మలో పరిచితమయిన కంఠస్వరాలలాగే
వినిపించాయి. కాని అతనికి విస్మయంగా
గుర్తుకు రాలేదు! అమరుకు డలాగే ఆలో
చిస్తూ కూర్చున్నాడు. తెల్లతెల్లవారే వేళ
దగ్గరపడింది. కాని అంధకారచ్ఛాయలతో
బాగా విడిపోలేదు.

అంతలో నెమ్మది నెమ్మదిగా అడుగులు
వేసుకుంటూ కింకుకప్రభ అతనిదగ్గరికి వచ్చి
నిలబడింది. ఆ మె అండల సవ్యదీప్తిని అమ
రుకుదేవు డామెవైపు చూచి నెమ్మదిగా
ప్రశ్నించాడు.

“కింకుకప్రభా! ఆ హెచ్చరిక సవ్యదీ
విన్నావా? అదిగో విను!”

అతడు తిరిగి ఏకాగ్రహృదయంతో ఆ
సవ్యదీ విన్నాడు. కింకుకప్రభకు కూడా ఆ
ధ్వని వినిపించింది:

“అవును! కామయధారులయిన యతీ
శ్వరులెవరో ఆవిధంగా హెచ్చరిస్తూ వెళ్ళి
పోతున్నారు! అదగో!”

కింకుకప్రభ వేలెత్తి వారివైపు చూపిం
చింది. అమరుకుడు లేచి నిలబడి ఆవైపుగా
చూచాడు. మనకమనక చీకటిలో అతనికి

వారిముఖాలేవీ స్పష్టం గాకనిపించలేదు. కంఠ
ధ్వనులు మాత్రం తిరిగి గంభీరంగా మారు
మోగాయి. వానోక గడిమివరకు నిర్విరా
మంగా అలాగే గొంతెత్తి హెచ్చరించారు.
అంతలోనే ఒకవీధి మలుపులో పడి అదృ
శ్యులయినారు. అమరుకు దేవు డెంతో
ఆత్రంగా కింకుకప్రభ క్షి మూచాడు:

“వారినందరినీ ఒక్కమారు కల్లారామాడ
వలెనని ఉన్నది. వారికి నా విన్నపం తెలియ
జేసి తెల్లవారగానే ఒక్కమా రిక్కడికి
తోడుకొని రాగలవా?”

ఆ ప్రార్థన విని కింకుకప్రభ ఆశ్చర్య
పోయింది.

“దీనికంతప్రాధాన్యపడవలసిం దేమిఉంది.
తిమ సంకల్పం వినిగానే వారంతటా వారే
ఇక్కడికి వస్తారు. తెల్లవారగానే వారినంద
రినీ తమ సన్నిధికి తీసుకు వస్తాను. సరికదా!
ఇదిగో ఇప్పుడే చల్లీపోతున్నాను.”

ఆ మె వెంటనే అక్కడినుంచి వెళ్ళి
పోయింది. క్రమక్రమముగా బాగా తెల్లవా
రింది. రణరంగంలో మల్లీభయంకరభేదీ నీనా
దాలాక్కడ క్కటిగా మారుమోగాయి.
అది విని అమరుకుడొక ప్రతిజ్ఞ పట్టాడు:

“ఆ యతీశ్వరుల దర్శనం చేసి వెంటనే
రణరంగానికి వెళ్ళిపోతాను! ఈ నాటితో
ఈ మహాసంగ్రామం అక్కడ యిటో వేలి
పోతుంది! అంతే!”

క్రమక్రమంగా గుర్తుభేరి గ్వనిభూనభోం
తరాళాలు దద్దరిల్లే బుబ్బతి భీభత్సంగా మారు
మోగింది!

—న.శేషం.

ముప్పది యేడ్లకుపైగా ప్రఖ్యాతిగాంచినది

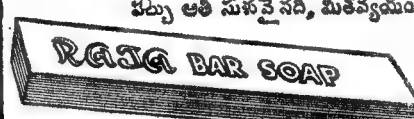

రాజా
(REGD)
కస్తూరి సబ్బు

మీ రాజభోగ్యమైన ప్రియమునకు కస్తూరి
మగంధము నొవగు ఈ పబ్బును వాడు.

రాజా (REGD) **బార్ సబ్బు**

మీ యింటిలో కుడ్రపరమ వమలన్నిటికీ ఈ
పబ్బు అతి సుఖవైనది, మితవ్యయంగలది.

Wanted Agents to sell
**RAJA KASTURI SOAPS
& BAR SOAPS**
for each District all over India
Write for particulars:
MANYAM & CO.,
Raja Snow Buildings, Bangalore-3
Branches:
Bombay, Madras, Madurai.

GP

మరోలాక్ష్మి

[జనకోలాహలం]

గడ్డపాయన: సోదర సోదరీమణులారా! మీ మంచాలి... ఇక్కడ సోదరీమణులు ఒక్కరు కూడా ఉన్నట్లు లేదు... [గొంతు సవరించుకొని]... సోదరులారా!

[కాస్తేపు విశ్చలం]

విశ్వం: ఏం ఆగిపోయాడేం? అరే! నోరు కరులు తూనే ఉంది. మరి... వాడి మాటలు నాకు వినపడడం లేదే? "ఎవడీ గడ్డపు మనిషి? ఎందుకలా విచిత్రంగా నోరు కదిలిస్తున్నాడు? వాడి ముందు అంతమంది అలా మానంగా ఎందుకు కూర్చుని ఉన్నారు? ఇదేం కలా? ఏమిటి విచిత్రం? ఈ ప్రపంచానికి ఏం పట్టింది? అరే! నా ఒంటి మీద ఎవరో చేతులు వేస్తున్నారు. ఎవడితను? డాక్టర్ లా ఉన్నాడే! నన్నెందుకు పరీక్ష చేస్తున్నాడు? అసలంతకీ వేసివ్వదు ఎక్కడ పడుకొని ఉంటే?

[జోరుగా గాలి వీస్తుంది]

ఇదేమిటి? చెట్లు, మనుష్యులు కొటుకు పోయేలా ఇలా గాలి వీస్తుందేం చెప్పా?... అమ్మ బాబోయ్! నన్ను కూడా ఈ గాలి ఎగలేసోంది. తేలిపోతూంది నా శరీరం... నా శరీరం తేలిపోతుంది... రక్షించండి! రక్షించండి!...

తండ్రి: ర-క్ష-ి-స్తు-న్నా-ర-క్ష-ి-స్తు-న్నా-విశ్వం: ఎవరది? నన్ను పట్టుకుంది ఎవరు? తండ్రి: నేను.

విశ్వం: [కోపంగా] నేనంటే? [వెంటనే ఆశ్చర్యంగా] అరే! మీరా? ఇక్కడెందుకున్నాను? ఏం చేస్తున్నాను?

తండ్రి: చచ్చి స్వర్గాన ఉన్నా. విశ్వం: అదేమిటి... పై ఎక్కడో గాలిలో విచిత్రంగా ఉన్నాను!... కిందికి రండి... నాన్నా!... అదేమిటి నాన్నా?...

తండ్రి: హు... నాన్న?... నాన్నట... నాన్న! ఎవడా నీ నాన్న? నీకు నాన్నా లేదు; నాకు కొడుకులేదు.

విశ్వం: అదేమిటి నాన్నా?

తండ్రి: నీ కెళ్ళాయి పెళ్ళికి నాలుగువేలు ఖర్చు పెట్టమంటే, రెండువేలతోనే సరిపెట్టేస్తావటా నడవాయ్!

విశ్వం: అదికాదు నాన్నా... మరేం—

తండ్రి: అదో—నాన్నా అని ఆ కూత కూయకు.

విశ్వం: నా మాట వినండి... ముందు నే చెప్పబోయేది వినండి. తర్వాత మీరు మాట్లాడవచ్చు.

తండ్రి: వినదలచుకోలేదు. రెండైత్ర క్రితం నా సాంకేతిక మప్పుడు - ఆ ఉదయాన-ఎవరికి తెలియకుండా ఆ మిలిటరీ హోటల్ కు వెళ్ళి, ముక్కులవరకు దొంగ తనంగా మెక్కుతావటా, ఆ ప్రాచ్యపు నడవా!

[ఇంతలో గుడిగంటల శబ్దం]

విశ్వం: నాన్నా ... అగండి ... వెళ్ళి పోతున్నారే?

జి.వి.జి. కృష్ణ.

తండ్రి: ఆగను ... అగలేను ... అదో— ఆ గంటలు వినబడటంలా? ... అది పిలుపు. వల్లాలేకపోతే—

విశ్వం: [ఆత్రంగా] ఊ... లేకపోతే?

తండ్రి: [కోపంగా] నీకెందుకూ?

విశ్వం: నాన్నా!

తండ్రి: అదో— ఆ కూత కూయవద్దనలే?

విశ్వం: ఆ గంటలు ఎక్కడించి విన వస్తున్నాయో?

తండ్రి: అలా చూడు... అక్కడ రెండు దేవాలయాలు పక్క పక్కనే ఉన్నాయిగా?

విశ్వం: అవి దేవాలయా లా? అలా ఉన్నాయే?

తండ్రి: అవి అంటే ... ఒకటి టి. వెంకటేశ్వర్లు గుడికి అనుకృతి. రెండోది పి. జగన్నాథం ఆలయానికి అనుకృతి.

విశ్వం: టి. వెంకటేశ్వర్లు - పి. జగన్నాథమా?

తండ్రి: అవును ... టి - అంటే తిరుపతి వెంకటేశ్వర్లు. పి-తూరి జగన్నాథం.

[గాలి]

విశ్వం: నాన్నా. [విగ్రగా] నాన్నా.

[గాలి జోరుగా వీస్తుంది]

ఒకడు: ఏరా, మన విశ్వం ఈ మధ్య

ఎక్కడా కనిపించడం చూసేవాడేం?

రెండవ: ఏమో....

ఒకడు: వాడికి, నీకూ బంధుత్వం కూడా ఉందటగా?

రెండవ: అరే... అదేం బంధుత్వంలే... వాడికిస్తామన్న పిల్లను వాకిచ్చి పెళ్ళి చేశార... అంటే.

విశ్వం: అరే—ఎవరిదీ?... ఒకరే రామలింగం. నేను నీకు బంధువుని కావటా?

ఒకడు: ఏమండీ?

రెండవ: అరే!

ఒకడు: మీరిప్పుడేమైనా మాట్లాడారా?

రెండవ: లేదే.

ఒకడు: ఎవరో మాట్లాడి నట్లనిపించింది.

రెండవ: అత్యే—ఎవరూ లేరు— ఎక్కడో ఒక పాడుదోమ గుంయమని సంగీతం పాడుతున్నట్లుంది.

విశ్వం: ఒకీ వీడి సిగ తరగా! నన్ను పాడుదోమ అంటాడేమిటి? వీడికి నే... పోయే కాలం?... ఇంకా నయం... వెళ్ళి పోతున్నాను... లేకపోతే ఇక్కడ ఉండి ఇంకా ఏమేమి వాగేవారో... ఎవరో ఇటు వస్తున్నార... సార్, మిమ్మల్నే! కాస్త ఆగండి... ఏమీ లేదు—దయచేసి టయిమ్ ఎంతయిందో చెప్పి పొండి కాస్త.

అతను: బుగవారం.

విశ్వం: బుగవారమా?

అతను: అవును... ఈ బస్ స్టాప్ లోనే దిగి పోవాలి.

విశ్వం: బుగవారమేమిటి, బస్ స్టాప్ ఏమిటి? వాట్ నా నెస్సు యూ ఆర్ టాకింగ్?—

అతను: మీరు చీకట్లో పొరపడుతున్నారేమో!

విశ్వం: ఇదేమిటి?

అతను: ఈ వేళ పున్నమి కదూ?

విశ్వం: ఇకకలా! నువ్వు పో నాయనా— నీకొక నమస్కారం.

[గాలి మరింత జోరుగా వీస్తుంది]

విశ్వం: అరే, ఎవరది శత్రుకదూ? నన్ను చూసే చూడనట్లు పోతున్నాడేం? ఒకరేమి శిర్కా. అగరా...

శిర్క: ఎవరది?

విశ్వం: నేనురా—విశ్వాన్ని. ఇక్కడు

న్నాను... ఇలా చూడు... ఇటువైపు... అడమిటి, అలా అనుదం తాగినవాడిలా మోహం పెట్టేశావ్?

శర్మ: నవ్వటోయ్ విశ్వం! అడమిటి బొటో ఆఫ్ ఫోకస్ లో నిలుచానున్నట్లు న్నావ్! నాకళ్ళకేమైనా జబ్బా? పైగా ఫేజ్ అవుట్ అవుతున్నట్లున్నావ్!

విశ్వం: అంతా విచిత్రం!

శర్మ: అరే, నీ గొంతుకూడా అలా మారి పోయిందే! సాండు బాక్సు చెడిపోయిందా, లేక నా చెవిలో రిసీవర్ లోపమా?

విశ్వం: ఇది మరి విచిత్రం!

శర్మ: అది సరేకాని, ఏమాయ్, భలే మోసంచేశావే. మొన్న శుక్రవారంనాడు మహాబలిపురం వస్తానని ఎగ్జిక్యూషన్?

విశ్వం: వస్తానని నేనన్నానా?

శర్మ: అవును. ఎలకల బోనుకోసమని మా ఇంటికి శుక్రవారంనాడు వచ్చినప్పుడు అన్నావుగా? ఇదేమిటి! ఇంతలోనే ఎక్కడికి వెళ్ళిపోయావ్?

విశ్వం: ఎక్కడికి వెళ్ళిపోయాను!— నీకట్టెదులే భూతంలా నిలుచునిఉంటేనూ!

శర్మ: హు... ఆ వెధవ అంటే... మాట్లాడుతూ మెల్లగా జారుకుంటాడు.

విశ్వం: వెధవా!... ఒరేయ్ శర్మా, ఆను... నిన్నే... ఆను... హు! పిడికి విజంగానే నెవును పుట్టింది.

బంట్లో: సార్!

విశ్వం: ఎవరది? నవ్వటా బోయ్...?

బంట్లో: పిలిచారా సార్?

విశ్వం: ఔలు కొట్టినప్పుడు మాత్రం రాకు... ఉట్టప్పుడు ఇలా పడేపడే వచ్చిపోతాండు.

బంట్లో: మీ రిప్పుడు తెల్ కొట్టారు సార్.

విశ్వం: నేనిప్పుడు తెల్ కొట్టానా?

బంట్లో: అవును! సార్! కావలిస్తే, అక్కొట్టెంట్ శంకరం బాబుగార్ని అడిగండి. ఆయనే చెప్పారు మీరు తెల్ కొట్టారని.

విశ్వం: ఎలా కొట్టాను? నేనిప్పుడు ఎక్కడి వున్నాను?

బంట్లో: అడమిటి సార్, అలా అంటారు? మీ చేతిలో వున్న ఆ వస్తువేమిటి?

విశ్వం: నా చేతిలో ఏముంది? ఏమీ లేదే.

బంట్లో: అది తెల్ కదా సార్? అరే కాజీ! పాతాళభైరవిలా వుంది.

విశ్వం: అంటే?

బంట్లో: భావిలో శంఖో, బాలీసో పడిపోనే, తీయడానికి వుపయోగిస్తారు చూడండి—ఆ ఆయుధమే కదూ?

విశ్వం: ఒరేయ్, నీ కేమైనా మతి పోయిందా?

బంట్లో: లేదు సార్, మీ చేతిలో వున్న ఆయుధం అదే. అందులో డి. సి. కరెంటు ప్రవహిస్తుందా, ఏ. సి. నా సార్?

విశ్వం: నీ మోహం... వెళ్ళు ఇక్కడించి... నిన్ను డిస్మిస్ చేసేనున్నాను.

బంట్లో: అంతకన్నా ముందే నేను రాజీనామా పెట్టేస్తున్నా సార్... సెల్వ్.

విశ్వం: హమ్మయ్య వెధవ నెళ్ళి పోయాడు. [అవలిస్తాడు] అరే! ఇదేమిట? నేను అప్పుడే ఆఫీసులోంచి వచ్చేశానేం?

ఇప్పుడు టయిమ్ ఎంత? అరే, ఇదేం విడ్డూరం? నాగడియారం వెనక్కి తిరుగుతూండేం? అంతా విచిత్రంగా వుండే! నేనిప్పుడు ఎక్కడున్నాను? నా మెదడులో ఏదైనా మిస్కే జరిగిందా? నా ప్రశ్నలకు ఒక్కరూ జవాబు చెప్పరేం? ఇదేం విచిత్రం?

కుర్రాడు: విచిత్రం కాదండి... రూపాయకు యాభై సయా పైసలు... అర్థ రూపాయకు ఇరవై అయ్యిదు సయా పైసలు... పాత లాకు మరేం నురేం...

చూడండి! సన్ లైట్ సగంబళ్ళ మాత్రమే ఈ బట్టలన్నిటినీ ఉరికింది!

అట్లు చేసినట్టిది దాని అధికమైన నురగ!

సన్ లైట్ సబ్బు బట్టలను తెల్లగాను, కాంతివంతముగాను ఉరుకును

B. 248-50 TL

★ మ రో లో క ల లో ★

విశ్వం: ఏయ్! హూ...ఆర్. యూ?... ఎవరు నువ్వు?

కుర్రా: ఐ...యా మ్...ఎ...బా య్.

నేను...ఒక...బాలుడ్ని.

విశ్వం: ఏదావ్ లే ఫో...

కుర్రా: సంతోషించాం లెండి...పోతున్నాం.

విశ్వం: ఈపిధి ఎటు వెళ్లింది? అంతా కోరిగా ఉండే. ఆవచ్చే దెవరు? కాస్త్రీ కదూ?

కాస్త్రీ: తనలోతాను [గొణుక్కుంటూ]

చలి...

కలికాలం... చలి...

ఎనుకలు కొరికే చలి...

గజగజాడే చలి...

వనవననీకే చలి...

విశ్వం: ఏయ్...కాస్త్రీ గోడ్డుమీదకూడా నీ భావవిత్వ మేమిటోయ్? ఆగవోయ్... నేనిక్కడ ఉన్నా...వినిపించటంలా?... అరే, వాజమ్మా, నాకేసి చూడకుండా నే వెళ్ళిపోతున్నాడే.

పాపుతాడు: సార్!

విశ్వం: [ఉరికిపడి] ఆ! ఎవరు మీరు

పాపు: అదేమిటిసార్, అలాఅడుగుతారు?

పాపు లోపలికి రండి—బయటనే విలునాని ఉన్నారే—కొత్త కొటా వచ్చింది సార్ చక్కని బట్టలు వచ్చాయ్...

విశ్వం: ఆ...మీరా? ఇలా మారిపోయారా?

పాపు: ఏం మారానండీ? ఈ వేళే ట్రెస్టి చేసి నించి మా పాపుకు సరాసరి వడిచి

వచ్చాను. అందువల్ల అలసిపోయానేమో!

విశ్వం: అలాగా! మీ కారు ఏమయింది?

పాపు: మంచినూనె లేక ట్రెస్టికేన్ హై

కోడ్డులో ఆగవలసి వచ్చింది.

విశ్వం: మీ కారు మంచినూనెతో వడుస్తుందేమిటి?

పాపు: అది కారు సార్...మా ఇంట్లో

మంచినూనె అయిపోయింది. అంగుకోసముని

ట్రెస్టికేన్ హై కోడ్డులో ఒక కొట్టు వద్ద

కారును ఆపి, మంచినూనె తీసుకొని ఇంటికి

తిన్నగా వెళ్ళిపోముని మాడ్రోవర్తో చెప్పి

నేను చక్కా నడుచుకు వచ్చేకాకాను.

సాయంత్రం మా ఇంట్లో ఓ చిన్న పార్టీ

వుంది లెండి.

విశ్వం: అలాగా.....సరే, నేను మీకు

రెండు వందలా యాభై రూపాయలు

ఇవ్వాలి కదూ?

పాపు: రెండు వందలా యాభై రూపాయలూ!

విశ్వం: అవునండీ. పోయి న నెలలో

పండక్కి బట్టలు కొన్నానుగా

పాపు: అదేమిటి సార్, ఉదయం మీరే

స్వయంగా వచ్చి, రెండు వందలా యాభై

చెక్కు ఇచ్చేసి వెళ్ళిపోయారుగా? ఇంత

లోగా మరిచారేమిటి?

విశ్వం: ఆర అలాగా?

పాపు: అవును సార్.....

విశ్వం: ఈజ్ ఇట్? సరే నేనస్తాను...

నాకోక అరంట్ పనుంది. [కాస్త్రీ ఆగి,

ఉన్నట్టుండి హెచ్చు స్థాయిలో]...ఏమిటి

విపరీతం? నా జ్ఞా సేంద్రియాలు నన్ను

మోసం చేస్తున్నాయా? నామతి కోల్పోతున్నానా? [వెంటనే తగుస్థాయిలో] అరే, అప్పుడే ఇంటి దగ్గరికొచ్చేశానే? ఇంతకీ ఇది మా ఇల్లేనా?

[తలుపులు తట్టిన వప్పుడు]

విశ్వం: సుశీలా—సుశీలా!

సుశీ: అబ్బ—ఎవర దీ? నీ నున్నా ఉండండి...తలుపుకు గొళ్లెం పెట్టలేను. మెల్లగా

కోయండి...[హతాభంగా] ఎవరుమీరు?

విశ్వం: ఇంటికి వచ్చి రాక ముందే సర

సలా?

సుశీ: సరసారేమిటి? ఎవరు మీరు?

విశ్వం: తెలీలంలా?

సుశీ: పగటి వేషగాళా?

విశ్వం: నాననెన్స్! నీకు మతిపోయింది.

సుశీ: ఆ మీరా? ఇదేమిటి, ఇలా మారి

పోయారు? ఎక్కడ్నించి వస్తున్నారీప్పుడు?

విశ్వం: నీపరామర్శలు తర్వాతిగాని, ఆక

లేస్తోంది...ముందు డిఫెన్స్ తీసుకురా...

సుశీ: టిఫెనా ఇప్పుడేకదండి—అర

గంట క్రితం మీరు ఫలహారం చేసి వెళ్ళారు?

విశ్వం: ఏమిటి నవ్వనడం?

సుశీ: అవునండీ...మీ [ఫెండ్సు కూడా

ఏవరో వచ్చారుగా?

విశ్వం: నా [ఫెండ్స్ వచ్చారా?

సుశీ: అవును... వాళ్ళకు కూడా నా

వంతు ఫలహారం ఇప్పించారుగా?

విశ్వం: ఏమిటే నవ్వనడం?

సుశీ: అసలు మీరెవరు? ఇదేదో మోసం

లాగుంది. ఎవరయ్యా నువ్వు? ఆడదాన్ని—

ఒంటరిగా కొంపలో ఉన్నానని తెలిసి,

ఇలా మా వారిలా వేషం వేసుకు వచ్చి

నన్ను బెదిరిస్తావా? నీ పప్పులు నా దిగరేం

ఉడకవు. ఫో—ముందు...పోతానా పోవా?

లేక, కేకలేసి నలుగుర్ని విలిపించనా?

విశ్వం: సుశీలా!

సుశీ: ఏయ్, అలా పేరెట్టి పిలుస్తావేం?

ఊ...మర్యాదగా కదులు...కదులువా,

లేదా?

విశ్వం: సుశీలా!

సుశీ: పోతానా...పోవా? [బిగ్గరగా]

హనుమాయమ్మగారూ! మంగళాంబగారూ?

దొంగ వచ్చాడు - దొంగ...[ఇంకా బిగ్గరగా]

దొంగ...దొంగ...మా ఇంట్లో

దొంగ పడ్డాడు...పరుగున రండి.

విశ్వం: ఛీ...నీకు బుద్ధి లేదు. నీకు మతి

పోయింది...అదో-ఆ ఎదురింట్లోవిడ వస్తు

న్నట్టుంది. ఆమె వస్తే—మన మానం పోతుంది.

వంకె గౌరవం మంట కలుస్తుంది. అదో—

ఇంకెవరో కూడా వస్తున్నారు. నేనీ

క్షణంలో తప్పకోకపోతే నానా గొడవ

లాస్తాయ్...నేనే పోతాను...హూ...

(31-వ పేజీ చూడండి)

క్రేత సంపదకు

రీటా కుడుక్కుకు బలమునిచ్చి, విగవిగలాడు విడువలే వెండ్రుకలను వెంచి ఉకు అడుక్తమైన హెయిర్ టానిక్. తల వెండ్రుకలు రాతలు, నెరయుట, దుండ్రు, బలతం, పేనుకోడకు, ఇంకను తలవెండ్రుకలకు సంబంధించిన ననుచ వ్యాధులకు రీటా అమోఘముగ వనితేయును. వేనకువేలు వాడి గుణమును పొందియున్నాడు. మీరుకూడా నేటినుండియే రీటా నాడుకు.

రీటా
హెయిర్ టానిక్

బుడుగు!

నీ బుడుగు విని ఇన్ని కుంచెం రోజులే అయినా బోల్ల రోజులయినట్లుందిలే. మరి బడి తెరచిం తరువాత నిర్భంగా కనబడు తావా ప్రతివారం.

మరే మాకు ఇక్కడ ఇంకో "బుడుగు" వున్నాడు తెలుసా. అంటే పీడు మా అన్నయ్య కుమకులే. నీకన్న కుంచం చిన్న వాడే అనుకో. అయినా పీడున్నాడే అంతా నీలానే వుంటాడనుకో ముద్దొస్తూ.

దెబ్బయిఫది రోజులప్పుడు ఏం జరిగిందో చెప్పనా-మరేమా బుడుగునాన్న "రాధా! కాఫీ! కాఫీ!" అన్నారు. బుడుగు అమ్మ హాచ్యర్లపడిపోయి "ఎవరండి! ఆ రాధా?!" అనేసిందా కొంచెం కోపంతో "బుడుగు వాండ్ల అమ్మలే" అని చెప్పారు బుడుగు నాన్న. అప్పుడు రాధకుకోపం ఇటీ మాయ మయిపోయి బుడుగుని గాడిగా ముద్దు పెడేసు కుంది. నేను మరి అప్పుడక్కడలేను గాని వున్నట్లుంటే "హో గోపాళం! భలే తమాషా చేశావే!" అనే దాన్ని. అప్పుడు గోపాళం నాకు ప్రయివేటు మాడ చెప్పేసే వాడు కదూ! ఏం?

మరే మా బుడుక్కు చాలాచాలా అత్త లున్నారా? ఈ అత్తలు, ఈ రాద-ఎప్పుడు "వురేయ్! బుడుగు! బురుగు! అని పిలుస్తుంటారు. వాడితోమేం ఎవరం మాట్లాడినా నీ భాషే అనుకో. మరే నీకు మాదిరే ఈ బుడుక్కికూడ పక్కింట్లో లావుపాటి పిన్ని గారుంది తెలుసా! ఈ పిన్ని గారికే బుడుగు అమ్మ బుడుగుతో "వురేయ్! బుడుగు! బబ్బ పోసుకు నేప్పుడు గాన పెనూనాంబ వస్తే ఎలానమ్మా" అని నీభాషలో మాట్లాడు తుంటే ఎంత ఇష్టం అనుకున్నావు. ఇంత గాడిగా నవ్వేస్తుంటుంది. (కుకోలో నీపిన్ని

గారంత లావు కాదనుకో) ఒకసారి యే మయిందనుకున్నావు ఇలా మాట్లాడుకుంటే పిన్ని గారి ముకుకు వచ్చాడా" పుస్తకాల్లో వచ్చినవి చదివి వదిలేస్తారు గాని ఇలా కంతతాపటి ఎప్పుడూ మాట్లాడుకుంటారా!" అనేవాడు. పిన్ని గారు హడలిపోయిం దనుకో. మేమంతా ఇంచక్కా నవ్వేశాం.

ఇక చాలా మరి! మా బుడుగు సంగతులు!! మరి పీడి అస్సలు పేరు యేమిటో చెప్పనా- చిన్నారి "రాంజీవ్" మా బుడుగుతో ఆగు కోలానికి వస్తావా మరి. నీ అస్సలు పేరు ఇంతవరకు చెప్ప నేలేదు తెలుసా! ఈతడవ తప్పకుండా చెబుతావు కదూ!

వస్తా...టా!...టా!
"వాణ్ణి" వేటపాలెం.

* * *
బుడుగు! బంగారు తండ్రి!!
అంత అరజంటుగా (హతాతుగా) ఖదలు రాయడం మానే నీ ఎలా మరి? నిర్భంగా నాకు బోల్ల బోల్లపం, అచ్చిన తాపం (అంటే ఏడుపులే) వచ్చేసింది.

మవ్వు ఇంచక్కా మాంధి-బోల్ల నవ్విందే ఖదలు రాసుంటే ఎంత బావుబ్బ! మాయంట్లోకూడ చిన్న బుడుగున్నాడు. కాని వాడు రాధకున్నా, నీకన్నా, నాకన్నా, వాడికన్నా, చిన్నవాడు. అంచేత వాడికి ఖదలేరావు. అస్సలు మన భాషేరారు. వాడి ఉంగారాభాష మాకు తెలియటంలా. మవ్వైతే ఇంచక్కాడికషనరీలా అర్థాలు చెప్పేస్తావుగా మరి. అందుకని మావూరు ఓసారిలాకస్తావా? మావూరు ఆందర పెరడేకే ముఖ్యనగరంట. (ఇలా అని అన్నాయె చెప్పాడులే!) అంటే మియింట్లో అందరికీ అమ్మే ముఖ్యంకదా? అలా అన్నమాట మావూరు. మావూరుకూడా మిరాధలా చాలా కుంచెం, బోల్ల బావుం

టుంది! అందుకని నీవు పే...ద లొందరగా రైలు యింజను ఎక్కి ఇసేపిడుగా వచ్చేయ్! నిర్భం జటకా ఏం ఖర్చు! మియింట్లో పేదం నిర్భంకాకే, చిన్నది వుంది. నిన్ను దానిమీద రథాంమని వూరంతా ఊరేగిస్తా! నీకోసం మూరు దండిడిలు, పుదిబీడిలు, ముప్పయిడెబ్బై, బతాసీలు, పసకొండు చాకి లేటులు, చాలా ఫకోడీలు దాచివుంచా వక చిన్న గోనె బస్తాలో!

వస్తావుగా కేపో మూడోయకో.
ప్రియమైన అక్క పి. ఉమాదేవి.
మోదరాబాద్.

* * *
డియర్ బుడుగు, నిన్ను బుడుగు అనిపిలిచి చాలా అనుమానంచేశా. అందుచేత నన్ను కొంచెం క్షమించారీ. లేకపోతే చాలా ఆపదలో పడిపోతా, బుడుగు నీగాన పెనూ నాంబను తీసుకుని మావూరు రావు, మీ ఇద్దరికీ ఇంగ్లీషు నేర్పేస్తా.

స్నేహండ్, నండూరి వెంకటేశ్వర
రావు, (గుంటూరు).

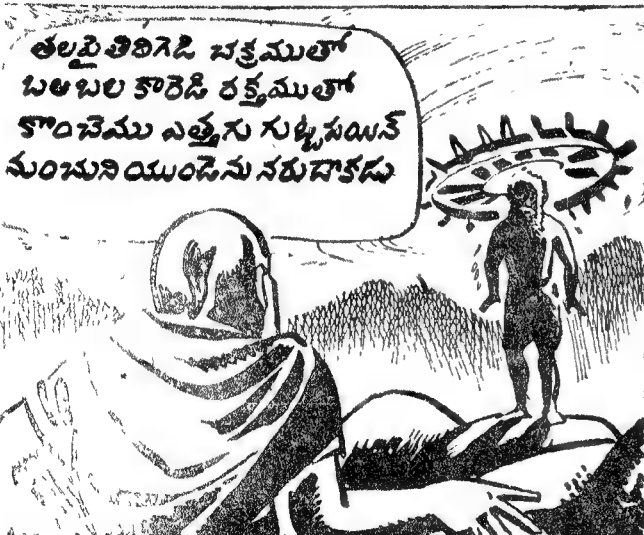
* * *
పొగ్గరి నేడం బుడుగుబాయి.
నాకే పేర కొంచెం. ఇదరే నేన బాగా ఉన్నాను. నాకీ యీమధ్యన చాలా కోపం అయిపోయిందిగా మాటలు బంద్ చేసినావ్. మజాగా ఎల్ల మాట్లాడి మాకీ ఖుషిచెస్తావ్. బాయిబుడుగు! నీకీ ఖైసా ఉండో. నాకి భలేనస్తా విసుకచ్చి కోనా వస్తుంది. జట్టిగా నీవు నాకీ జవాబురాస్తావురా దోస్తా.

బీగంపేట, నీకి దోస్తీ.

అసంప్రేక్ష్యకారీత్వము... పంచతంత్రము

అమృతం భూగమ్య

తలపై తిరిగిడి బక్రముతో
బలబల కొరెడి రక్తముతో
కొంబెము ఎత్తుగు గుట్టసయన్
మంచుని యుండెను నరుడాకడు

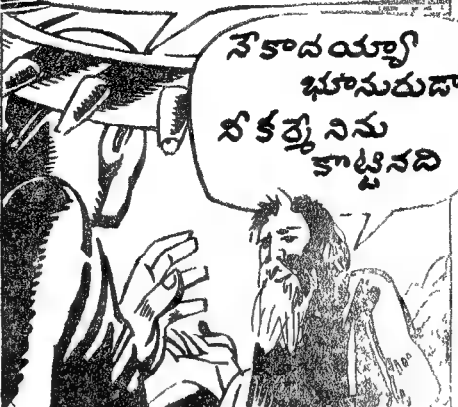
ఎవ్వర నెందుకు తలనావ్వన్
ఇన్నిధి నీనిది మోసెదవు?

ఇటులనియదిన విప్పునిపై
బటుకున బక్రము చేరినది

అన్యాయముగా నభారం
అన్యుల తలపై మోసెదనా!

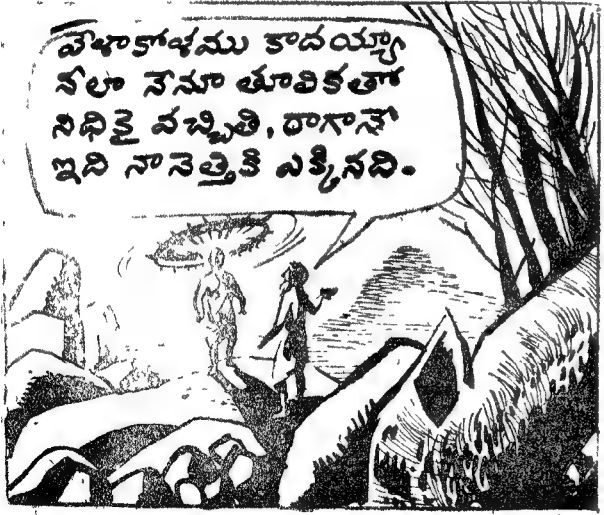

నెకాదయ్యో
భూసురుడా!
నీ కర్మ నిను
కాట్టినది

వేళాపాళా తెదాన
వెళ్ళాకాళ్ళము
లాపనయా

వెళ్ళాకాళ్ళము కాదయ్యో
నలా ననూ తూరికతో
నిధి కై వచ్చితి, దాగానా
ఇది నానెత్తికి ఎక్కినది.

ధనపతియైన కుబేరుండు
తన ధనరాసుల రక్షణకై
మాయా బక్రము కాపుంచి
ఈ యమయాతన కల్పించెన్

ఎన్నాళ్ళుంటివి
నవిచట?

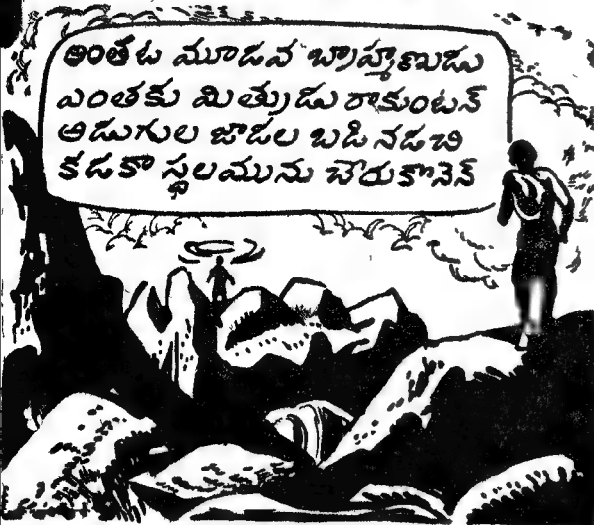
ఎన్నాళ్ళుంటివి
ఎన్నాళ్ళు!

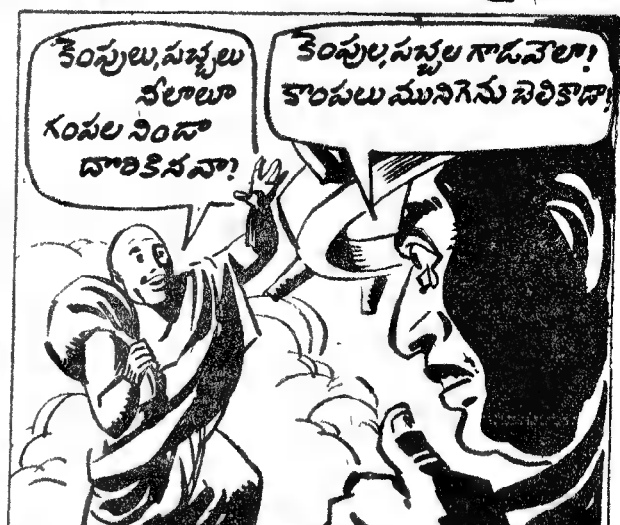
నాకే తద్దిన
మెన్నాళ్ళు?

పదినమెవ్వడు తూరికతా
ఈధననిధికై రాగలడూ
తద్దినమే నతద్దినము
అద్దెర్భాస్యన కంటుకొనున్

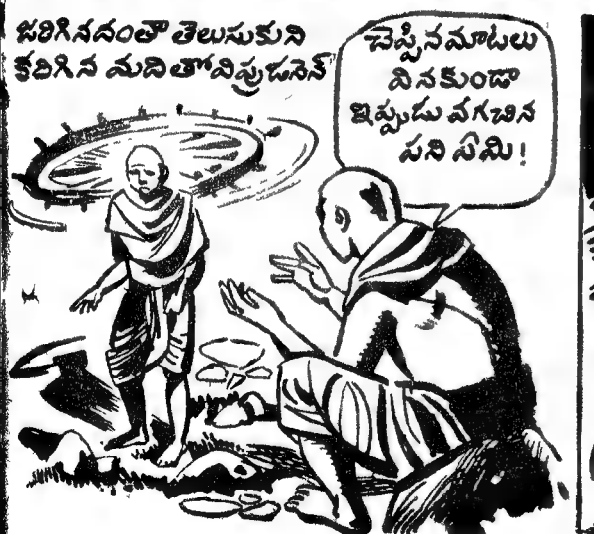

అంతట మూడవ బ్రాహ్మణుడు
ఎంతకు మిచ్చుడు రాకుంటున్
అడుగుల బొడల బడి నడచి
కడకా స్థలమును చేరుకొనెన్

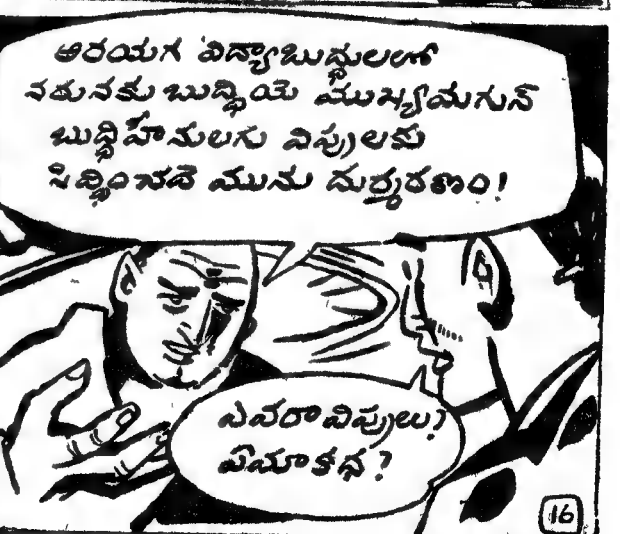
కెంపులు, సభలు
నలాటా
గంపల నిండా
దొరికినవా?

కెంపులు, సభలు గాడువలా!
కాలపలు మునిగెను పలికాడా!

జరిగినదంతా తెలుసుకుని
కరిగిన మదితా విస్త్రుడనెన్

చెప్పినమాటలు
నినకుండా
ఇప్పుడు వగలన
సని సని!

అరయగ విద్యాబుద్ధులలో
వతునకు బుద్ధియె ముప్పమగున్
బుద్ధిహేతులగు విపులమ
సిద్ధిగడె మును దుర్మరణం!

నివరావిపులు?
విమోక్షణ?

కృతజ్ఞత

విరావురమనే వూలో నాలుగుగోడు కలి నేవోట వొక మూలగా నారాయణ టీదుకొని వుంది. మంచి వ్యాపార దత్తుడవడంచేతనూ, వాక్పాతర్యం కలవాడవడంచేతనూ నారాయణకు మంచి రాబడివచ్చేది. అటు సరకు వచ్చేవాళ్ళందరూ శ్రుక్కుడు టీత్రాగి కాసి వెళ్ళేవారుకాదు. ఆ కొట్లో నిత్యమూ టీత్రాగి చాలా మంది-చుట్టలు వెలించుకుంటూ బాతాఖానీ మొదలుపెట్టేవారు. ఎప్పుడూ గల్లా పెట్టి గలగల లాడేది. ఇలా సాగిపోయేది నారాయణ వ్యాపారం. ముసలివాడేమోయినా తనే వోసికతో కొట్టు నడిపేవాడు. కాని యెన్నోకని పని చెయ్యగలదూ? తను జబ్బు పడిపోవడంతో తప్పనిసరిగా తనవొక్కగా నొక్కకొడుకు వెంకప్పకు కొట్టు అప్పజెప్పవలసి వచ్చింది. "నాయనా! యెవరికీ అరుపు లివ్వకు. అందరితో మంచిగా మాట్లాడు. అసలే మనం చేసేది చిన్న వ్యాపారం, అల్లెదచేస్తే మనకేం రాబడిస్తుంది? నాలో శక్తి వున్నంతవరకూ పనిచేసాను. ఎప్పుటికైనా నీకే కదా కొట్టు అప్పజెప్పాలి! కష్టపడి పని-చెయ్యి," అని బోధించాడు కొడుక్కి.

వెంకప్పజాలిగుండె కలవాడు. అతనికి లోకం బోకడలేని తెలియపు. ఎదుటివారి కష్టాల్ని చూడలేదు. నారాయణ తతని అస మర్థత తెలుసు. కానియేం చేయగలను? ఇప్పుడతనిని కొట్టకీ పంపతప్పదు. వెంకప్ప ఆరోజే గుకొనివద్ద కూర్చున్నాడు. టీ కొసం వచ్చిన వాళ్ళందరూ వెంకప్పను చూచి ఆశ్చర్యపడ్డారు. వెంటనే నారాయణ క్షేమం గురించి అడగడం మొదలుపెట్టారు. ఇతను కొంచెం అమాయకుడని తెలుసుకొని, టీ యెంత బాగా చేసినా, "అబ్బాయ్! టీ యిలా చేస్తేయెలా? పాలు పూర్తిగా తగిపోయాయి. మీ నాన్న యెలా చేసేవాడో తెలుసా?" అని రకరకాలగా మందలించి యెవరి కవసరమైనవి వారు వేసుకొనేవారు. టీమీద వాళ్ళ విమర్శనలు విని విసిగిపోయేవాడు వెంకప్ప. నారాయణమట్టుకు లాభి సాటి విధానాలను కొడుక్కు చెప్పేవాడు.

ఒకరోజు పడకొండు గంటల వేళప్పుడు టీ కేవలం రాకపోవడం చేత రోగుమీదకు చూస్తూ కూర్చున్నాడు వెంకప్ప. ఎండ తీవ్రంగా కాస్తోంది. దారంట పోయే

వాళ్ళలో కొంతమందరినీ పలకరించబోయినా, అతను పరాకుగావుండి వాళ్ళతో మాట్లాడలేదు. అతను వంటరిగా వచ్చేపోయే జనాన్ని చూస్తున్నాడు. అంతలో ఆ దారంట పోకున్న వికారాకడు నడుస్తూ నడుస్తూ శోషవచ్చి పడిపోయాడు. అనుకోకుండా తటానం లేచి అతని దగ్గరికి పరుగెత్తాడు వెంకప్ప. అప్పటికే చాలమంది అక్కడ ముగిసిపోయారు. వెంకప్ప అతని ముఖమీద నీళ్ళుజల్లి, తెలివి వచ్చిందేమోనని అట్టువదలకుతీసుకొనివచ్చి టీఇచ్చాడు. అతని చుట్టూ ఖరీదైనవైనా మాసిపోయి చిరిగిపోయాయి. ఒకప్పుడు బాగా బతికున్న వాడిలా కనిపించాడు. అతను కొంత సేద తీరిన తరువాత, వెంకప్ప తనకోసం తెచ్చుకున్న అన్నం అతనికి పెట్టాడు. అతను ఆత్రుతతో తినవేశాడు. వెంటనే అతను వెంకప్పకి నమస్కరించి వెళ్ళిపోయాడు.

కొడవంటి లీలా మోహనరావు

అంతే! అతని సంగతేమీ చెప్పలేదు. కాని వెంకప్ప చాలా సంతృప్తిపొందాడు.

వెంకప్ప జాలిగుండె తెలుసుకున్న వాళ్ళందరూ "రెండురోజుల నుండి తిండిలేదు. ఒంట్లో శక్తిలేదు. ఎక్కడా కాసి వచ్చేమార్గం లేదు" అని రకరకాలుగా తమ కష్టాలు చెప్పుకొని వెంకప్పదగ్గర వుచితంగా టీత్రా పోయేవారు. మరికొందరు టీత్రాగి తరువాత డబ్బు లిస్తామని బాకీ యెగగొట్టేవారు. ఇలా వ్యాపారం సాగేసరికి గుకొని యెత్తేనే పరిస్థితి యేర్పడింది. బొత్తిగా డబ్బు లేకపోవడంచేత అప్పుకూడా చెయ్యవలసి వచ్చింది. వ్యాపారం దివాలా తియ్యడంతో శాశ్వతంగా కళ్ళు మూసాడు నారాయణ. ఇంక తన కక్కడ పనిలేదని యిల్లమ్మివేసి అప్పులుతీర్చి, వున్న కొద్దిపెట్టా తీసుకొని వెంకప్ప దేశాంతరం బయలుదేరాడు.

అలా వెంకప్ప చాలాదూరం సాగి పోయాడు. వున్న డబ్బులుపోయింది. అక్కడక్కడ కొన్నాళ్ళు కూలీపని చేసాడు. కాని రెండురోజుల నుండి అదీ దొరకలేదు. ఆకలికి పేగులు మెలికలు తిరిగిపోసాగాయి. తన దీనస్థితికి చాలా విచారించాడు. అలా నెమ్మదిగా అపరిచిత నగరంలో నుండి

నడచిపోతున్నాడు. అంతలో ఒక గుట్టపు బగ్గీ అతనిని రాసుకుంటూ పోయింది. ఆ పూవుకు వెంకప్ప చాలాదూరం తొలగి పోయాడు. "ఛీ! వెధవలు! చూసుకో నక్కరా...!" అని అరిచాడు ఆకేకితో. వెంటనే ఆ బగ్గీ ఆగిపోయింది. అందులో నుండి వొక సంపన్నుడు నెమ్మదిగా క్రిందికి దిగి చిరునవ్వు నవ్వుతూ, "దెబ్బ తిగిందా భాయ్?" అని ప్రశ్నించాడు. తన తియ్యగాని విన్నాడేమో అని వెంకప్ప వణికిపోయాడు. "నీకేం భయంలేదు నాతోరా" అని ఆ సంపన్నుడు వెంకప్పను బగ్గీ యెక్కించి తను కూర్చున్నాడు. అతని ప్రవర్తనకు వెంకప్ప ఆశ్చర్యపోయాడు. అతని అందమైన ముఖం తన కక్కడో పరిచయమైనట్లే తోచింది వెంకప్పకి.

ఆ బగ్గీ వొక భవనం ముందాగింది. బంట్రోతు పరుగెత్తుకొని వచ్చి బగ్గీ తెలుపులు తెరిచాడు. అందులోనుంచి దిగి వెంకప్ప నాహ్యనించాడాసంపన్నుడు. వెంకప్ప సంపన్నుడే ఆ సంపన్నుడనుసరించాడు. ఇద్దరూ కాళ్ళకడుక్కొని భోజనాలకు కూర్చున్నారు. అక్కడనే మైదంటకాలు అమర్చివున్నాయి. ఆకలిగా వుండటంచేత వెంకప్ప గబగబా భోంచేశాడు. భోజనాలయింతరువాత విశ్రాంతి తీసుకునే స్థలానికి యిద్దరూ వెళ్ళారు. వెంకప్ప కిందతొకలగా తోచింది. ఆ సంపన్నుని ప్రవర్తన అంత కంతకూ ఆశ్చర్యాన్ని కలిపింది. తని నెందు కింత ఆదరిస్తున్నాడో బోసడలేదు వెంకప్పకి. తన పరిస్థితిని గూర్చి ఆలోచించ సాగాడు వెంకప్ప.

"ఏమిటాలోచిస్తున్నావు భాయ్, నన్ను గురించేదా?" అన్నాడా సంపన్నుడు సంభాషణ కువక్రమిస్తూ. వెంకప్ప విచిత్రంగా చూస్తూ వూరుకున్నాడు. "ఒక రోజు నీ కొల్లెగురుగా మధ్యాహ్నం పడకొండుగంటలవేళ వొకడు శోషవచ్చి పడి పోయాడు. జాపకమందా? అప్పుడు అతనికి శుశ్రూష చేసి అన్నంపెట్టావు. తెలుసా? అతనే నేను" అన్నాడు. వెంకప్ప ఆశ్చర్యంతో వుక్కిరిబిక్కిరైపోయాడు. "నేను అప్పటికీ ధనవంతుణ్ణి. తీర్థయాత్ర చేయ్యాలని బుద్ధిపుట్టి బయలుదేరాను. అలా చాలా ధూరం పోయాను, త్రోవలో నాదగ్గరున్న ధనం యావత్తుదొంగలుకాజేసారు. వెంటనే యీపూరు చేరడానికి వెనక్కి బయలుదేరాను. మీ పూరు వచ్చేసరికి లిండిలేక శోష వచ్చిపడిపోయాను. నువ్వు ఆదరించి భోజనం పెట్టావు. తగువాత నానా యాత సలూ పడి యెలాగో నాయిలుచేరాను. నిన్ను మట్టుకు నేను మరచిపోనేలేదు. ఇంకాక నీతిట్లు విప్పించి, తెర తొలగించి చూచి

చెప్పదెబ్బలు

క్రైస్తవ ఆఫీసులో రెండుగంటలు కొట్టాను. శ్రేష్ఠు చంద్రమూర్తి నా టేబిలు దగ్గర కొచ్చి నిలబడ్డాడు. వాడలా రెండు గంటలు కొట్టానా నా టేబిలు దగ్గరికి రావడం ఆశ్చర్యమనించి వస్తున్న అటవాటు. రెండు గంటలకు చంద్రమూర్తి నా టేబిలు దగ్గరికి వచ్చాడంటే కాఫీకి టేమెందిని అర్థం. కాఫీకి బోనామని ఆలోచిస్తూండగానే పుస్తకం దూరంగా జరిగింది. చేపా జేబులో చేరింది, కాళ్ళు చెప్పలకోసం వెదికాయి. కాళ్ళు టేబిలు క్రింద అటూ యిటూ ఆడించాను. ఒక చెప్ప కానికి తగిలింది. మరొకటి దూరంగా వుందికాబోలని కాయను గెండుకు గుల వ్యాపారంతో తిప్పాను. "ఏమిటి?" అన్నానుచంద్రమూర్తి విసుగుగా. "చెప్పరా, చెప్ప కనుబడలేదు." అంటూ కుర్చీ వెనక్కు లాగి చెప్ప ఎక్కడవుందో నని టేబిలు క్రిందికి వంగి చుట్టూ చూపుమేర దూరం చూశాను. లేదు, ఎక్కడా కనుబడలేదు. "ఎక్కడకు పోయింది చెప్ప?" అన్నాను చంద్రమూర్తి. "ఏమో నాతో చెప్పలేదు. ఈ చుట్టుపక్కల ఎక్కడా లేదు," అన్నాను. "కాఫీ త్రాగి వచ్చి వెతుకుదాంరా!" అన్నాను చంద్రమూర్తి. సతనంటూ రెండో చెప్ప నక్కడవాలి కాఫీకి బయల్దేరాను దారిలో మా ఆఫీసు పూర్వ నర్సయ్య కనిపించాడు. "నర్సయ్య ఒక చెప్ప కనుబడ లేదు. కొంచెం వెతికి చూడు, యిప్పుడే వస్తాను" అన్నాను. "నవ్వేసార్" అని నవ్వి పోయాడు.

ఇరవై గంటలు నడిచేసరికి అబ్బా! అంటూ నిమ్మ గురుపట్టాను. ఇంక నువ్విక్కడే వుండి బావోలి" అన్నాడా సంపన్నుడు. "నేను పెద్ద నాయమేం చేసానండీ?" అన్నాడు సంపన్ను. "అలా అనకు. నీ శక్తికొలదీ, బీదవాడ వైనా నాయపడ్డావు నేను భవంతుడినై యీ మాత్రం నాయం చెయ్యలేనూ..." అన్నాడా సంపన్నుడు. అప్పటినుండి యిద్దరూ అన్నదమ్ములాగా వొక్కచోటనే మెలిగారు. ★

కూర్చున్నాను, కుడికాలి బొటన వేలికింద పల్లెరుకాయను పీకేంగుకు. "చూశావా చంద్రమూర్తి, ఒక్కరోజు చెప్పలు లేకపోతే ఎల్లాకష్టపడాల్సి వస్తుందో. చెప్పలు వేసుకుని ఎన్నిసార్లు బోలేదు ఈనాటికి ఎప్పుడన్నా గ్రుచ్చుకుంది యీ వెనకకాయ," అన్నాను. "అందరూ చెప్పలేనుంటే అవి ఎవరికి గ్రుచ్చుకోవాలి? వాటిబ్రతుకే యితగ్గును బాగుపెట్టడం" అన్నాను. కాఫీ త్రాగి తిరిగివచ్చేసరికి మానర్సయ్య "సార్ ఎంత నదికనా కనుబడలేదు. ఆఫీ సంతా వెదికాను. ఎక్కడా లేదుసార్" అన్నాడు. "ఎక్కడా కనుబడలేదు. మరి ఎక్కడకుపోయింది, ఎలాపోయిందంటావు" అన్నాను. "ఆదేసార్ నేనూ ఆలోచిస్తుం దాను. మీ చెప్ప ఎవరుసార్ గొంగలించేది!

భారత్ సింగ్

కుక్కలు తీసుకపోతాయా అంటే ఆది మన ఆఫీసులోకి రావు" అన్నాను. కుక్కలు మా ఆఫీసుకు రావని నాకూ తెలుసు: మా ఆఫీసు పూర్వము కుక్కల్ని మంచి అనుపాజ్జలో వుంచుతారు. హక్కు మీరిందా నకుము విరిగింది. ఒక్కసారి మా ఆఫీసుకువచ్చి మా నర్సయ్య చేతిచెబ్బ తిన్నకుక్క ఈ జన్మలో కొడు యిక ఏమి జన్మల్లోనైనా మా నర్సయ్యవుం జేచాయలకు రాదు. "యిక మీ చెప్ప ఎవరుసార్ గొంగ లిచ్చేది" అన్నాను మా నర్సయ్య. వాడి పుస్తకం ఏమిటి? నావంటి ప్రచండ వీరుడి చెప్ప దొంగలిచే సాహసం ఎవరికే లేదనా, లేక నా చెప్పలు ఎంతటి వీరుడైన దొంగ కూడా దొంగిలించేందుకు పనికిరావనా. మీ నేజరుతో వీరన్నా విషయం మాట్లా డాల్సివస్తే ముచ్చెసార్లు రిహార్సులు చేసు కొంటే మాట్లాటనే యిక నేనెప్పు వీరు ద్దవుతాను? వీరుడి లక్షణాలలో కొన్నైగా మెలి తిరిగిన మీనాలు, రింగుల క్రొపు, అజానుశాసనా విగ్రహంకూడ లేవు. ఇక క్రైస్తవంకూడ చాలా తిక్కువ. నా ఆజల్ని పాలించేవారు ఎనిమిది ఆరు సంవత్సరాల

వరుస్తు 'త నా ముపుత్రులు. నా భార్య ప్రేమావతి, మా ఆఫీసు పూర్వము నర్సయ్య కూడ అప్పుడప్పుడు నే నే చేస్తుంటా వింటారు. కాని అత్యవసర సమయాల్లో వింటారని నే నెప్పలేను. 'ఒక్క కాఫీ తేస్తావా నర్సయ్య' అంటే 'పసుందిసార్' బాయి త్రాగిందీ! అన్నరోజు లున్నాయి. 'ప్రేమా ఒక్క వక్క వుంటే యిస్తావు' అంటే, 'అదిగో ఆ అటవాదాలో పీసాలో వుంది, నీపికోండి! అన్న రోజులు కూడ వున్నాయి. ఇలాంటి చేప వీరుడి ఎలా అవుతాను? ఇక నేను వీరుడిని కొను కొంటే నాచెప్పలు ఎవరుకూడ దొంగలించేందుకు పనికిరావనే నర్సయ్య ఉద్దేశ్యం.

దీరంగా ఆలోచిస్తే నర్సయ్య చెప్పిన మాట నిజం. నా చెప్పలు నాకు తప్ప మరెవరికీ పనికిరావు. రెండు సంవత్సరాలకు పూర్వం ఓ శుభదినాన వరం జరులజులుగా కురుస్తున్న సమయాంలో ఒక 'వెల్ కం' గొడుగు ఒక ఫ్లెక్స్ చెప్పలజతకొని, గొడుగుపట్టుకొని, చెప్పలు చంకన పెట్టుకొని యింటికి పోయి నల్లు జూపకం. అప్పుడు నా చెప్పలు ఎంతో ముచ్చటగా వుండేవి. ఎక్కడా ఒక్క మేకు కూడ లేకుండా అంతా మిషనుకుట్టు. నల్లచర్మంతో తయారుచేసిన చెప్పలు నా ఎర్రటి పాదాలకి ఎంతో అందాన్నిచ్చేవి. కాని యిప్పుడు కనుబడిని చెప్పకు దానికి పోలికలేదు. ఆ చెప్ప ఎంత అందంగా వుండేదో, యీ చెప్ప అంత అందివికారి. బొటనవ్రేళ్లు పెట్టుకొనే చిర్యం వూడి పోయింది. నాలుగుసార్లు ట్రైలు కుట్టించాను. ఒక్క మేకే నా లేని చెప్పకు యిప్పుడు యిరవై మేకులున్నాయి. చెప్పలేనుకు పోతున్నా బొటనవ్రేలు దగ్గర ముల్లుగ్రుచ్చు కొనేది. ప్రేమపెల్లెచోట నేల తగులు తుంది. యిన్ని కష్టాలు పడుతున్నా ఆ చెప్పలే ఎందుకు వాడాలి? వాటిమీద నా కేమీ ద్వేషంలేదు. కొత్త చెప్పలు కొనాలంటే డబ్బు కావాలి. ఏమరూపాయలు పెట్టి చెప్పలు కొంటానని మా ప్రేమావతిగో చెప్పనా, యిక 'ఈ గృహమేదా నరక సీమ' అనే దాంతో ప్రారంభించి, 'మా

చెప్పు దెబ్బలు

తాతగారు చెప్పలేంలే అడుగు బయటపెట్టే బాదు కాదు! అని ఆపి ఒక రోజు నిరాశాచరిత్ర చేసి కూర్చుంటుంది.

రాత్రి మా ప్రేమావతితో చెప్పారు "నా చెప్పల్లో ఒకటి పోయింది. రేపు కొత్త చెప్పలు కొనాలి" అని.

"ఏమిటి ఒక చెప్ప పోయింది! ఏమిక్కో వందికుక్కో తీసుకపోయి వుంటుంది. రేపు అఫీసు చుట్టూ వెదకండి."

"మా అఫీసుకు కుక్కలురావు. పంది కొక్కలు లేవు. ఎలా పోయిందో అర్థం కావడంలేదు" అన్నాను.

"కుక్కలెందుకు రావు, మీ అఫీసు లేమన్నా కుక్కల్ని గూడా భయపెట్టా జేమిటి? మరి కుక్క తీసుకుపోకపోతే మీరే ఎక్కడన్నా విడిచేసి వుంటారు. మరి అంతి నుందబుడికి అయిపోయాకేం? చెప్పలు ఎక్కడ పదిలింది జాపకం లేకపోతే యిక ఉద్యోగం ఎలా చేస్తారండీ" అన్నది మా ప్రేమ.

నా కన్నా ఎక్కువ తెలివిగల అబల నా భార్య అయినందుకు నా ఆనందం హద్దు మీరి కోపం వచ్చింది.

"చాలే! నేనా మందబుడిని. పేలిలు క్రింద వదిలిన చెప్పల్లో ఒకటి కనబడకపోతే నేనేం చేసేది. రేపు రా! మా అఫీసుకి నా చెప్ప వెదికి పట్టకొస్తువుగాని" అని దుప్పటి ముఖంమీదకు లాక్కున్నాను యిక ప్రేమావతి మాటలు వినకుండా నిద్రపోదామని.

2

ఎక్కడికో పోతున్నాను. నా చెప్ప కోసం వెదుకు తున్నాను. ప్రతి చెత్తకుండీ దగ్గరా నిలిచి జాగ్రత్తగా చూశాను. శోధు ప్రక్కలంతా చూశాను. రోడ్డులో నిద్ర పోతున్న ప్రతి కుక్క దగ్గర ఆగి చెప్ప కోసం వెదికాను. రోడ్డు వదిలి మామిడి

తోటలో ప్రవేశించాను. కాళ్ళి క్రింది ఆకులు గలగలమని శబ్దంచేశాయి. దూరంగా ఏదో ఆకారం లేచి నిలగింది నా వైపుగా వస్తోంది. నా దగ్గరగా వచ్చి నా ప్రక్కగా వెళ్లి పోయింది ఒక తెలుమచ్చుల నలుకుక్క. కుక్క ప్రక్కకు తిరుగుతూనే దాని నోట్లో పట్టుకొనివున్న వస్తువు కనిపించింది. ఏమి టది. నా చెప్పేనా. నా చెప్ప ఈ కుక్క దగ్గర కెందుకొచ్చింది? "భేయ్, భేయ్" అని ఒక రాయి విసిరాను. దూరంగా ఎవరో యిక్ష్వా అని పిలిచారు. కుక్క ఆ వస్తువు కొంచెం దూరంగా వదిలి వెళ్లి పోయింది. దగ్గరగా పోయి చూశాను. ఆ వస్తువు నా ప్రియ మైన చెప్ప. ఆనందం హద్దులు మీరింది. దగ్గరగాపోయి చేతితో తాకాను. "ఎవరు నీవు?" ■ తోటంతా ధ్వనించింది. నా గుండెలు జలుమున్నాయి. మట్టా చూశాను. ఎవరూ లేరు. మరల చేతితో తాకాను. "ఎవరు నీవు?" మరల అదే శబ్దం వినిపింది. జాగ్రత్తగా ఆలోచించి చూశాను. ఆ ధ్వని నా చెప్పలోంచి వస్తోంది. నా చెప్ప మాట్లాడుతూంది. ఆశ్చర్యం, భయం వేశాయి. ప్రశ్నయం వచ్చేసిందా? లేక ప్రపంచంలో పెద్ద మార్పు జరిగిందా? రెండు సంవత్సరాలు నాకు నేవచేసిన చెప్ప నన్నే ఎవరు నువ్వు? అని అడిగింది లోకంలో కృతజ్ఞత ఎక్కడుంది. రోజులు మారాయిగా, చెప్పలకు మాటలాచ్చాయేమో.

"నేను నీ యజమానిని, సూర్యనాథాన్ని" అన్నాను.

"నీవు నా పాతయజమానివి కదూ!"

"మరి కొత్త యజమాని ఎవరు?"

"కుక్క"

"కుక్క నీ యజమానా, కాదు సూర్య నాథం నీ యజమాని! నిన్ను నేను ఏమి రూపాయలకు కొన్నాను. నిన్నటినించి కన బడకపోతే వెదుకుతున్నాను. ఇప్పుడు కన

బడ్డావు. పోదాం రా మా యింటికి."

"మరలా నన్ను తీసుకపోతావా? ఎందుకు యింతో రెండుసంవత్సరాలు నేవ చేసే గుక్కో ఇప్పటికే నీసేవలో నా జీవితమంతా గడిచిపోయింది, ఇన్ని సంవత్సరాలు నేవ చేసినా నన్ను నీ బానిసగా చూశావు."

"నేనా, నిన్ను ఎంతగా ప్రేమించానో నీకు తెలుసా? నీవు కనబడక పోతే వెతికేందుకు ఎందుకొచ్చాను? నీమీద ప్రేమ చేతనే గదా."

"నామీద ప్రేమ చేతనేనా నాలుగు పాదు పైరుకొట్టి నా దేహాన్ని తూట్టాపాడి చావు? నామీద ప్రేమ చేతనేనా నన్ను రెండు సంవత్సరాలు ఉపయోగించుకొని మరలా నన్ను తీసుక పోయేందుకు తయారయ్యావు?"

"నువ్వు ఈ విషయం అప్పుడే చెప్పి వుంటే నిన్ను వదిలేసేవాడినిగా" "నూకూ హృదయం వుంది. ఇతరుల కష్టాలు నూకూ తెలుసు. నా జీవిత ప్రమాణం ఒక్క సంవత్సరమైనా నీవు వీడ గుమాస్తావని నిన్ను వద్ద పెట్టకూడదని నీవు పెట్టే బాధలకోర్పి చూశాను. ఒక్క సంవత్సరంకొడు, రెండు సంవత్సరాలు దాటి పోయాయి. మూడో సంవత్సరం వస్తోంది. కాని నా మీద నీ అధికారం తగ్గలేదు. నువ్వు నన్ను గురించి ఎప్పుడూ ఆలోచించలేదు. పరోపకారం కోసం ఎంతటి బాధనైనా సహించాను. కాని మీకు ఉపకారం చేసే జాపకం పెట్టుకొనే బుద్ధి మీకులేదు, ఎంతకాలం మీ నేవచేసినా విశ్వాసం లేదు."

"నిన్ను గురించి ఎన్నోసార్లు ఆలోచించాను. కాని ఏం చెయ్యను నా సంసారం విషయం నీకు తెలియండికాదు. ఎవభైరూపాయల జీతంలో ఆరు గురం జీవించాలి. గౌరవం కాపాడుకోవాలి. ఏమరూపాయలు పెట్టి ఒక్క చెప్పల జత కొంటానని మా ప్రేమావతితో యిప్పటికి యిరవైసార్లన్నా చెప్పి వుంటాను. ఎవరూపాయలూ, ఆ ఉండే చెప్పలు చాలవా మీరు చేసే ఉద్యోగానికి. ఏం! కలకర్తరు పనిచేస్తున్నారా పది జతలుండేందుకు. ఆ ఏడురూపాయలీ నే చంటివాడికి ఆరుపాల డబ్బా లాస్తాయి. మన రెండో వాడికి రెండు నెలలు స్కూలు ఫీజు కట్టవచ్చు" అంటుంది ప్రేమావతి. నేనేం చేసేది. సంసారం గుట్టుగా జరగాలంటే భర్త భార్య నాట వివాహం నీకు తెలుసనుకుంటాను."

"నాకూ తెలుసు. కాని భార్య మాటవిని నన్ను యిలా కష్టపెట్టడం ఏమిటానండి? చూడు, నావంటి నిండా ఎన్ని అకులు లన్నాయో? ఎన్ని సీలలున్నాయో? అదే ఒక మనిషికి యిన్ని సీలలు కొచ్చే బ్రతుకు

రుతుక్రమం ఆలస్యమైతే

విచారపడవద్దు ప్రభుత్వతిగాంచిన దేవి పిల్లువాడండి

దేవి పిల్లు ముఖ్యంగా ఆలస్యమైన క్రమంగాక పోయిన బాధతోగూడిన లోకాగిపోయినబహిష్టుకు దేవిపిల్లు బాగుగ నిర్ధారిస్తున్నది

అభిసంధ్యమలలినకీర్తి ముగాను అమోమముగాను పునఃపెరియిను వీరిలిని అనిగ్రహమునకు

28 మార్చి 1957
19 మార్చి 1957
21 మార్చి 1957

SEENU & CO., 28, THANDAVARAYA GRAMANI STREET, MADRAS 21.

తాదా? నీకు నామీద అధికారం వుంది కాబట్టి నువ్వేం చేసినా ఊగుకోవాలి. నా కష్టాలు నీతో చెప్పేదాన్ని కాదు. కానీ నా జీవితంలో అవసరం దశ ప్రవేశించింది. నీతో బాధంతా చెప్పేయాలనుకున్నాను."

"నిజంగా నిన్నుతో బాధ చెట్టాను, కూరుణ్ణి. నాకు తెలుసు నిన్ను యింతగా బాధ చెట్టకూడదని. కానీ మానవుణ్ణి. పరిస్థితుల ప్రోద్బలంతో ఎలాటిపనులైనా చేయాలి. నీ కష్టాలను నేనైనా విన్నాను, నాకష్టాలు విన్నారెవరు? నా భార్యకు కావలసిందల్లా కూడు, గుడ్డ, తనపిల్ల ఆరోగ్యం. డబ్బు ఎక్కువగా తీసుకురమ్మని పేధిస్తుంది. నా భార్యకు నాకష్టాలతో పనిలేదు. నా భార్య నన్నెప్పుడూ ఆదరించదు. మా ఆశీస్సుకు నామీద యిస్తులేదు. నాకన్నా వెనక ఉద్యోగంలో చేరినవారు ఉన్నత పదవుల్లో వున్నారు. కానీ నేను గుమాస్తాగానే ఉన్నాను. నేను లంచాలు తీసుకోనని, నూటిగా పోతానని మా ఆశీస్సుకు నామీద అసహ్యం. నేను నాకష్టాలు ఎవరితోనూ చెప్పను. మానవులలో సరస్వర సామర్థ్యాతి తక్కువ. తోటి మానవునితో కష్టాలు చెప్పే ఓడవరకు విని ఓ నవునవిద్వి ఉరుకుంటాడు. 'నేనేం జేయగలను నువ్వు చేతిగానివాడివి' అనే ఉద్దేశ్యం తో. అది ఒకడు ముఖపడుతున్నాడని తెలిసిందంటే వాడిని గురించి చాలా బాధ పడ్డాను. నీకష్టాలు నేను విన్నాను కానీ నీ నాకష్టాలూ చెప్పాను."

"నీవు పడే బాధలు నాకు తెలుసు. నీ బాధలు మానే నీతో యింత కాలంగా నా కష్టాలు చెప్పలేదు. నీవు ఒక నెలలో ఎన్ని కోజాలు అన్నం తినవో నాకు తెలుసు. నీకోటు క్రింద చూక్కోకు ఎన్ని చిరుగులున్నాయో నువ్వొక సారి నీ భార్య తో శాపావు. నీ భార్య చీరకొనమన్నప్పుడంత బాధపడేవాడివో నాకు తెలుసు. నారెండు స్మర సంవత్సరాల నేవలో నిన్ను గురించి చాలా తెలుసుకున్నాను. అందరూ నీవలె నీ బాధపడే వారున్నారా? లేదు. జీవితమంటే ఆనందిం అనే నాగన్నారు. జీవిస్తున్నామంటే సుఖిస్తున్నామనే వారున్నారు. వారంతా మమ్మని ఎంతో హింసగా చూస్తున్నారు."

"ఈదినాలో మానవులలో నే ఎన్నో తరగతులేర్పడి నామాన్యుడికి గౌరవం లేదే, ఇక చెప్పలకల్లా వుంటుంది?"

"ఏం! చెప్పలసెందుకు గౌరవించరు? పాదరక్షలు పద్మాలుగేల్లు అయోధ్యరాజ్యాన్ని సునిరంగా పాలించాయని తెలుసా? కానీ విదేశాల్లో రెండు మంత్రి పదార్థాన్ని మార్చి మూడోదాన్ని నిర్మించింది ఆంగ్లదేశం. చెప్ప ఏమిటి యిల్లా మూలలు మాట్లాడు

తోందని ఆశ్చర్యపోతున్నావా? చెప్పామగా నా అవసరం దశ ప్రవేశించింది. నా మనస్సులో దంతా చెప్పేస్తున్నాను. మార్యనాథం! నేనింత తేజస్వీ మాట్లాడినా, మీ మానవుల్ని ఏమన్నా నీ కేమీ విసుగు, కోపం రా లేదేమి?" "విసుగు? విసుగు, కోపం నా ఇరవై ఒకటోయేట రెవిన్యూలో చేరినప్పుడే వదిలేశాను. నేను కాదు. అవే నన్ను వదిలేశాయి. కోపం, విసుగు, అవమానం, హృదయం అనేవి లేకుండా జీవిస్తున్నాను."

"మార్యనాథం నేను యిన్ని సంవత్సరాలు నీ నేవచేసినందుకు ఒక ప్రత్యుపకారం చేస్తావా?"

"ఏమి చెయ్యాలి?" "నేను దైవసందర్శనకోసం జీవితాంతం వేచి చూచాను. కానీ నా ఆశ తీరలేదు. నాజీవితంలో నా కోరిక తీరలేదు. దేవుణ్ణి దర్శించుకోవాలి. నాకీ ప్రాత్రం సహాయం చేశానా నీబుణ్ణం వచ్చే జన్మలో తీర్చుకుంటాను."

"నువ్వలా చూసేంగుకు పిలవుతుంది? పూజారి నిన్ను చూస్తేనే మండిపడ్డాడే" "నేను దేవాలయంలోకి రావడం నీకు ఇష్టమేగదా."

చూడు నిన్ను దేవాలయంలోనికి తీసుకపోదానికి నాకు అభ్యంతరం లేదు. కానీ పూజారి ఒప్పుకోడు. మీరు దేవాలయంలోనికి వస్తే అపవిత్రమై పోతుందట."

"అపవిత్రత! మేము దేవాలయంలోని కొచ్చినంత మాత్రాన అపవిత్రమైపోతుందా మేము ఏ కార్యముచేసి అపవిత్రులమై పోయాము. మానవసేవయే మాధమ సేవగా మా జీవితాంతం మీకు సేవచేయడం అపరాధమా? మానవుల్ని ఏ ఆపదరాకుండా కాపాడడం మానేరమా? మీలో అపవిత్రులు లేరు. వారంతా దైవసాన్నిధ్యానికి రావచ్చా? గోజాలు మారాయి. హరిజనులకు దేవాలయ ప్రవేశార్హత లభించింది. అప్పటి వరకు 'అపవిత్రులైనవారు' పవిత్రులుగా మారారు. ఇంకా కాలం మారే అవకాశం వుంది. మాకు దేవాలయ ప్రవేశార్హత లభిస్తుంది. ఇప్పటి మా ఘోరాలు అప్పటికే తగ్గుముఖం పట్టవచ్చు. మేమూ దైవసాన్నిధ్యాన్ని చేరే గోలు వస్తుంది" అంది చెప్ప.

"ఏమిటి అలా ఉపన్యాసం మిస్తున్నావు. నాకేం మాత్రం రాజకీయపు వాదన లేదే. మరి నా చెప్పవు నువ్వు పెద్ద నాయకుడిలా మాట్లాడుతున్నావు. నువ్వు చెప్పినదంతా నిజం. లేవే నీ ఉపన్యాసం నాపేరు పెట్టి పత్రికలో వేయిస్తాను. అయిందేనో అయింది. రాబోదాం. మన యింటికి" అన్నాను, చెప్పను చేతిగాకి తీసుకొంటూ. "అయ్యా! ఏదో కోపంలో మాట్లాడే

శాను. ఏమీ అనుకోకు. ఇప్పటి వరకు నా మీద నీవు చూపిన ప్రేమకు నా ధన్యవాదాలు. ఇక నేను నీ సేవ చేయలేని స్థితిలో వున్నాను. నా జీవితంలో ముఖ్యమైన కోరిక దేవుణ్ణి దర్శించాలి. కానీ నా కోరిక వచ్చే జన్మలోనైనా తీర్చుకుంటాను. ఇక నీతో నా బాంధవ్యం తీరింది. అవసరం దశలో వున్నాను. నా మనసులోని బాధను చివరకు నీతో చెప్పేశాన్నాను. ఇక ఈ లోకంతో నాకు పనిలేదు. నమస్కారం. వచ్చే జన్మలో నీకు నేవ చెయ్యగలిగితే నా ఆద్యమం. నా గురించి నువ్వేమీ బాధపడవద్దు" అంటూ తలవాల్చుకొంది.

ఆ మాటలు వింటూంటే నా మనస్సులో ఎదో ఆత్మీయుణ్ణి పోగొట్టుకున్నట్లు తలపోశాను. తన జీవితమంతా నా సేవలో గడిపిన శిష్యు నన్ను విడిచిపెట్టి పోగోయింది. నా శరీరం వేడెక్కింది. కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి.

నలకుక్కవచ్చి నా శిష్యును నోటితో పట్టుకుపోతోంది. శిష్యు నాపైపు విచారంగా చూస్తోంది. నా గుండె దడ ఎక్కి వైంది. కన్నీటిగుట్టు కాలిమీద పడింది. కళ్ళు తుడుచుకొని చూశాను. కుక్క శిష్యును తీసుకపోతోంది. "ధయ్ చయ్" అన్నాను. నా ప్రేమమైన శిష్యును రక్షిస్తామనే ఉద్దేశంతో.

"ఏమిటండీ తెలవార్లు, ఏదో మాట్లాడడం, చేయలున్ను. నిద్రలో కూడ కుక్కల్ని తిరుముతున్నా రేమిటి? నిద్ర లేవండి" అంటుంది మా శ్రీమతి ప్రేమావతి. నిద్రలేచి చూచాను. మార్య కిరణాలు జనుచెల్లమీద పడుతున్నాయి. కుక్కలేదు. చెల్లాలేదు. పిల్లలు ఆడుకుంటున్నారు. "ఏం కళ్ళలో నీళ్ళున్నాయి? నిద్రలో ఏద్యా చేమిటి" అంది "నేనా, ఏద్యానా? అవును కలలో చెప్పకన బడింది. నిద్ర నేర్చింది. మానవుల్ని గూర్చి చాలా బాగా మాట్లాడింది"

"ఏమిటి శిష్యు మాట్లాడిందా? ముఖం కడుక్కొండి మళ్ళి చెప్పుగగాని. చెప్పేమిటి, మీతో, కర్రలు, రాళ్ళు, బల్బలు అన్ని మాట్లాడుతాయి. మీలాగా విన్నే వాళ్ళంటే మాట్లాడకంపస్తాయి" అంటూ స్వామార్పింగ్ చేస్తూ వెళ్ళింది మా ప్రేమావతి. ★

ఆధైర్యపడవద్దు

శాస్త్రీయమైన, నిజమైన **SEX—**
ADVICE పొందవచ్చును. మీకు ఉండుకొన్న లక్షణములు వ్రాయుచూ, యింకా వివరాలకు కవరు పంపేడి.

డాక్టరు రత్నం నెన్స్, (Estd 1904)
 మలక పేట బిల్డింగ్స్, హైదరాబాద్ - 2.
 (దక్కన్)

★ మ రో లో క ం లో ★

(26-వ పేజీ తరువాయి)

[కాస్తేపాగి] హమ్మయ్య...బతికి బయట పడేసరికి తల ప్రాణం తొక్కి వచ్చింది. దీని కదం పాసుబుద్ధి? ... ఏమిటిదంతా? [కాస్తే హమ్మయ్య] నాకేమైనా మతిపోయిందా? ఈ ప్రపంచానికేదైనా విపరీతం సంభవించిందా? లేదు-లేదు... నాకే మతి పోయినట్లుంది... ఇప్పుడేం చెయ్యను? అదో-అక్కడేవగో 'మన సత్వ శాస్త్ర' వేత్త అని గేలు ముంగు బోగ్గ వేసుకుని ఉన్నాడు. వెళ్ళి, ఆయన్ని కలసుకుంటాను.

మన సత్వశాస్త్ర వేత్త: ఓహో...మీరా? రండి...రండి.

విశ్వం: నన్ను మీరు ఎరుగుకుంటేమిటి? మన: ఎరక్కేం? మిమ్మల్ని చూస్తేనే, మీరెంగుకు నా దగ్గరికి వచ్చారో తెలుస్తూనే ఉంది. మీరు విద్యారంభించారా? విశ్వం: అవునుండీ డాక్టర్ గారు, సరిగ్గా టిపించారు.. ఈ వేళనించీ—

మన: అదంతా తర్వాత చెబుదురుగాని, ముంగు నా ప్రశ్నలకు జవాబు లియ్యండి... మీరు ఆస్పత్రిలో పుట్టారా, ఇంట్లో పుట్టారా?

విశ్వం: ఆ...నాకు తెలీదు. మన: పోనీ-ఇంకా ప్రశ్నకు సమాధాన మియ్యండి. మీకు నైకిల్ తొక్కడం తెలుసా?

విశ్వం: ఆ... మన: మీరు నైకిల్ ఎక్కేటప్పుకు ఘడల్ మీద కాలు పెట్టి ఎక్కుతారా, లేక చాపక చక్రం ఇరుగు పక్కన చాప ఉంటుంది చూడండి-ఆ చాప మీద కాలు పెట్టి ఎక్కుతారా?

విశ్వం: ఉండండి— జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొని చెప్తాను.

గడ్డవతన: [హడివిడిగా] అదో-ఇక్కడ ఉన్నావా? త్వరగా రా...కొంప మునుకుతుంది.

విశ్వం: ఎవరయ్య నవ్వు?...అరే నవ్వా? [మైగ] ఈ గడ్డవాయన్ని ఎక్కడో చూసినట్లు జ్ఞాపకం.

గడ్డ: రమ్మంటే అలా మాన్తూ కూర్చుంటావేమిటయ్యా? ముందు పద...

విశ్వం: ఎక్కడికయ్యా? గడ్డ: లేచి రావయ్యా. పదమాగు నిమిషాలు పూర్తి కావాస్తుంది. నవ్వు త్వరగా చేరుకోవాలి.

విశ్వం: నేను రాను.

గడ్డ: దయచేసి రావయ్యా. నీ కాళ్ళు పట్టుకుంటాను. పదమాగు నిమిషాలు గాటితే-నన్ను బ్రతకనివ్వరు.. నా తల మీద వెంట్రుకలుంపెళ్ళ...నా పేరు ప్రతి పలు పోతాయి. చాత్య నేరం కేంద నన్ను ఉరితీస్తారు...రావయ్యా అంటూటేం...

విశ్వం: అరే-ఇదేమిటి? వదిలయ్యా! ఇంత పెదమనిషిని-నా వద్ద కాలర్ పట్టుకొని, అలా లాక్కుని పోతావేమిటి? అరే, నీకేకదూ కాప్పేది? ఏమిటండీ డాక్టర్ గారు, మీకేమైనా మతి పోయిందా? అతను నన్నిలా బరబర లాక్కెక్కుతూంటే చూస్తూ ఉండుకుంటారేమిటి?...అరే-ఆగ వయ్యా. కాలర్ వగులు-నొప్పెగుతోంది.. నేనే వస్తాలే...అరే-అరే

[గాలి జోగున వీస్తుంది]
[చప్పట్లు-జన కోలాహలం]
సోదర సోదరీమణులారా!...క్షమించండి.. సోదరులారా, చూశారా, ఇందాక ఈ బల్లమీస పగున్నది వొరకక్కై. మీరందరూ చూశారు, ఒక డాక్టర్ కూడా పరీక్ష చేశాడు.. ఇలా పూర్వకాలంలో ఎంతో మంది మునీశ్వరులు యోగసమాధిలో ఉండి, తమ భౌతిక శరీరాలను ఎంతోకాలం—

ఒక్కోసారి కోజుల తరబడి సమాధి చేసేవారు. హిమాలయసర్వత్ర ప్రాంతంలో ఒక యోగి పుంగవు వద్ద శిష్యురికం చేసి, నేనీ విద్యను నేర్చుకున్నాను. మీరు ఈ ఆఖరి విద్యను చూసి, ఆవందించారు. ఇంతటితో ఈ వేళటి నా ఇంద్రజాల ప్రదర్శన కార్యక్రమం ముగిసింది. అన్నట్లు [తన స్థాయిలో] మీ పేరేమిటండీ?

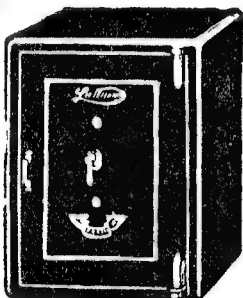
విశ్వం: [ఆపులిస్తూ] విశ్వం. గడ్డ: మహాశయిలారా! చూశారా? వీరి పేరు విశ్వంగారు...ఈ విద్యను ప్రదర్శించడానికి మీలో ఎవరినైనా రమ్మని పిలిస్తే, ముంగు ఒక్కరు కూడా రాలేదు. ఆఖరికి ఎవ్వరూ రకపోయేసరికి, పాపం వీరే ఎలాగో ధైర్యం చెసుకువచ్చి, ఈ బల్లమీద పడుకున్నారు. ఏ యోగీశ్వరులతో సిద్ధించే యోగసమాధి మహాదానకాశాన్ని పొందగలిగే అద్భుతం ఈ విశ్వంగారికి దక్కింది.. వీరికి నా తరపున మా బ్రూక్ తింపున కృతిజ్ఞతాపూర్వకాభివందనాలు అర్పించుకుంటున్నాను.

[చప్పట్లు...జనకోలాహలం] ★
[అలిండియా రేడియో, మద్రాసు కేంద్రంవారి సౌజన్యంతో.]

అతిమూత్రవ్యాధి నెమ్మదించును

మూత్రంలో దక్కరపోవటం అతిమూత్ర వ్యాధి (DIAPETES) అంటారు. ఇది ఎంత ఉబ్బడివడకరిమైన వ్యాధి అంటే. దీని పాలిందినవారు ఆరోజుకొకరోజు మృత్యువుకు అసన్నమౌతుంటారు ఈజమ్య రక్షణలో ముఖ్యమైనది ఎక్కువగా పాపం, ఆకలి తరుగుగా దక్కెంతోగాని, లేక దక్కెంతోగానిగాని మూత్రం ఇయితి వెదిలటము, దురిద మెదిలెనవి వీననీ ధారిమ అనేక సంవత్సరములు వరికోదవల ఫలితంగా తయారు కొనిదినది దీన్ని వదిలించులె వేనకు వేల మందిమృత్యుముఖమునుండి బయటపడ్డారు దీన్ని వదితే రెడవలేక మూడవ రోజు నుండిమూత్రంలోకెం తగ్గింది అత్యధిక మూత్రంకూడా వివారిస్తుంది మూడురోజుల తర్వాత మీకు దాగ తేలిక ఇస్తుంది దీనికి వత్తంలేదు ఇన్ ఇక్సు అవసరం లేదు. వివరములు గల ఇంగ్లీషు కరెస్పాండిక్ వ్రాయండి ఉచితంగా పంపెదము.

50 దిక్లల టుడ్డి ఫరీదు రు. 6-12-0 ట.
ప్యాక్సింగు పోస్టేజీ ఉచితము.
Venus Research Laboratory (A.P.W)
P. O. Box No. 587, Calcutta.

లల్లూరాం అండ్ కంపెనీ
(స్థాపితము 1928.)
ఎన్నో సంవత్సరాలుగా మన్నికకు, నాణ్యతకు, సాధనమైన ధరలకు ప్రసిద్ధిచెందిన
* ఇనుప పెట్టెలు * ఉక్కు బీరువాలు
* క్యాపు బాక్సులు
లల్లూరాం అండ్ కో,
వెలగ లేదవారి విధి, విజయవాడ - 1. క్రొత్త పోర్టు - మార్కెటి సినిమా కేదురుగా.

★ నేపాల్ లో పెళ్లి ముచ్చట ★

వివాహ సమయంలో నేపాల్ దేశంలో ధన వంతుల ఇంటి పెండ్లికుమార్తె ఒక్క పట్ట నన్ని వగలు ధరిస్తుంది. రాచ కుటుంబంలో కన్య అయితే ఇక ఆ అలంకారాలకు మితి పండదు. పుట్టింటివారు పెళ్ళి వగ లే గాకుండా, అత్తవారు పెళ్ళివి మరికొన్ని ఉంటాయి.

భారతీయులలో నేపాల్ ప్రజలు చాలా గర్విష్టులని ప్రతీతి. అయినా వంశం మంచి దైతే దరిద్రులయినప్పటి ధనవంతులు తమ కంటే తక్కువ డబ్బున్న పిల్లలైనా పెళ్ళి చేసుకుంటారు. మధ్యవర్తులు పెండ్లిసంబంధాలను కుదురుస్తారు. ముహూర్త నిశ్చయం, వివాహం ఎక్కడ జరగాలో అన్నీ నిశ్చయించుకుంటారు. వివాహకానుకలను, అనుకున్న రోజుకి ఆడపెళ్ళివారు మగపెండ్లివారికి పంపుతారు. కట్నం ధనరూపంలోగాని బంగారం వెండి రూపంలోగాని ఉంటుంది. మగపెళ్ళివారు బంధుమిత్రులతో వివాహానికి తరలివస్తారు.

ఆడపెండ్లివారి ఊరువచ్చిన మరునాడు ఉదయమే పెండ్లికొడుకు ఆడపెళ్ళివారింటికి ఊరేగి వెడతాడు. ఆడపెళ్ళివారింటిదగ్గర పువ్వులదండలు కేసికొంటాడు. సర్వసాధారణంగా రాజపుటానాలో పెండ్లికొడుకు సాహసి, బలకారి, యుద్ధనిపుణుడు అయి ఉంటాడు. అటువంటి తిమని, పెళ్ళి కూతురు పుష్పమాలకేసి అతన్ని భర్తగా ఎంచుకుంటుంది. ఈ ఆచారం రామాయణంలో రాముడు శివసుంద్రంగంచేసి సీతను చేపట్టే ఆచారం ప్రకారం వచ్చినది.

పెండ్లికూతురును బాగా అలంకరించి గొప్పకెట్టి, ఎదురుగా పువ్వుల దండలుంచిన పళ్ళెరం ఉంచుతారు. పెండ్లికుమార్తె తిండి, ఆమె హస్తాన్ని లేవనెత్తితే, ఆమె ఆ చేతితో పవిత్రమైన కుంకుమను పెండ్లి కుమారుని నుదుట ఉంచి, అతని చేతికేలికి ఉంగరం తొడుగుతుంది. తరువాత అడ

విధంగా పెళ్ళికుమారుడు కూడ చేస్తాడు. అప్పుడే పెళ్ళికుమారుడు, ఎఱునిరాళ్ళతో పొదిగిన వగను పెండ్లికుమార్తె మెడలో కడతాడు. ఆ సమయంలోనే ఒకరిహారకు ప్రప్రథమతః చూసుకుంటారు.

మూడురకాల పూలమాలలు

పెండ్లిసమయంలో కట్టే పువ్వుల దండలు మూడు రకాలుగా ఉంటాయి. ఒక్కొక్క పువ్వు కొన్ని గుజాలకి చిహ్నంగా పరిగణిస్తారు. ఒకరకమైన గడ్డిలోచేసిన దండఒకటి ఉంటుంది- అది ఎండిబోదు.. జీవితపర్యంతం సౌఖ్యవంతంగా ఉండవలసిందిని తెలియజేసేందుకు అది చిహ్నం. రెండోదండ జాస్మిన్ పువ్వులు- అది ప్రేమకు చిహ్నం. మూడోది మంచిగంధం కొమ్మలకు వెండి

చామర్తి సావిత్రి

దారం చుట్టినది- అది ఆరోగ్యానికి, చిరాయువుకు చిహ్నం.

మాతృభారణ జరిగాక పెండ్లి కుమారుడు తన విడిదికి వచ్చి పెండ్లికుమార్తెకు తాను బహుమతిగా ఇచ్చే ఆభరణాలు, బట్టలు, అలంకారాలు పెద్ద పెద్ద పళ్ళాలలోపెట్టి వాటిపై మెరిసే ఖరీదైన సిల్క్ గుడ్డలు కప్పి ఊరేగింపుతో పంపుతాడు. ఆ ఊరేగింపుకి ముందు ఒక తెల్లనివస్త్రాన్ని ఎగురవేస్తూ వెడతాడు. ఆ వస్త్రం పై పెండ్లికుమారుని చేతిగుర్తు ఎఱుగులలో ముద్రిస్తారు-ఆగుర్తు మీదే పెండ్లి కుమార్తె తన చేతిగుర్తు ముద్రిస్తుంది. ఆ రెండు హస్తాలగుర్తులు వారి అనుబంధాన్ని ధృవపరుస్తాయి.

ఆ మరునాడు పెండ్లికుమారుడు వెండి అంబారీగల, ఏనుగునెక్కి ఊరేగతూ వాద్యబృందాలతో ఆడపెళ్ళివారింటికి వెడతాడు.

పెండ్లికుమార్తె తండ్రి వచ్చి ఏనుగుదుట్టూ మూడుసార్లు ప్రదక్షిణం చేస్తాడు. అతనితో కూడా ప్రదక్షిణం చేసేటప్పుడు పవిత్రంగా జలంతో మరికొందరు వెనుకనే ప్రదక్షిణం చేస్తారు.

ఆ తరువాత పెళ్ళికూతురు తరపు స్త్రీలు మంగళగీతాలు పాడుతూ పెండ్లికొడుకుపై మల్లెపూలవరం కురిపిస్తారు.

ఏనుగు పల్లకి (అంబారీ) నుంచి పెండ్లి కొడుకును ఒక బలిష్ఠుడైన గూర్ఖా తన భుజాలపై ఎక్కించుకొని వివాహ వేదిక దగ్గరకు తీసికొని వెడతాడు. అక్కడే హోమం ఉంటుంది. పూర్వ సంప్రదాయ ప్రకారమే శాస్త్రోక్తంగా మంత్రయంత్రంగా వివాహకాండ జరుగుతుంది. కన్యాదాత, కన్యాదానం చేయడం అప్పుడేనన్నమాట.

వధూవరులు ఒకరికొకరు పెరుగుఅన్నం తినిపిస్తారు. ముందెవరైతే ఎదుటివారికి అన్నం తినిపిస్తారో, ముందు తిన్నవాళ్ళు అవతలివారికి జీవితాంతం లాబడి పుంటామని తెలియజేస్తేందుకు ఆ కార్యక్రమం సాగుతుంది. ఒక్కొక్కప్పుడు పెండ్లికుమార్తె ముందుగా పెండ్లికుమారుని నోటికి పెరుగుఅన్నం తినిపించడం బారబాటున జరిగితే నానా హంగామా జరుగుతుంది.

తరువాత పెండ్లి కుమార్తె భర్త తెచ్చిన ఆభరణాలను వస్త్రాలను ధరించి అతనితో కలిసి అత్తవారింటికి వెళ్ళిపోతుంది.

ఈ తంతు అంతా చూడు రోజులపాటు జరుగుతుంది. ఈ మూడు రోజులూ విందు భోజనాలూ, వినోదాలూ మునుద్దరంగా సాగుతాయి.

మంచి గంధము

ప్రకృతి మాత మానవజాతి కుపయోగం నిమిత్తం అమూల్యమైన వస్తు సమృద్ధి మన కళ్ళముందు పెట్టింది. వాటి పుష్కరంగాల్ని తెలుసుకోకుండా కాళ్ళతో విడలించేస్తున్నాం. ప్రతీవస్తువు మన కనేక విధాల పుష్కరంగా ఉంది. యివన్నీ మనకెలా పుష్కరంగా ఉన్నాయో సుదీర్ఘంగా అలోచించే మనపూర్వము మన దైనందిన కార్యకలాపాదులలో అనుకూలమైన అట్టివాటిలో కొన్ని తెలుసుకోవాలి. కొంతవరకూ పుష్కరంగా ఉన్నవన్నీ. ఇదివరకు మంగళకరమైన వస్తువు గురించి తెలిసితిని. ఇప్పుడు మంచి గంధం గురించి వ్రాస్తాను.

సంస్కృతమున చందన, కేసరచందన, భోగవల్లభ అనియు, హిందీలో చందన్ అనియు, తెలుగులో శ్రీగంధమునీ, గంధమునీ, చందనమునీ, అంగ్లమున కొండల్ వుడ్ అనీ పిలుస్తారు.

ఉత్పత్తి: భారతదేశంలో చాలా చోట్ల (మలబారు, అస్సాం, మైసూరు అడవుల్లో) పెరుగుతుంది. ముఖ్యంగా మైసూరులో గంధపుటడవులే ప్రభుత్వయాజమాన్యాన్ని పెంచబడుతున్నాయి.

ఈ గంధమునుండి తెలం తీస్తారు. దీన్నే చందన తెలము (Sandal wood oil) అంటారు. ఈచందన అత్తరు తీయుటకుగాను మైసూరు ప్రభుత్వం ఒక ఫ్యాక్టరీ స్థాపించింది. కల్తీ లేకుండా ప్రశస్తిమైన చందన అత్తరు, ఈ ఫ్యాక్టరీలో తయారుచేసి భారత దేశంలోను, విదేశాల్లోను విక్రయించుచున్నారు.

గంధపుతెక్కతో అనేకవిలాస వస్తువులు తయారుచేస్తున్నారు. బొత్తములు, బొమ్మలు, చేతి బెత్తలు మొదలైనవి తయారువుతున్నవి.

దీన్ని అన్ని మతాలవారు పూజలలో పుష్కరంగా ఉన్నారు. అన్ని కుభకార్యాలలోనూ ముఖ్యంగా వాడతాము. ఇది మనోహరమైన పరిమళద్రవ్యము. వేసవికాలంలో స్నానం చేసినతర్వాత మంచి గంధము శరీరమునకు పూసిన - లేదా ఒకచుక్క చందన అత్తరును చేతులకు రాసుకొని శరీరమంతా అదిన ఘనమును పరిమళాన్ని విడజల్లును. మంచి చలనకరమైనది. వేసవిలోనప్పుడు, శేతులలోకే పెంటలు వుండదు. (చర్మంమీద పుట్టు చిన్న చిన్న నీటిబొమ్మలాంటివి) ముఖానికి

మూలమునన భుజంగములు మూర్తమునందు విహంగముల్. ద్విపార్శ్వాల మతంగముల్ విపుల శౌలయందు ప్లవంగవర్ణముల్ పూలను భృంగముల్. నవిధ భూమికురంగము లేమి కోరియో యేలని బంటులై కొలుచు నెప్పుడు చందన వృక్షరాజమున్.

(‘మధుర పండిత రాజము’ నుండి)

పూసిన, కండ్లకు మిక్కిలి చలువ జేయును. **క్రిమి సంహారి**

మంచిగంధం ముఖ్యంగా క్రిమిసంహారి. అందుకే పెద్దలు చెప్పేరు - చందనం క్రిముల కొక నారాయణాస్త్రం, మానవులకొక మన్మథ బాణమునీ - మంచి గంధం పొట్టు పూజలో దూపం చేసుకోవాలి. పనికి వస్తుంది. పడకగదులో యీ గంధం పొట్టు కొలిస్తే పరిమళమైన మనాసన వచ్చుటేగాక ఆగదిలోని దోమలు, క్రిములు నశిస్తాయి.

మాతన వధూవరులకు పెండ్లి సమయంలో శరీరానికి పూస్తారు, పేరంటకాలో పేరంటాళ్ళకు గంధం, పసుపు కలిపి గడ్డమునకు, చేతులకు రాస్తారు. కొంతమంది పండితోత్తములు, వేదశాస్త్రజ్ఞులు గంధాన్ని బట్టుగా కూడా పెట్టుకుంటారు.

దురదృష్టవశాత్తు మన మినాడు చాలా వరకు చందనం పుష్కరంగా ఉండడం తగ్గించే కాము.

ఉపయోగాలు

చంటిపిల్లలకు: - సమీకాలంలో చంటి పిల్లలు వుడుకులతోను, వుడుకు జ్వరాల్లోనూ బాధపడతారు. అట్టి వారికి చాలా చిరాకు వుంటుంది. సీమితంగా వుండలేరు. అస్తమాను బొరుపెట్టి, గొలచేసువుంటారు. అటువంటప్పుడు మంచి గంధం తెక్కతో స్వచ్ఛమైన మంచినీళ్ళతో (పన్నీరుతో తీసి చాలామంచిది) గంధం

సంగ నిప్రభావతి, భానుమతి

తీసి శరీరాన్ని (ముఖము, పిత్తు, చేతులు, చాతీ పూసేవుడుకు రాదు. చలనచేస్తుంది. ముఖంగా నిద్రపడుతుంది. చెమట విస్తారం పట్టనీయును. చిరాకువుండదు. పసిపిల్లలు చాలా ఆనందంతోను, హాయిగాను వుంటారు. ఇది చెమటవల్ల వచ్చే దుర్గంధాన్ని తొలగించును.

పిల్లల సాధారణంగా ఉడుకువల్ల పెద్ద పెద్ద గడ్డలు, కురుపులు, చర్మం మీద చిన్న చిన్న బొమ్మలు యీ వేసవిలో వస్తాయి. అలాంటివాటిచే పిల్లలు చాలా బాధపడుతూ వుంటారు. కుగురుండదు. నిత్యము యీ గంధం తీసి మధ్యాహ్నం చేళ్ళ పూస్తే గడ్డలు, గానీ, కురుపులు గానీ, బొమ్మలు గానీ వుండవు. చర్మానికి మంచి మృదుత్వమును, సౌందర్యము నిస్తుంది. చర్మగోరాలు అసలు రావు. గజ్జి, చిమము, నురదలు వుండవు. గజ్జి, చిమము, నురదలు వున్నచో మంచి గంధమునకు (నీళ్ళతో తీసింది) బదులు - స్వచ్ఛమైన చందన అత్తరును పుష్కరంగా స్త్రోమంపటి మొండిచర్మవ్యాధులు - తామర, గజ్జి కురుపులు, నురదలు వగైరాలన్నీ మాడిపోతాయి.

చాలామంది చెమట పుట్టకుండా చర్మం మీద పొడర్లు చాలా దట్టంగా అద్దుతూ వుంటారు.

దానివల్ల క్వేదరంధ్రాలు కప్పబోవును, అప్పుడు చర్మం ద్వారా బయటకు పోయే మరినాలు బంధించబడి పోతాయి.

చర్మంలో రోమకూపాలదగ్గర తెల గ్రంధులున్నవి. యివి ఒక విధమైన తెల మునుత్పత్తిచేసి చర్మం మీదకు పంపుచున్నవి. యీ తెలం వల్లనే చర్మమునకు మృదుత్వము వచ్చుచున్నది.

కాబట్టి ముఖ్యంగా పిల్లలకు (పిల్లలతో పెద్దలకూడ) సబ్బులు, పొడర్లు, స్క్రూలు వగైరాలు వాడవద్దు. పిల్లల చర్మం చాలా సునిశితమైనది. సబ్బులు వగైరా వాడుటచే చర్మంయొక్క స్వర్ణజ్ఞానం క్షీణించును. ఈ స్వర్ణజ్ఞానం కొన్ని నెలల్లో, లేక 3, 6 సం॥ లో క్షీణించక పోవచ్చును. కొన్ని సంవత్సరాలకి తప్పక క్షీణించును. ముఖ్యంగా పిల్లలకు దీనికొయ్యిగుండ, కుంకుడుకాయ పులుసు, నలుగుండి స్నానం చేయవలసివచ్చును. పుష్కరంగా ఉన్న చాలా మంచిది.

(హామియో వైద్య సిద్ధాంతం ప్రకారం మానవుడికి ఏ వ్యాధివచ్చినా చర్మమే కారణమని ఋజువుచేశారు.)

హ్మి వానంతరం శ్రీ గంధాన్ని తూసిన ఉడుకులు, ఉడుకు జ్వరాలు, తాపము, మర్దంధము, మాలిన్యము, శ్రమ, అస్త్రీ మితం ఉండవు. ఇది చర్మవ్యాధులు దరికిరానియదు. చలువచేసి పరిమళ భరితమై ఆహ్లాద కరంగా వుంటుంది. యిట్లే వైద్యవాక్యకే.

ఒక విశేషం

చెమట వేసవిలో విస్తారం పట్టుటచే శరీర మందరి లవణములు చెమట వ్యాసా బోవుటవల్ల నిస్త్రీణ, వడదెబ్బ కలుచున్నది. మంచిగంధము వడదెబ్బకు, నిస్త్రీణకు పర మావధం. మంచిగంధము పొట్టుగాని, చెక్క కపాయంగాని వియ్యపు కడుగు, లేన కలిపి లోపరికివ్వడగును - వైకే గంధం తూయాలి. యీ మంచిగంధంలోని విశేష మేమిటంటే అధికంగా చెమట పట్టువార్కొ తగ్గించును. చెమట పట్టని వార్కొ చెమట బుట్టించును.

ఈ మంచిగంధము లోపరికి వాడుటవల్ల మనకి అనేక పుష్కయోగములు గలవు. యేకొ రణంచేత నైనా రక్తం చెడినచో అట్టి దుష్ట రక్తాన్ని హరించి రక్త శుద్ధి గావించును. తాపం, విదాహం, శ్రమ, వాత, పిత్త, శ్లేష్మములను హరిస్తుంది. మేహ రోగాన్ని, క్రిమిరోగాల్ని, కౌస క్వాసలను, అరుచి, మనో భ్రమలను రానియదు. ఒకానొకచో అవి ఉన్నట్లయిన ఉపశాంతి కలిగిస్తుంది. అయితే దీనిని తగు మోతాదులో వాడాలి. అతి సర్వత్ర వర్షయ్యే అపార్ధు గదా.

వాత, పిత్త, శ్లేష్మములను జయించును కాబట్టి ఆసుభ ధన జ్ఞాలయిన ఆయుర్వేద వైద్యులు తీవ్రతాప జ్వరాలలోను, సాధారణ, శీత వైద్య జ్వరాలలోను మంచిగంధపు కపాయం తిప్పటికే కపాయం కలిపి యిస్తూంటారు. అట్లు చేయుటవల్ల అప్పటికి ఉప శాంతి కలుగుటయే గాక వ్యాధి తగ్గుముఖం పడుతుంది.

రాజయత్నము - తీయ - వ్యాధి చాలా ఘోరమయిన వ్యాధి. ఈ వ్యాధిచే అనేక మంది మృత్యువాతి పడిపోతున్నారు. ఆహార విహారాదుల యందు జాగ్రత్త వహించక పోవుట వల్లను, తరుణ వ్యాధుల అనంతరము తగిన పథ్యపానాదులలో జాగ్రత్త వహించక పోవుటవల్లను, మన శరీరంలో వ్యాధినిరోధక శక్తులు తీగించుట వల్లా ముఖ్యంగా యీ వ్యాధి పోవతుంది. ఆరోగ్యవంతమైన ప్రతీ మానవ శరీరానికి ఆయా వ్యాధుల బారినండి తప్పించుటకు, ఆయా వ్యాధుల క్రిమిలను జయించుటకు ధనవంతుడు ప్రతీ శరీరంలోను వ్యాధి నిరోధక శక్తులను (రెసిస్టెన్స్ పవర్) ప్రసాదించేడు. అందుచే మన పూర్వులు యెంతటి గాలిచొరబడని గృహాలలో నివసిం

సాంఘిక వైద్యం:

★ నాలుక సంరక్షణ ★

మనము నాలుకను జాగ్రత్తగా కాపాడుకొనుట అవసరమైన విషయము. ఎందుకనగా మంచి తెచ్చినా నాలుకే, చెడును తెచ్చినా నాలుకే. ఇది చిన్న అవయవమైనను గొప్పపనులు చేయగలదు. పగ లేగలదు. స్నేహము లేగలదు.

మా ఇంట్లో పని కుర్రవాడు ఉండేవాడు. వాడు నోట్ల తెరిస్తే అబద్ధాలు. వాడు పది మాటలు చెప్పితే వాటిలో ఒక్క నిజముంటుంది. ప్రతిరోజూ నేను, “నీ నాలుకమీద చురక పెడతా”ననిభయపెట్టేవాన్ని. ఉన్నవి లేనివి కలిపి అటు మాటలు ఇటు, ఇటు మాటలు అటు చెప్పి తగువులు పెట్టేవాడు. అటుఇటు కూడ చెప్పడెబ్బలు చీవాట్లు తిని ఏడుస్తు ఉండేవాడు.

కొందరి నాలుక స్థితి చెప్పనేలేదు. ఎప్పుడు చూచినా ఒకరి విషయమే చెప్పుతుంది: వైకే చాల స్నేహంగా నమృతంగా ఉండి కుటుంబాలలోని రహస్యాలు రాబట్టుకుంటారు. ఈ రకం నాలుక యజమానులు తరువాత ఊరంతా చాటిస్తారు. నోరు తెరిస్తే వారి విషయము డప్పాలు చెప్పకొనుట. ముఖ్యంగా ముగ్గురు నలుగురు ఆడవాళ్ళు చేరితే ఎక్కడెక్కడి విషయాలో ఎవరెవరి విషయాలో చెప్పుకుంటారు. తీరా ఈ సంగతులు బయటికిస్తే యల్లమృ మిద పుల్లమృ,

చివా, చిన్న చిన్న కిటికీలలో గృహ నిర్మాణాలు చేసినా, నేటి ఆరోగ్య సూత్రాలను ఆనాడు పాటించక పోయినా మంచి ఆరోగ్యవంతులుగానే ఉండేవారు గదా! యే తీయరోగం వాళ్ళని బెదిరించలేక పోయింది. నేడో? మన మెంత నవీన పద్ధతులలో ఆరోగ్య సూత్రాల్ని పాటిస్తున్నా, విశాలమైన గదుల్లోను, ధారాళమయిన గాలి ప్రసరణ యున్న, గృహాలలో నివసిస్తున్నప్పటికీ అనేకమయిన టి. బి. కానిటోరియంలు ఉన్నా ఆ కానిటోరియంలలో నేటి తీయ రోగులకు స్థానం చాలవంత యెక్కువ రోగుల్ని తీయ క్రిమి ఉత్పత్తి చేస్తోంది. రోజూ రోజూ తీయరోగుల సంఖ్య వృద్ధి అవుతోంది గాని తగ్గులేదు. యెన్ని వ్యాధినిరోధకావధాలు (Preventive Medicines) వాడినా ఫలితం ఆశించినంత కనుపించుటలేదు. ఇది అంతా ముఖ్యంగా మానవశరీరంలోని వ్యాధి నిరోధక శక్తి (Resistance Power) తగ్గిపోవడం వల్ల నేది.

పుల్లమృమిద యల్లమృ చెప్పుకుంటారు. ఆఖరికి నలుగురు ఒకరిజాట్టు ఒకరు వట్టుకునే వనవుతుంది.

మరి కొందరి నాలుక రహస్యాలు వాడుకోలేక స్నేహభావంగా ఉండే పొరుగు మనిషితో చెప్పటా, “దీన్ని రహస్యంగా ఉంచాలి సుమా!” అంటారది. పొరుగు మనిషి నాలుక మాటను మరియొక మనిషితో చెప్పకుట మాటను రహస్యంగా ఉంచుంటుంది. ఈ విధముగా దానిలో రహస్యమే ఉండదు.

కొన్ని నాలుకలు, యజమాని కోపంగా ఉన్నప్పుడు నోటికి ఏ మాటవస్తే అజీ వాగుతాయి. దానివల్ల తరువాత కలిగే నష్టమేమిటో దానికి తెలిదు.

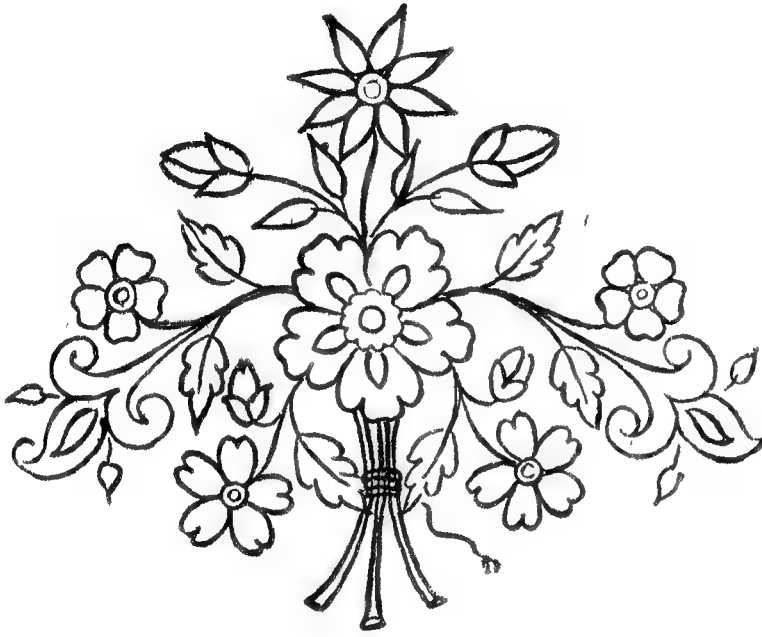
నాలుకను జాగ్రత్తగా కాపాడుకొను విధమేదనగా కోపమొచ్చినప్పుడు తర్జవడి నోరు జారుట కంటే 1,2,3,4 అని 10వరకు లెక్కబెట్టుకున్నట్లయితే కొంత తరకు కోపము చల్లారును. మనము మాట్లాడునప్పుడు ఎదుటి వారి నాలుక విషయము కూడ గుర్తీరి మాట్లాడవలెను. మాట్లాడే ప్రతిమాట కూడ రెండుసార్లు ఆలోచించినదే, నాలుకకు పని చెప్ప కూడదు.

ఎ. చంద్ర, చిన్నగంజాం.

ఈ తీయ వ్యాధి నివారణావధాలలో - (ఆయుర్వేద శాస్త్ర బద్ధముగా తయారు కాబడిన మందులు.) శ్రీ గంధం ప్రముఖస్థానం ఆక్రమిస్తుంది. మహాచంద వాది తైలం వగయిరా - కాబట్టి, మంచి గంధము విరివిగా నువ్వయిస్తే యీ వ్యాధి నిరోధకానికి చాలా ఉపయోగం ఉండవచ్చు.

ఇంకా ఆయుర్వేద శాస్త్ర బద్ధములైన యితర ఔషధాలలో చాలా వ్యాధులకు (కుష్ఠవ్యాధి, ప్రమేహము, రక్తి క్లితము (Haemoplegia) ఉన్నాదము, క్రిమి వ్యాధులు, జ్వరాలు, స్త్రీలకు గలుగు బట్టవిశువు వ్యాధులు అనగా మనుషు దీన్నే తెల్లబట్టి అనికూడ అంటారు. రక్తకాస, తీయ మొదలయిన వాటి మందులలో ప్రముఖస్థానం ఆక్రమిస్తుంది.

రాహ్యపయోగాలు, కీళ్ళ నొప్పులకు మంచిగంధము, కచ్చూరాలు, హాళి కర్పూరం, కలబంద రసంతో నొప్పులున్న చోట పట్టుచేస్తే తగ్గిపోతుంది. ఈ పట్టుచేసి అనేక

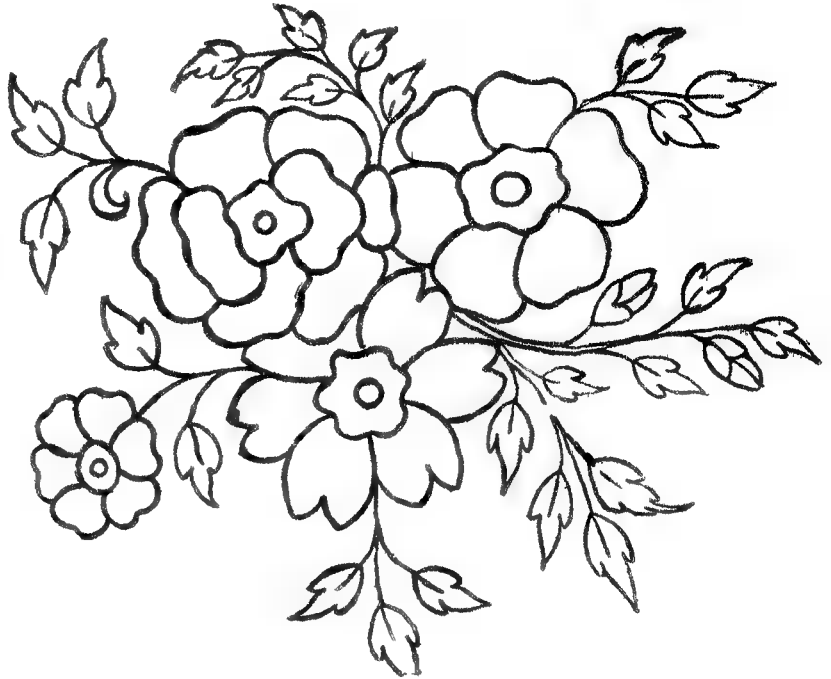

ఈ డిజైన్ టేబుల్ క్లాత్ మీద,
దిండు కవర్ కు, కర్టెన్ మీదా కూడా
వేసుకోవచ్చు. మధ్య పెద్దపువ్వు,
ఎరుపులోనూ, వైన పువ్వు ఊదా
రంగులోనూ కుట్టాలి. మధ్యపువ్వుకి
పై రెండు పువ్వులు గులాబీలోను,
క్రింద రెండు పువ్వులూ పసుపులోను
కుట్టాలి. తర్వాత ఆకులు, కాడలు
ముదరాకు పచ్చలోకుట్టి, మొగ్గ
లన్నీ ఎరుపులో గొలుసు కుట్టుతో
నింపితే డిజైన్ కంటికి నదరుగా
ఉంటుంది.

టేబుల్ క్లాత్ మీదకు డిజైన్లు

ఇ. నిర్మల (మద్రాసు).

ఈ డిజైన్ ను కూడా టేబుల్
క్లాత్ కు, కర్టెన్ కు, దిండుకవర్ కు,
బెడ్ షీట్ కు కుట్టవచ్చును. ఒక
పువ్వు రెడ్ కలర్; 2 వ పువ్వు
రోజ్ కలర్; 3 వ పువ్వు
బ్లూ కలర్ లో కుట్టి, చిన్న పువ్వు
డార్క్ యెల్లో, మొగ్గలు రెడ్,
ఆకులు కాడలు డార్క్ గ్రీన్ లో
వేసుకోవచ్చు.

మంచి గంధము

కుండి ఈ నొప్పులనుండి విముక్తులయ్యారు.
వచ్చినవి చాలా త్వరితంగా పోతవి.

ఇతర వ్యాధుల చికిత్సలో మంచి గంధం
కాజే చిటకాలు:

విసర్పి :

కుంచిగంధం, హారతి కర్పూరం, మాచి

కాయ కలిపి సర్పి ఉన్నచోట తడి ఆరిపో
కుండా పూయాలి. మాడిపోతుంది.

[సర్పి వ్యాధిలో చాలా భయంకర రకా
లున్నవి. అందు జంతువుసర్పి, అగ్ని సర్పి
చాల ప్రమాదకర మైనవి. అటువంటివృక్ష
శ్రీగంధము, నీలిమందు, ముద్దహారతి కర్పూ
రం, కర్పూరాలు, కాకిదొండాకు పసు

రుతో (మంచిసీకెళ్ళకు బసులుగా పన్నెడు
ఉపయోగించుట మంచిది.) గంధం తీసి,
మెత్తటి బ్రష్ తోగాని, కోడి వెంట్రుకతో
గాని సర్పి వున్నచోట పల్కుగా పూయాలి.
(ముద్దగా అంటించరాదు) చేతితో గంధము
వెన్నదూ పూయకూడదు.

(42-వ పేజీ చూడండి)

స్త్రీలు - వ్యాయామం : శరీరం కృశించిపోకుండా---

స్త్రీలుగా, మనం సౌందర్యాన్ని చక్కగా పోషించుకొన ప్రయత్నించడం, అందంగా ఉండాలని ఆశపడటం సహజమైనదే. సౌందర్యానికి, శరీర పోషకం ప్రథమ పోషకం. ఈ సౌందర్యం దేవుడిచ్చిన కండరాల వంతుల మీద ఆధారపడి ఉండడం సత్యదూరంకాదు. ! అందుకోసం చొక్కపోయిన బుగ్గలూ, గుంటలు పడిన కళ్ళు కొంతవరకూ అందానికి అడ్డువచ్చేవే! అలాగే వయస్సు ముదిరేక అది మూడుకొత్త ముసలయ్య ఆకారం రావడం వయస్సులో ఉన్నవారు తలుచుకోలేని విషయం. ముఖంలో చర్మం ముడుతలు పడడం, మెడ క్రింద చర్మం కాళీసంచులులాగ వేలాడడం, ముఖ్యంగా ఆహార లోపం వలన చర్మం పురుగుత్వం కోల్పోయి ఎండు కర్జూరివు

జి. సావిత్రి, మదరాసు.

ఆకారం రావడం తలుచుకోడాన్ని కూడా విపరీతంగా ఉంటాయి. ముఖ్యంగా కీతాకాలం చర్మం పగిలి ఇబ్బంది కూడా కలుగజేస్తుంది. అంతేకాకుండా ఓషిక సహనం లేకపోవడం. ఇంకా బలహీనావస్థలో సక్రమంగా యోచించలేకపోవడం. ఏ చిన్న ప్రసక్తి తట్టుకోలేకపోవడం, గ్రామంలో కలిగే ప్రతి అనారోగ్యంకీ తనే ముందు బలికావడం అనూహ్యమైన విషయాలు!

కారణం ఏమిటి?

ఏదో జబ్బు వలన క్షీణించిపోవడం వేరే విషయం. ఏజబ్బులేకుండా శరీరం కృశించిపోవడం ప్రారంభిస్తే ఆలోచించదగ్గది. ఇంగుకు కూడా గ్రంధులే కారణం, ముఖ్యంగా వారసత్వంగా వచ్చే గ్రంధుల బలహీనత! అయితే ఆంధోళన, ఆకురత, నిత్యమూ మనోవ్యాకులత, చింత ఇది మన ప్రియ కృశింపజేయడమే కాదు. నశింపజేస్తాయి కూడా. ఈ తత్వం గల మనుష్యులకు విశ్రాంతి అవునరం. అయితే మంచం మీద పగుకొని ప్రక్కనే భోజన సదుపాయాలు చేసుకున్నంతమాత్రాన విశ్రాంతి లభించినట్లు లేకక్కాదు. విశ్రాంతి మన స్వస్థకు కొవాలి. మనస్సు అశాంతికీ, ఆందోళనకు దూరంకావాలి. సరాలు సైమితపడాలి.

మానసికంగానూ శారీరకంగానూ విశ్రాంతి తీసుకోవాలి. అందుకోసం తగిన వైద్యమే సాధనం. అయితే మాటికి తొం చెత్తోమ్మిది మందికీ, మితంగా విశ్రాంతి, సలక్షణమైన వ్యాయామం, తగిన బలకరమైన ఆహారం కంటే పట్టంపగలదు.

కొన్ని కీటుకులు

ప్రపథమమైన నూత్రం ఏమిటంటే ఆహారం. ఆహారం ఎంత తిన్నాం అనే కాక ఏమి తిన్నాం అనేది ముఖ్యంగా ఆలోచించాలి. కొవ్వునూ, కండనూ అధికం చేసే

గుణపధానమైన భోజనం చేయాలి. రెండో విశ్రాంతి తీసుకోవాలి. మూడు : వ్యాయామం. ఈ విషయం విపులంగా స్త్రీలు : వ్యాయామమూ అనే వ్యాసంలో విపులీకరించాను.

విశ్రాంతి

విశ్రాంతి గురించి రెండు వాక్యాలు చెప్పదలచాను. తీవ్రమైన ఆలోచనలతోనూ తరగని తలపులతోనూ ముఖ్యంగా చింత గ్రస్తమైన యోచనలతో ఎంతకీ, ఎంత ఆరోగ్యం వృధా అయిపోతోందో చెప్పడానికి వీలులేదు. అనంతమైన ఆలోచనతో రాత్రి సమయంలో నిద్రరాక నిలకడలేని నూతన నవనూతన ధ్యాసలతో శిథిలమౌతుంది. శరీరమూ, మనస్సూ ఇలాంటి దుస్థితికి బలికొబడ్డ సోదరీమణులు పగలు రెండు గంటలైనా రాత్రి పదిగంటలకు పూర్వమే నిద్రపోవడానికై ప్రయత్నిద్దా (42-వ పేజీ చూడండి)

★ మొక్కజొన్నతో మరికొన్ని ★

మొక్కజొన్నలను అనేక రకములుగా ఉపయోగించవచ్చు. పల్లెటూళ్ళలో (ఇవి వివిధా పండించబోతు) కొన్ని ముదరవీ, లేతవీ అన్నీ కలిపి అమ్మేస్తూంటారు. కొద్దిగా ఉంటే కాల్చుకునే తినేస్తాం. లేత, ముదర రెండురకాలూ ఉన్నప్పుడూ, ఎక్కువగా ఉన్నప్పుడూ ఇలా ఉపయోగించవచ్చు.

ముదరపొత్తుల్ని తీసుకుని, వాటి గింజలన్నీ ఒల్చి పొట్టులేకుండా చూసుకుని, తగు మాత్రం నీళ్ళుపోసి, జీలకఱ, ఇంగువ, ఎండు మిర్చి, ఉప్పువేసి, రుబ్బి, కొంచెం దళి సరిగాగాని, పల్చగాగాని అట్లు వేసుకుంటే కమ్మగా ఉంటాయి. కరకరలాడుతూ ఉండాలని కొరె వాల్చి చారడు వరిపిండి కలుపుకోవాలి.

మరీ లేతపొత్తులే (గింజలు ఒలవడానికి రానివి) పొత్తుల్ని చీలికలుగా చేసి కొద్ది ఉప్పువేసి నీటితో ఉడకనిచ్చి, మెంతి మజ్జిగ పోగిచి దానిలో వీటిని ఊరవేస్తారు. ఇదొక రుచి.

పాధారణంగా ఇది ఎక్కువ మందికి నచ్చదు. కాని అట్లు, వడలు, పోగిచిన గింజలు, పకోడీలు, ఉప్పుచాలా బాగుంటాయి. వడలకి కొంచెం పిండిగట్టిగానూ, (అంటే మరి పల్చగా కాకుండా) రుబ్బుకుని అల్లం, కరివేపాకు, ఉల్లిపాయ ముక్కలు, పచ్చి మిర్చి, జీలకఱ అన్నీ

(మసాల వడకు వేసినట్లే) వేసి సన్నే వడలు చాలా కమ్మగా ఉంటాయి. వీటికి వరిపిండి తప్పకుండా వెయ్యాలి. లేకపోతే వడలు సరిగా లేకపోవడమే కాకుండా కరకర, కమ్మదనము ఉండవు. ఇక సెనగలను పోగిచినట్లే ముదరగింజల్ని ఒలిచి ఒ గంట సేపు నాన బెట్టి మినపప్పు, మిరపకాయ ముక్కలూ, కరివేపాకు, జీలకఱ పొపు వేయించి ఇవ్వుమైతే నీరుల్లి, వెల్లుల్లి నూరిన ముద్దవేసి, తగుమాత్రం ఉప్పువేసి, కొద్దిగా నీళ్ళుపల్చి, మూత పెట్టి బాగా మగగనిచ్చి దింపితే మద్రాసు బీచ్ లో అమ్మే (సుండల్) ని గుర్తుకు తెస్తాయి. పులుసు పెట్టిన వంకాయ కూరలోగానీ, కమ్మని కూరలోగానీ తొలిరోజున నాన పెట్టిన గింజలను కూరలో వేసి వండితే వంకాయ, సెనగలు కూరలాగ ఉంటుంది. ముదరగింజల్ని పొట్టులేకుండా చెరిగి, బాగా పదిరోజులు ఎండనిచ్చి, నేరుగింజలకు నాలుగు మిరపకాయలు, చిటికెడు ఉప్పువేసి, మరలో పోసి నూకగా విసిరించి ఉప్పు చేసుకోవచ్చు. లేదా పిండిగా పోయిస్తే అప్పటికప్పుడూ తడిపిపెట్టి అట్లు వేసుకోవచ్చు.

పైన చెప్పినట్లే రుబ్బి పుణకులు, పకోడీలు, గారెలూకూడా చెయ్యొచ్చు. ఇవన్నీ ఆనాటి కానాడే బాగుంటాయి. కాని విసిరించిన పిండి, నూక నిలవ చెయ్యవచ్చు.★

అల్లమ రాజు సర్వముంగళ.

★ స యాం క వ ల ల క థ ★

కవలపిల్లలు కలిసిపోయి పుట్టారన్న కబు యొక్క ఊరంతా అట్టుడికినట్టుడికిపోయింది.

“కలికాలం వచ్చిపడిందనుకున్నారు” అనం అంతా సయామాస్ భాషలో.

దేశానికి అరిష్టం అన్నార పెద్దలు.

అందువల్ల వాళ్ళని వధించడం మంచిదని అభిప్రాయపడ్డారు రాజు.

కాస్త్రాక్రంగా వధించితే, అందువల్ల కవలల జన్మరహస్యం అవగతం చేసుకోవచ్చునని ఆశిపడ్డారు వైద్యశాస్త్రజ్ఞులు.

ఆ కవలలను కన్నతల్లిమటుకు అలా అనుకోలేదు. అంతకుముందు ఆమె పదిమంది పిల్లల్ని కన్నది. వీళ్ళతో కలిసి పన్నెండు (లేక పదకొండు) అనుకుని, మామూలుగానే వీళ్ళని సాకసాగింది. డబ్బు కమ్మరిపడి అమ్మకోలేదు. అందరిలాగే వాళ్ళకీ ఆటా పాటా పెర్పించింది. వాళ్ళలాగే పెరిగి పెద్దలై, ఇద్దరమ్మాయిల్ని పెళ్లాడి కొవరం చేసి ఇంట్లో ఇద్దరు పిల్లల్ని కన్నారు.

63 ఏళ్ల సుఖ జీవనం

ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి సండుకున్న ఈ సయామాస్ కవలలు 1811 లో ఫిబ్రవరి 1874 వరకూ దర్గాగా సుఖంగా బతికారు. వీళ్ళ తిండి చైనీస్ జాలరి. తల్లి చైనీస్ మహిళే కాని, ఆమె పూర్వీకులు సయాం జాతీయులు.

ప్రపంచం ఆ పిల్లల్ని సయాం కవలలంది. వయాం ప్రజలు వాళ్ళని చైనీస్ కవలలన్నారు. చివరికి సయాం లో ఫుటిస్ ఈ

చైనీస్ కవలలు 14 వ ఏట నుండి చనిపోయే నాటివరకూ అమెరికాలోని ఉత్తర కళిఫోర్నియా రాష్ట్రంలో అమెరికన్ రైతులుగా జీవితం గడిపారు.

ఒకడిపేరు చాంగ్; రెండోవాడిపేరు ఎంగ్.

వాళ్ళిద్దరికీ “అవినాభావ సంబంధం” అనతగ్గది ఎనిమిది అంగుళాల కైవారం ఉన్న చిన్న మాసంఖండం. వాళ్ళిద్దరి రొమ్మెము కల దగ్గరాపుట్టి కలిసి నిలచిఉండేది. పొట్టిగా ఉన్న ఒకడు ఎడవేపు మరొకడు పెడవేపు

సి. వి. విజయలక్ష్మి

పూర్తిగా తిరిగి నిలబడడానికి పిలుగా సాగింది. వాళ్ళు అందరికీ మలేనే పరుగు లెత్తగలిగేవారు, దుమకేవారు. సుర్రపువ్వారీ చేసేవాళ్ళు పిల్ల మొగలు వేసేవాళ్ళు.

తరహాలు వేరు

ఇలా శరీరాలు కలిసివా, వాళ్ళతత్వాలు భిన్నంగానే ఉండేవి. వైద్యులు పరీక్షించిన మీదట, తత్వాలు వేరనీ, వాళ్ళని జంటకట్టి పట్టించిన ఆ మాంసఖండం మధ్యనబాడ్డు ఒక్క తేతప్పమిగతా భాగాలన్నీ సుపూర్ణంగా ఇద్దరికీ విడిగా ఉన్నాయని చెప్పారు. ఆ బాడ్డును ప్రాంతం మధ్యన నుండు నూడితో సుచ్చితే ఇద్దరికీ నొప్పిపెట్టేదిట. కాస్త అటూఇటూగా సుచ్చితే ఎవరో ఒకరికే నొప్పి కలిగేదిట.

శరీర తత్వాలలాగే మనస్తత్వాలు కూడా తాదాపు వేరువేరుగానే ఉండేవట.

చిన్నతనంలో ఆడుకుంటున్న పుడు ఇద్దరూ చిలిపి కజ్జాలు పెట్టుకునేవారు.

“చాంగ్ దే పైచెయ్యి”

“ఇంక చాలు ఇంటికేళదాం” అనేవాడు ఎంగ్.

“వఫ్ - అప్పుడే కాదు” అనేవాడు చాంగ్ కాస్త దురుసుగా. సాధారణంగా చాంగ్ మాటే చెల్లేది, పెద అయినా ఇలాగే ఉండేది వాళ్ళ తరహా.

చాంగ్ రాత్రి పది పదకొండుగంటల వరకూ పిల్లలతో ఆడుతూ కూర్చునేవాడు. “నిద్రొస్తాంది పోయి పడుకుందాం వద” మనేవాడు ఎంగ్.

చాంగ్ ఒకపట్నాన కదిలేవాడు కాదు. అంతవరకూ ఎంగ్ ఆవరిస్తూ విసుక్కుంటూ కూచునేవాడు. అంతకన్న ఏంచేస్తాడు, ఎవరో ఒకరు లొంగారికద!

బార్నమ్ మ్యూజియంలో

చాంగ్ ఎంగ్ ల 18 వ ఏట రాబర్ట్ హంటర్ అనే బ్రిటిష్ వర్తకుడు వాళ్ళిద్దరికీ వచ్చిచెప్పి, వాళ్ళిద్దరినీ వెంటబెట్టుకుని దేశ దేశాలు తిప్పి, వాళ్ళనిమాపి డబ్బు చేసుకునేవాడు, ఆ తరవాత వాళ్ళెన్నడూ స్వదేశం వెళ్లేలేదు. అమెరికాలోనే స్థిరపడి పోయారు. అక్కడ కొన్నాళ్ళు పిట్టి బార్నమ్ మ్యూజియంలో నిలబడి కిరాయి గడించుకునేవారు. 21 ఏళ్ళ వచ్చాక స్వయంగానే ఆ వ్యాపారం ఆరంభించారు.

“సంయుక్తప్రయాం పోదరులు వస్తున్నారట. అందరూ తప్పక చూడండి. టిక్కెట్టు 50 సెంటులు మాత్రమే” అని కరపత్రాలు అచ్చువేయించి పంచి పెట్టించేవారు ఊరూరా.

నిజానిజాలు

ఇలా డబ్బు గడించి వాంతో మంచి వైద్యుడిచేత ఆ పరీక్ష చేయించుకుని విడిపోవాలని వాళ్ళు ఆశపడేవారటగాని పరీక్షించిన ప్రతి వైద్యుడూ ఆపరేషన్ చేస్తే మరణం ఖరారని చెబుతూ వచ్చాడు. నిజం ఇదైనా, ఆ రోజుల్లో గిట్టని వాళ్ళు చాలమంది, “ఈ సయాం కవలలు నిజేపలా ఆపరేషన్ చేయించుకోవచ్చుగాని, సిగ్గులేకుండా డబ్బుకోసం అని అలా జంటగా ఉంటున్నారని” అభిమాని ప్రచారం చేసేవారట.

ఫండిత డి.గోపాలాచార్యులవారి

అరుణ

గంభీరయ రాగనివారిణి

ఆయుర్వేదాశ్రమం,
(వై) వేటు) లిమిటెడ్., మద్రాసు-17.

29 కానుపులలో 69 మంది పిల్లలు

ఈ నెల 8 వ పోర్చుగీసు తూర్పు ఆఫ్రికాలోని ఒక ఎగరంలో ఒక ఆఫ్రికన్ మహిళ ఒక్కసారి విడుగురు పిల్లల్ని కన్నది... (నలుగురు ఆడపిల్లలు.) ఇలా ఈ మే ఇంతకు ముందు కానుపులలో ముగ్గురేసి నలుగురేసి పిల్లల చొప్పున 14 గుర్తి కన్నది.

ఈ నెల 8 వ తేదీ ఉదయం నీలియా ఫీలిప్ ఆనే బ్రిటిష్ యువతి ఒక లండన్ ఆస్పత్రిలో నలుగురు పిల్లల్ని ప్రసవించింది. నలుగురూ ఆడపిల్లలే. ఒక్కొక్కరూ మూడు పానుల ఒక బౌన్సు నుండి నాలుగు పానుల మూడు బౌన్సుల లోపు బరువు వున్నారు. తల్లి పిల్లల పులాసాగా ఉన్నట్లు ఆస్పత్రి అధికారులు ప్రకటించారు.

ఇలా నలుగురేసి విడుగురేసి పిల్లలు పుట్టడం, కవలలకన్న చాల అరుదు. కొన్నాళ్ళ క్రితం జరిగిన పరిశోధనల ఫలితంగా నూటికోవోట కవలలు పుడతారనీ, ముగ్గురేసి పుట్టడం పదివేల కానుపులలో ఒక్క సందర్భంలో జరగవచ్చుననీ, అలాగే, కవల కవలలు పుట్టడం మూడు నాలుగు లక్షల కానుపులలో సంభవింపవచ్చుననీ తేలింది.

అందుకే నలుగు రైదుగురు పుడతే అది పెద్ద విశేషంగా చెప్పుకుంటారు.

గర్భధారణ జరిగాక, పిండం ఎదిగి ఒకే బిడ్డగా రూపొందడం మామూలు. కొన్ని సందర్భాలలో ఏ కారణం వల్లనో అపిండం తొలిదశలోనే రెండుగానో మూడుగానో విడిపోయి ఆపైన ఖండాలే క్రమంగా ఒక్కొక్క బిడ్డగా రూపొందుతాయి. అందువల్లనే కవలలుగా పుట్టేవాళ్ళంతా ఒకే జాతిగా వుంటారు. కొందరు ఆడ, కొందరు మొగ వుండరు. వాళ్ళ పోలిక లలాగే తత్వాలూ తరహాలూకూడా ఒకలాగే ఉంటాయనీ, ఒకేరకం జబ్బులు (వస్తే గిస్తే) వాళ్ళందరికీ వస్తాయనీ అంటారు. అలా అండం ఖండా లయినపుడు అవి పూర్తిగా విడిపోకపోతే, పిల్లలు ఒకరి కొకరు ఏదో ఒక అంగం ద్వారా అంటుకుపోయి జంటగా పుడతారు. (సయాం కవలలవలే)

ఏ తే మి న హాయిం పులు కూడా వున్నాయి. కవల లందరు ఒకే అండం నుండి పుట్టడం అప్రమానం జరగదు. ఒక్కొక్కసారి రెండేసి పిండాలు, విడి విడిగానే నిలచి, పెరిగి, రూపం ధరిస్తాయి. అప్పుడు ఒక ఆడపిల్లా ఒక మొగ పిల్లవాడూ కలిసి పుట్టవచ్చు. పోలికలు

కూడా మామూలు సహోదరుల పోలికలను మించి వుండకపోవచ్చు.

ఒకసారి కవలల్ని కన్న తల్లులు మళ్ళీ కనడం సంభవమా? అని పరిశీలిస్తే, వయసు పెరిగినకొద్దీ కవలలను కనే అవకాశాలు పెరుగుతాయని తేలింది. అంతే కాదు. పోనుపోను కవలల సంఖ్యకూడా పెరగవచ్చునట!

ఎక్కువపిల్లల్ని కన్న తల్లులు ప్రపంచం మొత్తంమీద నేటికీ అగ్రస్థానం ఒక రవ్వైన మహిళదట. ఆమె మొత్తం 29 కానుపులలో అరవై తొమ్మిండు గురు బిడ్డలను కన్నది. (నలుగురేసి చొప్పున నాలుగు కానుపులు, ముగ్గురేసి చొప్పున ఏడు, కవలలు పదిహేడు!) ఆమె భర్త మరొకామెను వివాహమాడగా, ఆమె రెండుసార్లు ముగ్గురేసి బిడ్డలను, ఆరుసార్లు కవలలను అందిచ్చిందట!

మరొక ప్రాంతానికి వనిత వరుసగా ఏడు కానుపులలో 21 మంది బిడ్డలను కన్న నట. దీనికి కారణం ఎవరి తత్వమని ఒక వైద్యుడు ఆచూకీ తీయగా, ఆమె భర్త దరిమిలా మరొక స్త్రీని వివాహం చేసుకొని తొమ్మిది నెలలు తిరిగేసరికి ఆమె కూడా ముగ్గురు పిల్లల్ని ఒక్కసారి కని ఊరుకుందని తేలింది!

ఇలాటివి పడలేక దారిపోయేవాళ్ళంత ఎన్నిరోజులయినా తేరిమాడడం మానక పోవడంచేత, చాంగ్ ఎంగ్ లకు ప్రాణం విసుగైతే, ఈ జనానికి దూరంగా పోవాలనుకున్నారు.

రైతు జీవితం

చివరికి 1889 ప్రాంతాలలో ఉత్తర కొరియా కొండప్రాంతంలో ఒకమారు మూలపైరే చూసుకుని అక్కడ వందకరాల భూమి కొని వ్యవసాయం పెట్టారు. అక్కడి నునుపులు గాగరిక బలిసిన వారుకొరూ కాబట్టి, ఒకసారి వింతగాచూసినా, తరువాత తీణం నుండి వాళ్ళని మామూలు మనుషులుగా తమవంటి వారుగానే చూచి ఆదరించారు.

కొద్దిరోజుల్లోనే చాంగ్ ఎంగ్ లు ఇద్దరమ్మాయిలను చూచి ముచ్చటపడ్డారు. పడి ఆ సంగతి వాళ్ళకుచెప్పి విడివిడిగానే హృదయాలు అర్పించారు. అనక సలక్షణంగా ఒక రోజున రెండు పెళ్ళిళ్ళు జరిగాయి. చాంగ్ భార్యపేరు అడైలైడ్ ఏట్స్. ఎంగ్ భార్య కారాఏట్స్. ఆ అమ్మాయిద్దరూ అప్పు

చెలేళ్ళే. వాళ్ళ తలితండ్రుల పూర్వీకులు డన్ విరిడ్ జాతీయులు.

వేరు వేరు కాపరాలు

సరే దంపతులు వేరు వేరు కాపరాలు పెట్టారు. అందుకని రెండు ఇళ్ళు కట్టారు. ఊరికి ఈ చివర ఒకటి, ఆ చివర ఒకటిను.

చాంగ్ కోసం అని మూడు రోజులు ఎడలైట్ కాపురం ఉన్న ఇంట్లో ఉంటే, ఆ తరవాతి మూడు రోజులూ ఎంగ్ భార్య కారా ఇంట్లో ఉండేవాళ్ళు. ఇలా వంతులు చేసుకుంటూ 28 ఏళ్ళు వాళ్ళు సుఖంగా కాపరాలు చేశారు.

22 మంది పిల్లలు

ఎంగ్, కారా దంపతులకు ఏడుగురు కొడుకులూ విడుగురు కూతుళ్ళూ పుట్టారు. చాంగ్ ఎడలైడ్ లకు ఏడుగురు కొడుకులూ, ముగ్గురు కూతుళ్ళూ పుట్టాడ.

పిల్లలికి ఆటా పాటా చదువూ సంధ్యా వేర్చుకుంటూ, పెద్ద పాఠశాలలు లేకుండా ఇలా సుఖంగా పాతికేళ్ళు జీవితం సాగించారు.

డబ్బుకి మరీ కట్కట అయినపుడు, ఆపరేషన్ కోసం ఇంకో గొప్ప వైద్యుణ్ణి చూడమనిపించినపుడూ వాళ్ళు యూరప్ గోకాలు పర్యటించి తమను తాము ప్రదర్శించుకునివస్తూ వుండేవాళ్ళు.

ఇలాటి ప్రదర్శనలు ఆంధ్రదేశంలో కొందరు చూచి ఉంటారు. మొన్నటి పుష్కరాలుకొక, ఆక్రితంసారి గోదావరి పుష్కరాలకీ, దిరిమిలా విడిగా రెండు మూడుసార్లు ఏళ్ళలాగే అంటుకుపోయిన కవలలు (ఇద్దరు ఆడవాళ్ళు) ప్రదర్శనలు ఇస్తూ ఉండడం జ్ఞాపకం ఉండిఉంటుంది.

చాంగ్ మద్యపానం

సరే ఇలా, ఒకసారి ఈ సయాంజంటి యూరప్ వెళ్ళినప్పుక, 1872 లో ఒకరోజు చాంగ్ కు పక్షివాతం వచ్చింది. కొంచెం చెముడుకూడా వచ్చింది. దాంతో అతడు దిగులుపడి, ఆ విచారంతో మద్యపానం బాగా అలవాటు చేసుకున్నాడు. అయినా ఎంగ్ మట్టకు ఎన్నడూ ఒక చుక్కకూడా తాగలేదట. పోదరుడు తాగినా, దానికల్లా

★ స యాం క వ ల ల క థ ★

మల్లెక్కడం వంటి లక్షణాలు ఇతనిలో కనబడేవి కావటం!

ఈ తాగుడు విషయంలో ఇద్దరికీ తగవులు వచ్చాయి. కొన్నాళ్లు మాట్లాడుకోవడం మానేశారట... అయినా వంతుల ప్రకారం మూడేసి రోజులకు బసవార్పడం మటుకు విధిగా పాటించేవాడు. తమ చిరాకులూ పరాకులవల్ల పెళ్లొంటిద్దరినీ నొప్పించడం ఇష్టంలేక.

1874 జనవరి నెలలో చాంగ్-ఎంగ్ లు చాంగ్ భార్య యింట్లో ఉండగా చాంగ్ కు సుండెనొప్పి వచ్చింది.

ఆ రోజు వాడు లెక్క ప్రకారం శాగా ఇంటికి మారాలి. "వద్దులే" అన్నాడు ఎంగ్ పోదరుడి అస్పృహచూచి.

ఫరవాలేదు పద అన్నాడు చాంగ్.

మృతి

మర్నాడు రాత్రి ఎంగ్ కు పరాత్తుగా మెలకువ వచ్చింది... పోదరుడికి వంట్లో బాగుండలేదన్న ఆందోళనవల్ల ప్రమాదం ఉన్నదన్న అనిర్వచనీయ సందేహం వల్ల లేచి పిల్లల్ని పిలిచాడు, ఒక కొడుకు చాంగ్ నాడిచూచి "బాబాయి పోయాడునాన్నా" అన్నాడు.

"అయితే నేను పోతున్నాను" అన్నాడు ఎంగ్.

పిల్లలు డాక్టర్ను పిలుచుకోచ్చే సరికి ఎంగ్ కల్లుముశాడు.

అనంతరం శవపరీక్ష జరిగింది. "ఆపరేషన్ జరిగి ఉంటే, పిల్లు ఇన్నాళ్లు బ్రతికి ఉండరు" అని తేలింది.

బ్రతికినవారు సుఖంగా, దర్జాగా వుండ గలగడానికి కారణం వాళ్ళను కన్నతల్లి కిక్కియ్యలన్న సంగతిని మటుకు ఎన్నడూ మరువరాదు.

చిన్నతనంలో, ప్రతివాళ్ళు వాళ్ళను విచిత్రజీవులుగా చూచి హేళన చేసినవేళ ఆ పిల్లల మనసులు గాయపడి, వాళ్ళు ఆత్మ విశ్వాసం కోల్పోకుండా కాపాడినది అనితే.

"మీరు అందరిలాటివారే" అని వాళ్ళకి నూరిపోసి, అందరిమలై నే ఆటలూ పాటలూ నేర్చి కులాసాగా ఉంచుతూ పెంచిన ఆమె సంతక బలం, సాధనా కలసి వాళ్ళకి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ధైర్యాన్ని కలిగించాయి. వాళ్ళ పురోభివృద్ధికి తల్లే కారణమైంది.

చాంగ్ ఎంగ్ ల సంతానం, మొన్నటి వరకూ బ్రతికి ఉన్నాడు. ఆ పిల్లల పిల్లలూ, వారి కొడుకులూ, మనసులూ, ముదిమను మలూ నేటికీ చాలామంది ఉన్నారు

అమెరికాలో. వారంతా కరమలే. ఇప్పుడు ఆ వంశీయుల ఇంటిపేరు బంకర్.

(వైవారం కవలల కథ.)

స్త్రీలు: వ్యాయామం

(39-వ పేజీ తిరువాయి)

మనీ తీవ్ర ప్రతిజ్ఞ తీసుకోవాలి. ఈ విశ్రాంతికి తోడు పరిస్థితులు మన గాలి, పగలు పరిస్థితులు మన వెల్లూరు వచ్చేచోట గడపాలి. తన మనస్సులో ఆందోళన కలిగించే భయానక సమస్యను ఉచిత రీతిలో పరిష్కరించుకొని తీవ్ర ఆందోళన, అలసట, ఆయాసాన్ని తగిలించుకోకపోయినట్లయితే సుండె అమితంగా కొట్టుకొని, శరీరాన్ని అడక తైరవలె నలిపి నరికి పోస్తోందని మరచిపోరాదు.

ఆహారం అధికంగా భుజించాలి. ఆహారం అధికం చేయ్యడం జాగ్రత్తగా క్రమపద్ధతిలో జరగాలి. జీర్ణకోశంలోని అవయవాలకు క్రమపీ అధిక ఆహారాన్ని చేయాలి.

అంతకంటే ముఖ్యమయింది ఆహారం యొక్క గుణం. పాలు పరమప్రసాదంగా స్వీకరించాలి. పాలు సంపూర్ణ ఆహారం అని చెప్పాలి. కండ్లను పెంచడంలో పాలు ప్రధానాహారం! ముఖ్యంగా శరీరపోషక పదార్థాలు అన్నీ ఉండి అజీర్ణాన్ని కలిగించని అమృతమే పాలు! అంటే పాలలో కొద్దిగా నీళ్ళు కలపడం మరిచిపోవద్దు. (కొనుబడి పాల్గొనే అమ్మేవాడే కలుపుతాడనుకోండి!!) వెన్న ఎన్ని రూపాలలో ఎంత ఎక్కువ ఎన్ని సాగు తినగలిగితే అంత మంచిది! పంచదార టిలోనూ కాఫీలోనూ, పాలలోనూ, వెన్నలోనూ ధారాళంగా కలుపవచ్చు. మిగడ తినగలిగితే మంచిదే. జీడి, శివ్త, బాదం మొదలైన పప్పులు ముఖ్యమైనవి.

మంచి గంధము

(38-వ పేజీ తిరువాయి)

అంటువ్యాధులు చాలా ప్రమాదకరమయినవి. యేమాత్రం అశ్రద్ధ చేసినా అపాయం కలుగు.

సెగ్గడలకు:

దుష్పర క్తం వలన సెగ్గడలు ఏర్పడతాయి. మంచిగంధము పన్నీరులో తీసింది వైస పూస్తే బాగు తగిపోతుంది.

తలపోట్లకు:

వేడివలన జనించే తలపోట్లకు కమ్మరాలు, మంచిగంధం కలిపి పట్టువేస్తే యీ

బాధ పోటు తగ్గిపోతుంది.

మొటిమలు:

చందన తైల సుపయోగిస్తే మొటిమలు రావు.

తామర, గజ్జి, చిడుము, దురదలకు కూడా చందన తైలనే ఉపయోగించుట మంచిది.

కండ్ల మంటలు:

మంచి గంధము మాడున పెట్టు కొనినచో కండ్ల మంటలు తగ్గును.

ప్రదరములు:

మంచి గంధము, వేప చెక్కల యొక్క కషాయం నేవిస్తే దుర్వాసనతోనున్న ప్రదరములు (బుతువ్యాధులు) తగ్గుతాయి.

వాంతులు:

కరి వేపాకుయొక్క కేటక కషాయం లేదా దానినూనె చెక్క కషాయంలో బేడ ఎత్తు మంచి గంధపు చూర్ణం కలిపియిస్తే వాంతులు కలుగును.

లేదా ఉసిరి కాయ రసంలో గంధపు పొట్టు కలిపి యిచ్చినా వాంతులు తగ్గును.

దీనిని యెక్కువగా లోపలికి నేవిస్తే పురుషులకు తీరని నష్టం కలిగించును.

రక్తచందనం

దీనిలో రక్త చందన మని మరియొకటి గలదు. ఇది యేరగా ఉంటుంది సువాసన, పరిమళం ఉండవు. దీనితో తయారు కాబడ్డ బొమ్మలు ప్రశిద్ధ డ్రైతాల్లో అమృతాంబు

యీ రక్త చందనం కూడ మంచి చలన చేస్తుంది. ముఖ్యంగా చిర్రాన్ని కుభ్రపరస్తుంది. కుషువ్యాధిలో చాలమేలు చేయును

కాలిన పుండ్రమొద దీని గంధం, నీల మందు

కలిపి పూస్తే త్వరితంగా గుణమిస్తుంది. రక్త చందనము, దుప్పి కొమ్ము అరగదీసి పట్టు

వేపినచో మేహ వాత నొప్పులు నిమృశించును. వేడి ఆపు పాలల్లో దీని గంధమును

($\frac{1}{2}$ కులం) ఒక చెంచా లేన కలిసియిస్తే అతిశీఘ్రకాలంలో సుండెనొప్పి శమించును.

రక్తచందనపు గంధంలో నీలి ముదురు కలిపి వాళిదగ్గర (బొడ్డుచుట్టూ) పట్టువేస్తే మూత్రమును వివృను.

శ్వేతచందనం, రక్తచందనం అనేక ఆయుర్వేద మందుల్లో వాడతారు. అరోగ్య

మే మహాభాగ్యం, ఆ మహాభాగ్యాన్ని గంధమును విరివిగా ఉపయోగించి పొందండి.★

అపోహలకు తావులేకుండా ఉండే...

పవని నిర్మల ప్రభావతి గారు (వాసివ వ్యాసాన్ని చదివేను. పెళ్ళిగాకుండా ఇల్లా వుండే ఆడబిడ్డ అధికారము చలాయించే మట పాపము. దానివల్ల కోడళ్ళ అభిమానము దెబ్బతినట సత్యము. అలాంటి పరిస్థితులు కలగకుండా సంసారము లోని కొంత మాయం కొనుగడా చూచు కొనే బాధ్యత కుటుంబంలో అందరి మీద ఆధారపడి యుంటుంది. కోడలు ఎంతమంచి దైన ఒక్కొక్కప్పుడు అత్తమామలు అధికార దుర్వినియోగము, ఆడబిడ్డల అనవసర ప్రసంగాలు చిరాకు కలిగించడం సహజము. కాని కొందరు కోడళ్ళు తమ వివాహమునకు పూర్వమే అత్తగారిల్లంపై ఒక పాతాళ గృహముని దానో వుండే వారంత రక్కసు లనే అభిప్రాయాన్ని ఏర్పరచుకుంటారు. తమ తమ బంధువుల, స్నేహితురాళ్ళ అనుభవాలవల్ల ఏర్పడ్డదే ఏనా, అలాంటి వాటిని అందరికీ పటించి, అందరూ అంతే అనుకోడం కోచియము. అత్తమామలు, ఆడబిడ్డలందరు తమలాంటి వారైనవి మఱచి, వారు కేవలము రాక్షసాకృతులు గలవారని అనుకోడము వెర్రితనము.

“మంచి-చెడు” అనేవి ఒక్క అత్త మామలోగాని, కోడళ్ళలోగాని మూర్ఖి వించిన విశేషణాలుగావు. అది మానవకోటికి సంబంధించినవి మాత్రమే. కాబట్టి అది ఏ వ్యక్తిలో ఏనా ఏరూపాన్ని పాకనుపించడం మనం నిత్యజీవితాల్లో చూస్తున్న విషయము. ముఖ్యంగా మనం ఆశించేది ఈ ఒడి దుడుకులు మనస్ఫుర్లు లేకుండా మన జీవితాలు సంతోషవంతము చేసుకోడము. ప్రతి స్త్రీ జీవితంలో ఆడబిడ్డగా మొదలెట్టి ఒడిన, కోడలు, అత్త జీవితాలను చవిచూస్తుంది. ఆడబిడ్డగా నున్నపుడు తన రాబోయ్యే “వదిస” జీవితాన్ని గూర్చి వాపోదు. తానొక అత్తగారైనపుడు తను కోడలుగా గడిపిన జీవితాన్ని జ్ఞాపక ముంచుకుంటే ఆవిడ తప్పుకుండా పూజ్యురాలవుతుంది. “అత్త”ల జీవితాలు గడుపుచున్న వారికి తాము కోడలుగా గడిపిన జీవితాన్ని జ్ఞాపక ముంచుకొని మెలగమని నా మనవి, ఆడ బిడ్డలు (ముఖ్యంగా పెళ్ళికొనివారు) తమ భవిష్యజీవితాన్ని దృష్టిలో నుంచుకోమని నా విన్నపము. కోడలు (ముఖ్యంగా

క్రొత్తగా విద్యార్థిని జీవితాలను విరమించిన వాడు) అత్తవారింగ్లో అందరు ఆప్తులని, వాళ్ళలో ఏదైన తప్పుంటే పిల్లనంతవరకు కొన్నాళ్ళవరకు కొంత బాధపడ్డా ఆ తప్పులను లెక్కచేయకుండా సంసారంలో సామరస్యము కుదిరేట్టు చేసే బాధ్యత తనమిద వుందని గ్రహించాలని మా ప్రార్థన.

రాయసంగి ర్ల వెంకటమీనాక్షి దేవి

ఈ కోడళ్లు

“ఆడబిడ్డలు” అనే వ్యాసంలోని విషయాలన్నీ యధార్థమే, కాని కోడళ్ళ గురించి కూడా కాస్త ఆలోచించడం మంచిది. కోడళ్ళు మాత్రం ఏమైనా తక్కువవారా? తాము అత్తవారింటికి వచ్చినప్పటినుంచీ, తామే ఆ యింటికి పెద్దలమన్నట్లు, అధికార మంతా తమ చేతుల్లోనే ఉన్నట్లు ప్రవర్తిస్తారు. నిన్నుగాక మొన్న ఆ యింటిలో అడుగుపెట్టి పెద్దగా అధికారం చేలాయిస్తూ ఉంటే, అన్నేళ్ళనుంచీ యింట్లో ఉంటూ ఒక్కసారిగా అధికారమంతా కోడళ్ళ చేతుల్లోకి రావడం కొందరు ఆడపడుచులు సహించలేరు. అందుకే చీటికి, మాటికి కుటుంబంలో కలతలు ప్రారంభమౌతుంటాయి.

నే చెప్పేదేమిటంటే లోకంలో గయ్యాళి ఆడపడుచులూ ఉన్నారు, గయ్యాళి కోడళ్ళూ ఉన్నారు. అతి సమతతో నడచుకుంటూ అందరి చేత ఎంత మంచిదీ అనిపించుకున్న వాళ్ళూ ఉన్నారు. మొత్తానికి వారూ, వీరూ అంటే కోడళ్ళూ, ఆడపడుచులూ సర్దుకుపోతే ఏ గొడవా ఉండదు.

టి. బృందావనం, (ఇంజనరం)

నూటికి నూరు పాళ్లు

29-5-57 ఆంధ్రపత్రిక సచిత్రవార పత్రికలో శ్రీమతి పవని నిర్మల ప్రభావతిగారు వ్రాసిన విషయం నూటికి నూరు పాళ్లు నిజం. ఎం. రాధాశ్రీధర్, సూర్యాపేట.

అభివందనములు

ఆడబిడ్డల వ్యాసము రాసిన రచయిత్రికి నా కృతజ్ఞతాభివందనములు. ఆవిడరాసింది

చదువుతుంటే అక్షరాలా నిజమనిపించింది. అది చదువుతుంటే నాకు తెలిసిన సంఘటన నాకు జ్ఞాపకము వచ్చింది. ఈ రోజుల్లో అత్తగారి సాధింపులు లేకపోయినా ఆడ బిడ్డల సాధింపు ఎక్కువగా ఉంది. వాళ్ళకి వదిసగారిని, మరదల్ని ఎంతసాధిస్తే అంత ఆనందంగా ఉంటుంది. వాళ్ళకోజుల్లో వాళ్ళు ఆడ బిడ్డల వల్ల పడ్డ బాధలు గుర్తుంచు కొనక తను పడాను గాబట్టి పిల్లను సాధిస్తామన్న మనస్తత్వం తప్ప చేరేమిట ప్రశ్న ఎక్కడు.

కె. జయలక్ష్మి (దొడ్డిపట్ల)

ఇటు నిషేధం; అటు అమ్మకం!

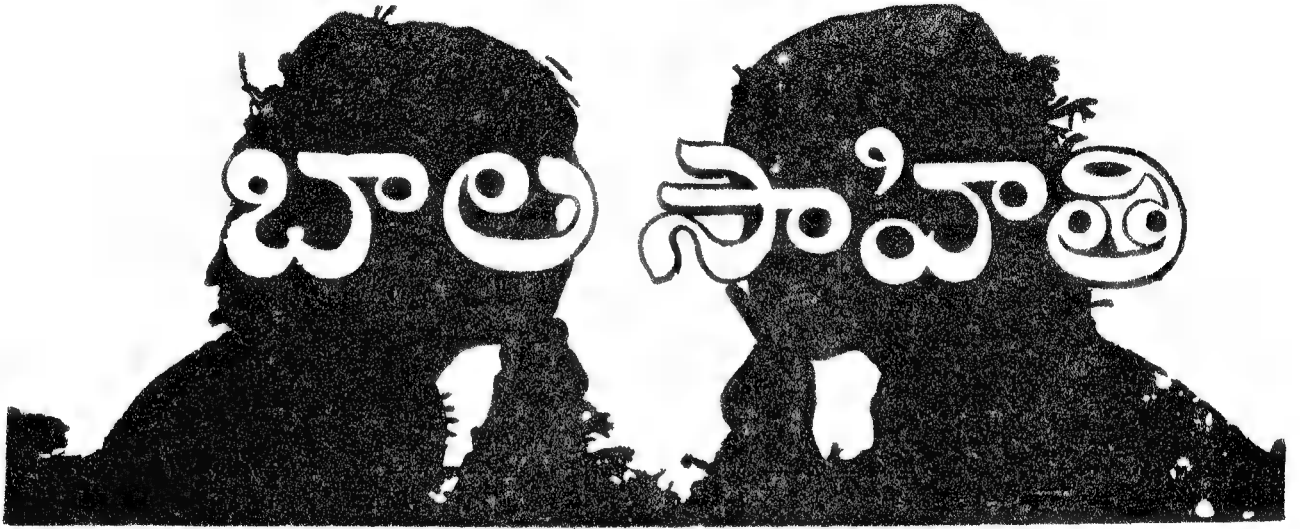
ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం సినిమాహాల్లో పొగత్రాగడం నిషేధించడం లేక మానడం అన్న విషయంపై, తుదినిర్ణయం చేయడం గురించి ఆలోచిస్తూన్నట్లు ప్రతికృతి ముఖాన తెలియుచున్నది. ప్రస్తుతం మేటన హాల్కు మాత్రం పొగత్రాగడం పై నిషేధం కలదు. యితర ప్రదర్శనాలకు ప్రభుత్వ ఆర్డర్ మాత్రం ప్రదర్శనకాలాధి ఖారులు స్వయం రూపంలో ప్రదర్శించుతూ యుంటారు. అదే సమయములో ‘చుట్ట, బీడి, సిగరెట్టు’ అనే కేకు మాత్రం చెవులు గింగురుముంటూ యుంటాయి.

ఎం. కమల [సాలూరు]

సూక్ష్మంలో మోక్షం

ఈ వారం పత్రికలో స్థూలత్వం తగ్గడానికి కొన్ని సూచనలను నా విత్రికాణ వ్రాశారు. కాని అంతశ్రమ పడలేనివారు, గోధుములు పెసలు సమపాళ్లలో కలిపి ఒక రోజంతా నానబెట్టి శుద్ధంగా కడిగి ఉదయం, రాత్రి తినవలెను. మధ్యాహ్నం గోధుమ అన్నము తినవలెను. యిట్లు తిన్నట్లయిన తప్పక శరీరం తగిపోతుంది. ఏమో జబ్బు చేయ్యదు. కేలికలో శరీరం తగ్గుతుంది.

కె. లక్ష్మీరాజ్యం చిన్నగంజాం

అనగననగ నొక్కచోట
అన్నదమ్ము లిద్దరు
ఒకరిమేలు నొకరుజూచి
ఓర్వలేరు ఇరువురు.

ఒకరికన్న పైచేయి మ
రొకరొకటకు తలచిరి
రాగల యోచనలన్నిటి
ప్రోగుజేసి చూచిరి.

తదుపరి అన్నయ్య ఎడద
తట్టె నొక్కుపాయము
నిలువక ఆవోటనుండి
నడచెను వేవేగము.

శివునిగూర్చి తపముజేసి
సిరుల బడయ గోరెను
కానకు తావచ్చి యొక్క
కోస గూరుచుండెను.

అన్నతపము జేయనెంచి
అడవికేగె నంచు దెలిసి
కొన్న తమ్ముడతి వేగమె
అన్నచెంత కేగిచూచె.

తానొక వైపున గూర్చొని
తపముచేసి శివునిగూర్చి
దండిగ అన్నయ్యకన్న
మెండు సిరులు బడయనెంచె.

ఘోరమైన తపసుజూచి
గగనంబు నుండి శివుడు
వీరికి ప్రత్యక్షంబై
వరములడుగుమని అనియెను.

తమ్ముడడుగు సిరులకన్న
దండిగ తాగోరనెంచి
ముందుగ తమ్ముని నడుగగ
ముక్కుంటిని గోరెనన్న.

న్యాయమిద్దిగాదు స్వామి!
నాయన్నే వచ్చెముందు
అతని నడుగుడంచు 'తమ్ము'
డర్థించెను శివుని ముందు.

అలాగే యనుచు "అన్న"
అడిగెనిట్లు శంభుని—
తమ్ముడడుగు వరముకన్న
తనకు రెండు రెట్లవి.

అన్నయొక్క దురుద్దేశ్య
మరసి తమ్ముడంతలోన
ఒక్కకన్న లొట్టబోవ
వరమిమ్మని కోరెను.

"అగుగాక"ని యనుచు శివుడు
అదృశ్యమై పోయెను!
అన్నకోరినట్లతనికి
ఉన్నకట్లు పోయెను!

గెలుపెవరిది ?

నువ్వులవారి పాలెంలో అదృష్ట రావు అనే ఆసామీ వుండే వాడు. వయస్సు ముప్పయి సంవత్సరాలు. ■ అదృష్ట రావునే పేరు ఎలా పెట్టేలో కాని, ఎక్కడా అదృష్టం అనేది ఏకోశానాకనుసించలేదు. పుట్టకుండానే పోయేడుతండి. పుట్టిన పది నిమిషాలకు రసీమని గిరిపోయింది తల్లి. మాళ్ళోనేవున్న మేనమామ యింటికి తీసుకుపోయి పెంచాడు. అదేం ఖర్చుమోకాని 3 సంవత్సరాలు నిండక పూర్వమే గోదావరి వరదల్లో ఇంటిల్లిపాదీ కొట్టుకుపోయారు. మరి యీ కుర్రవాని పాతాళు ఎంతగట్టివో కాని, కొట్టుకుపోతూ కొట్టుకుపోతూ దగ్గరలోవున్న పడవవాళ్లు చూస్తూ వడ్డుకు తియ్యడం జరిగింది. అక్కడే సత్రంలో అప్పచెప్పారు. నాటి నుంచి ఇంతవరకూ ఆ సత్రంలోనే ఇంత తిండి తింటూ కాలక్షేపం చేస్తూవచ్చాడు.

ఇంక పిత్తాశ్వుతం ఒక్కపాత, పాడుపడిన కొంస, తలుపులు వగైరాలులేవు. తలుపుకు బదులు ఒక్క బల్ల అడ్డుపెట్టి ఒకరాయి చేక్కేవాడు. ఇంట్లో సంసారం ఏమిటంటే రెండున్నరకోళ్లుగల నులక మంచం. పక పాత చీపురుకట్ట. ఇదీ మన అదృష్టరావు పిత్తాశ్వుతం. అలాగే పాపం తినీ, తినక ఆ పిత్తాశ్వుతమైన కొంపలో కాలక్షేపం చేస్తూ

వచ్చాడు. ఇలా వుండగా పెద్దమ్మ చిన్నమ్మ ఆకాశమార్గాన్నపోతూ యీ చిన్నవానిని చూశారు. అంత ఇతడినంగతికనిపెట్టి చిన్నమ్మ- అంటే లక్ష్మీదేవి జాలిపడి, అక్కా పాపం యీ కుర్రవాడు పుట్టుకనుంచీ గర్భ దర్శిదంతోనే వున్నాడు. నేనుపోయి యింత భాగ్యం ఇస్తానని బయలుదేరింది. దర్శిదదేవత ఎంత చెప్పినా వినక బయలుదేరింది. తిన్న గాయంతిముందు నిలిచి గుమ్మానికి

చల్ల లక్ష్మి

అడ్డుపెట్టిన తలుపుమీద దబదబా కొట్టింది. అంత అదృష్ట రావు త్రుల్లిపడి, ఇదేమిరా! ఇంత కాలం నుంచి నన్ను పిలచినవాళ్లు లేరని, ఎవరువారని అడిగేడు. నేనే, నాయనా! లక్ష్మీదేవిని రా! తలుపు తియ్యి' అనిపలికింది. అంత అదృష్ట రావు లేచి అడ్డుగా పెట్టినరాయి తొలిగించి బల్లలాగేసరికి లక్ష్మీదేవి ప్రత్యక్షమైంది. తక్షణం అదృష్ట రావుకు పట్టరానికోపవచ్చి మూల నన్ను పాతచీపురుకట్టతీసి వీపుమీద అదే బాదడం మొదలెట్టాడు. లక్ష్మీదేవి అయ్యో! నన్నుకొడతావేమిరా అబ్బాయీ, నీకు ఇంత భాగ్యం ఇవ్వడానికి వచ్చానంది. వినలేదు అదృష్టరావు! పెంటముండా ఎందుకు వచ్చావు నాయంటికి ఇంత

వరకూ కనుపించనిది యీవేళ కనుపించేనా పోనీ నావద్దవుంటావా! అంటే వుండవు చపలచి త్తవు అని చీపురుతో దభాదభా కొట్టేసరికి లక్ష్మీదేవి వీపు చిట్టిపోయి ఏడుస్తూ పోతూవుంటే అక్కయ్య దరిద్రదేవతవచ్చి ఇదేమే చెల్లీ! అలా ఏడుస్తూన్నావు! వీపు ఇలా కందిపోయిందేమి అని అడుగగా జరిగిన సంగతి చెప్పింది లక్ష్మీదేవి. నరేలే నే వెళ్లి చూస్తాను. నేను వెళ్లవద్దని ఎంత చెప్పినా విన్నావు కాదని పెద్దమ్మ బయలుదేరివచ్చి తలుపు తట్టింది. ఈసారి మళ్లీ లక్ష్మీదేవి వచ్చిందేమో అని గభీమనిలేచి ఎవరది అని ప్రశ్నించాడు. అంత నేనేరా నాయనా పెద్దమ్మ అంది. అదృష్టరావు తలుపుతీసి లోనికి ఆహ్వానించి "ఆ కొక్కి మంచం చూపించి కూదో అమ్మా! బాగున్నావా" అని అడిగింది. "నీదయ వల్ల బాగానే వున్నాను తల్లీ" అని జవాబు చెప్పేసరికి పెద్దమ్మ మురిసి పోయి, "నీకేమి వరము కావాలో కోగుకో నాయనా!" అంది. అంత అదృష్టరావు పెద్దమ్మకు సాష్టాంగ నమస్కారంచేస్తూ "తల్లీ, పుట్టిన నాటినుంచి నన్ను కనిపెట్టుకుని ఒక్క విధంగా ప్రేమతోచూచావు. తల్లి లేనిలోటు తీర్చావు! కాని ఇంక యిటువైని నన్ను వదలిపెట్టు ఇదే నాకోరిక!" అనగానే పెరిమొహం

సహనం

నారదుడు మహాయోగి. పరమ భక్తగ్రేసరుడు. హరిధ్యాన తత్పరుడు. మహాజ్ఞాని. తత్వవేత్త. అతనికి ఒకదోట కాలు నిలువదు. ఎల్లప్పుడూ ముల్లోకములు సంచారము చేస్తూంటాడు. వింతలూ, విశేషాలు చూస్తుంటాడు. ఆయనకు ముల్లోకములలో తెలియని వింతలూ, విశేషాలు లేవు.

ఆయన లోకసంచారము చేస్తుండగా ఒకనాడు ఒక అడవిగుండా వెళ్ళడం తటస్థించింది. ఆ అడవిలో ఒక మునిని చూశాడు. ఆయన చుట్టూ పెద్ద చీమలపుట్ట నిలువెత్తున పెరిగివుంది. ఆయన ధ్యాననిష్ఠలో వున్నాడు. నారదుడు ఆ మునిని చూస్తూ నిల్చున్నాడు. ఆ ముని కనులు విప్పిచూశాడు. ఎదురుగా త్రిలోక సంచారి, పరమ భక్త

గెలుపెవరిది?

వేసివెల్లిపోయింది పెద్దమ్మ. కలకల్లాడుతూ ప్రవేశించింది లక్ష్మీదేవి. అంతటనుంచి అదృష్టరావు పేరు స్థారకమైంది. మహా భాగ్యంతో తులతూగుతున్నాడు.

ఇంతకూ చీపురు దెబ్బలుతిన్న లక్ష్మీదేవిది గెలుపా! లేక మర్యాదగా పంపించిన పెద్దమ్మది గెలుపా! చెప్పండి!

గ్రేసరుడయిన నారదమహాముని కనిపించాడు. సంతోష సంభ్రమములుముప్పిరిగొనగాతనుకూర్చున్న సలమునుండి దిగ్గునలేచి చిరునవ్వుతో నారదుని వద్దకుపోయి చేతులు జోడించి అతనికి ప్రణమిల్లాడు. నారదుడు ఆశీర్వాదించాడు.

‘మహానుభావా! ఎంతదూరిం టూప్రయాణము?’ అడిగాడు ముని.

‘స్వర్గానికి’ చిరునవ్వుతో సమాధాన మిచ్చాడు నారదుడు.

‘సవ్యత్రీ’

జవాబు వినగానే రెట్టించిన సంతోషంతో ‘మహాత్మా, నాకొక్కసాయం చేమాలి’ అన్నాడు.

‘ఓ, తప్పకుండా. ఏమిటా సహాయం?’

‘స్వర్గానికి వెళ్తున్నారూ కాబట్టి ఎట్లాగూ భగవంతుని దర్శిస్తారు. అప్పుడు తమరు దయయించి ఈ దీనుడింకా ఎన్నాళ్ళిట్లా పడియుండాలో? ఎప్పటికీ దీనుడికి ముక్తి లభిస్తుంది? అన్నప్రశ్నలకు సమాధానాలు తెలుసుకొని మళ్ళీ తిరుగు ప్రయాణంలో నాకు చెప్పండి బాబ్బూ’ అన్నాడు దీనంగా బ్రతిమాలికున్నట్లు. నారదుడు అంగీకరించి ఆవోటు విడిచి పోయాడు.

నారదుడట్లా పోతుండగా మరియొకదోట మరొక మునిని చూశాడు. ఆముని సృత్యంచేస్తూ, పాటలు పాడుతూ, గెంతుతూ ఉల్లాసంతో నానా హంగామా చేస్తున్నాడు. అతను నారదుని చూడగానే సంభ్రమముతో ఎదురేగి చేతులు జోడించి ప్రణమిల్లాడు. నారదుడు అతనిని కూడా ఆశీర్వాదించాడు. ‘మహాత్మా, ఎంతదూరిం తమ ప్రయాణం?’ అడిగాడు ముని నారదుని.

‘స్వర్గానికి’— గ్లుప్తంగా జవాబిచ్చాడు నారదుడు.

ఈ మునివర్యుని ముఖంలోకూడ సంతోషం వెల్లివిరిసింది.

బాబ్బూ, సీకు పుణ్యముంటుంది. చిన్నసాయం చేసిపెద్దావా? అడిగాడు బ్రతిమాలుతున్న ధోరణిలో.

‘ఓ, తప్పకుండా. ఏమిటాపని?’ నారదుడు.

‘భగవంతుని కలుసుకున్నప్పుడు నాకు ఇంకా ఎంత కాలానికి ముక్తి లభిస్తుందో కనుక్కుందూ?’ అన్నాడు మునివర్యుడు.

‘ఓన్ ఇంతేనా!’ అంటూ నారదుడు ఆవోటు విడిచి పోయాడు.

* * *

కొన్ని దినములు గతించాక ఒకనాడు మళ్ళీ నారదుడు ఆదారివెంట వచ్చాడు. వస్తూనే మొదటి ముని దగ్గరకు వచ్చాడు. నారదుని చూడగానే సంభ్రమముతో ఎదురేగి నారదునికి సమస్కరించాడు. నారదుడు చిరునవ్వు నవ్వుతూ ఆశీర్వాదించాడు.

‘స్వామీ, నామాటం చేశాదు?’ అడిగాడు ముని.

‘ఓ, అడిగాను’—నారదుడు.
‘భగవంతుడు, సర్వసౌఖ్యము
ఏమి సేలవిచ్చారు?’

‘ఇంకా నాల్గు జన్మలెత్తి చని
పోయేవరకూ నీకు ముక్తిలంభించదు
అని భగవంతుడు చెప్పాడు’—
అన్నాడు నారదుడు సవ్యతా.

ఆమాటలు వినడం తడవు
కుప్పలా కూలిపోయాడు ముని.
‘నాలుగు జన్మలే? ఇంత చీమల
పుట్ట పెరిగేదాకా ఏకాగ్రతతో
ధ్యానించినా ఇంకా నాలుగు జన్మ
లెత్తాలా భగవాన్!’ అంటూ గుండె
బాదుకుంటూ ఏడ్చాడు.

నారదుడు అతనిని ఓ దార్శి
రెండవ మునివద్దకు వెళ్లాడు. అతను
గూడా నారదుని చూడగానే ఎదు

రేగి చేతులు జోడించి ఆయన
ముందు మోకరిల్లాడు. నారదుడు
ఆశీర్వాదించి అతనిని లేవనెత్తాడు.

‘నాప్రశ్నకు జవాబు కనుక్కు
న్నారా స్వామి?’ అడిగాడు ముని.
దానికి నారదుడు చిరునవ్వునవ్వాడు.
కొద్దిగా గొంతు నవరించుకుని ఉప
క్రమించాడు. ‘చూశావా ఆ చింత
చెట్టు. దానికి ఎన్ని ఆకులున్నాయో
అన్ని జన్మలెత్తి చనిపోయిన తరు
గాని నీకు ముక్తిరాదని భగవంతుడు
చెప్పాడు.’

ఆమాటవినగానే ఆముని సంతో
షంతో నారదుని వీపుమీద ఒక్క
చరుపు చరిచాడు. ‘భేష్ నారదా!
చాలా శుభవార్త! బలేమంచివార్త!
అంత వేగంగా భగవంతుడు నాకు

ముక్తి ప్రసాదిస్తానంటే అంతకన్న
కావలసినదేమిటి?’ అంటూ
నాట్యంచేయ ప్రారంభించాడుముని.
ఇంతలో కేలశరీరవాణి ఇట్లాగన్నది:
“ఓ మహా ముని, ఈ తక్షణమే
నీవీపావ బంధాలనుండి విడివడ్డవు.
నీ సహనము మెచ్చుకోదగ్గది.
క్షమ కవచమని శాస్త్రాలు ఘోషి
స్తున్నాయి. నీ సహనమే నీకు విజ
యాన్నిచ్చింది. ఈతక్షణమే నీకు
ముక్తి లభిస్తుంది”.

ఆ మహామునిలోనుండి ఒక దివ్య
తేజస్సు అంతరిక్షంలోకి ఎగసి భగ
వంతునిలో ఐక్యమైపోయింది. నార
దుడు భగవద్ధ్యానముచేస్తూ మరొక
చోటికి కదిలిపోయాడు. ★

మెరయుచు పొంగే ఈనో కడుపులోని అస్వస్థతలను ఎనిమిది సెకెండ్లలో పోగొట్టును!

ప్రతీర్థము, గుండెమంట లేక కడుపు ఉబ్బరం,
ఏదయినా దీనితో ఉపశమనము కలుగును!
ఒక గ్లాసు మెరయుచు పొంగే ఈనో ఫ్రూట్ పౌల్డ్ మీద పుచ్చు
కుంటే ఎనిమిది సెకెండ్లలో మీ కడుపులోని అస్వస్థత నయమగును.
మీరు వరకడుపున కొంచెము ఎక్కువ మోతాదు త్రాగుతే, ఈనో
పొమ్మముగ, విశ్వయమైన గుణము కలిగించే విరేచనముల మందుగా
మించెయ్యను. ఎల్లప్పుడూ ఈనో ఒక సీసా మీ యింట్లో ఉంచుకోండి.

ఈనో ఫ్రూట్ పౌల్డ్

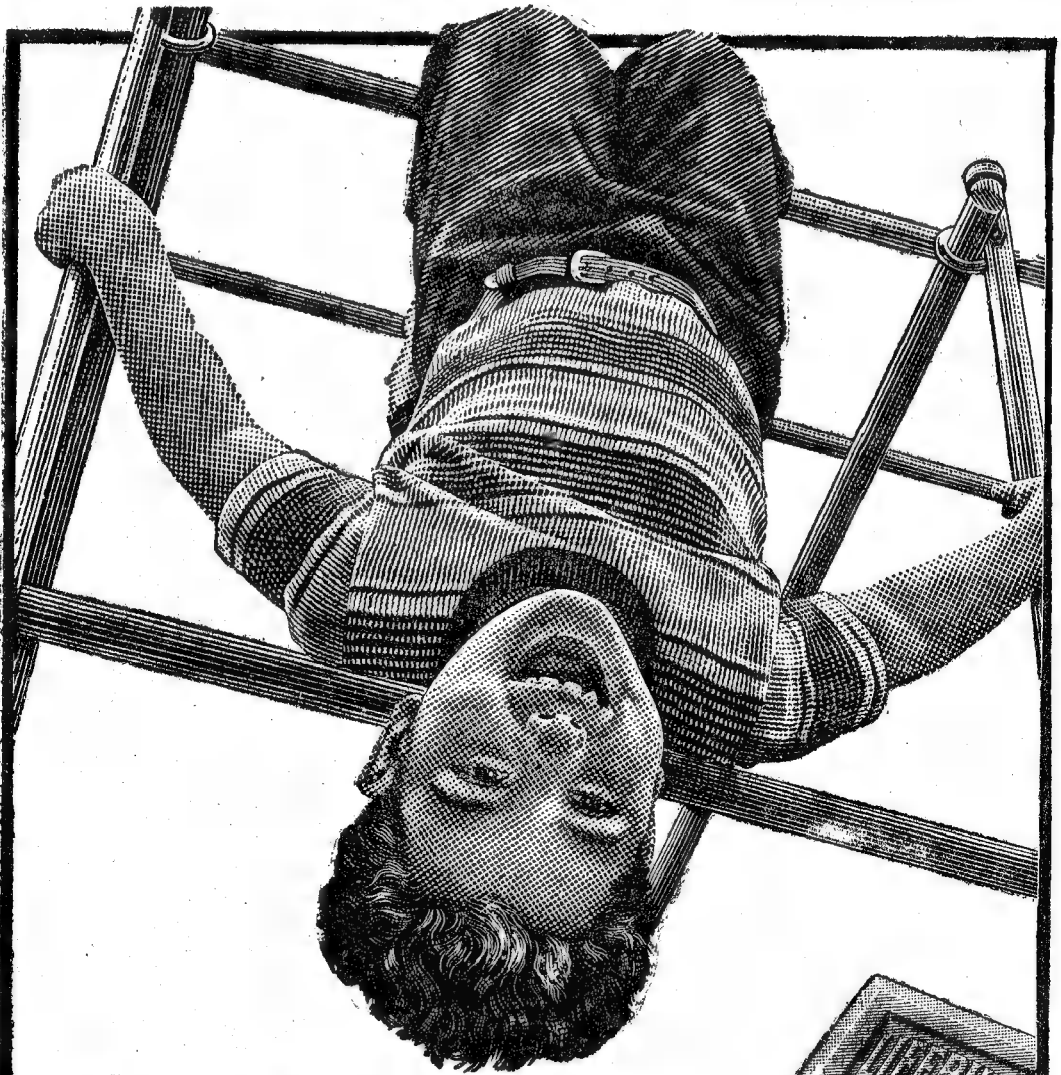
ఆప్టు నిరోధకమైన మెరయుచు పొంగే పానీయము
‘ఈనో’ మరియు ‘ఫ్రూట్ పౌల్డ్’ అను మాటలు రిజిస్టరు చేయబడిన ప్రతీతి మాద్యమము.

గ్రూ 5 లా 6 లా 6 లా 5 (ఇండియా) ప్రై వేటు లి మి టె డ్.

ఈనో
ఈ శీతోష్ణస్థితికి
నిజంగా
దివ్యమైనది

(2 సెకెండ్ల సీసాలలో
అమ్మబడుచున్నది)

ఆరోగ్యవంతులైన పిల్లలు ప్రతిరోజూ లైఫ్ బాయ్ సబ్బుతో స్నానము చేయుదురు

-అది ప్రతిదినమలినములోని క్రిములను కడిగివేయును!

* మనకు ప్రతిదినం తాళపడే మామూలు మురికిలో క్రిములున్నాయి.
మనలో ప్రతివారికీ యీ క్రిములవల్ల రోగాల ప్రమాదం వుంది.
అందుచేతనే చాలామంది ఆరోగ్యవంతులగు జనులు లైఫ్ బాయ్
సబ్బుతో మురికిని మరియు క్రిములను రోజూ కడిగివేసుకొనుట
వల్ల తమ ఆరోగ్యమును కాపాడుకొనుచున్నారు — అది
.ఆరోగ్యవంతులైన హాయిని గలిగించును.

L. 257-X52 XL

భారతదేశంలో వ్యాధులను నివారించుటకు

సినిమా

★ పురితేనిదారాలు ★

ఒకానొక రకం హాళివుడ్ దుష్ట సింహుడు ఒక అబలను బలాత్కారం చేసుకున్నాన్ని షూట్ చేయడానికి సన్నాహాలు పూర్తి అయ్యాయి.

ఆ చిత్రం నిర్మాత మాధావుడిగా ఎటో పోతూ సెట్ మీదకు తొంగి చూచి దర్శకుడిని పలకరించి, ఏమిటి కథ అన్నాడు.

దర్శకుడు చెప్పాడు ఫలానా ఘట్టం అని.

అర్థ పావునిముషంలో సాధ్యం పడేటంత తాపిగా నిర్మాత ఆలోచించి వేశాడు కథ గురించి.

బలాత్కారితే ఆ పిల్ల ఏం చేస్తుంది? అన్నాడు.

■ ఏమంది ఎగుడు తిరిగి పోట్లాడుతుంది. అప్పుడు హీరో వచ్చి—”

■ సరేండి పోట్లాడినట్టు ఒక రీయా తీసేశాక, ఆమె వాడికి లాంగిపోయినట్టు కూడా ఓరీలు షూట్ చేసి అట్టే పెట్టండి. “ఎలా కావలిస్తే ఆలా కథనడుపుకొనచ్చు ఆనక” అని వెళ్ళిపోయాడు నిర్మాత.

మన ఫిలిం నిర్మాతలు ఇలాటి చిత్రాన్ని కనక చూస్తే, గండో పద్ధతి రీలు వాడుకుని, అక్కడ విలన్ హీరో యి న ల చేత ఒక ధూయిట్ పాడించేసి తద్వారా ఇంకో రీలు తిరిగించి ఊరుకుంటారనిపిస్తుంది (కొత్త దనము) నేటి స్థితి గతీ పరిశీలిస్తే.

మన చిత్రాలలో మన ■ కాని సంగీతం విన బడడానికి ప్రధాన కారణం ■ ఈ కథా చార్యం—లేక పరిభాష ప్రకారం అనుకరణ, ఒకటి అనుకొనక తప్పదు. మనవికొని సన్నివేశాలకు మన చిత్రాలలో చోటున్నప్పుడే మరొక దేశపు సంగీతంకూడా చోటు చూసుకోడానికి వసతి కలుగుతుంది.

కొత్త హాళివుడ్ చిత్రం రావటం దీయం అందులో కత్తియుద్ధాలో, కర్రయుద్ధాలో, బాగున్నాయని పిస్తాయి.

నాలుగు నెలలు తిరిగేసరికి ఒకానొక ఖండోకచో రెండేని భారతీయ చిత్రాలలో ఆ సన్నివేశాలు, వాటి సంగీతం సహా చోటు సంపాదిస్తాయి. మనది వికాల దృష్టి; వికాల హృదయం.

చివరకు మిగిలేది కల్తీలేని కృత్రిమత్వం. ఫలితం: ప్రపంచ ప్రఖ్యాతినందిన కథ, పెద్ద స్టార్ వ్యాల్యూగల నటులూ, బ్రహ్మాండమైన సెటింగులూ, పుష్కలంగా డాన్సులూ దేశ దేశాల సంగీతం “మిశ్ర”

యించి తయారించిన” పంచభక్త్య పరమాన్నాలా ప్రేక్షకులకు చేదోతున్నాయి. “వినమం గారంటి” నూత్రాలు, పురితేని నూత్రప్రాయాల వుతున్నాయి.

పురి ఎందుకు ఉండటం లేదు? మనమీద, మన తెలివి తేటలుమీద, మన పద్ధతులమీద, మన ప్రేక్షకులకు అభిరుచుల మీద గురిలేక.

చందమామా ఫిలింస్ వారి “దొంగల్లో దొర” చిత్రంలో బాంబాయి నర్తకి హెలెన్.

బొంబాయి సినిమా లేపు

■ మృ. ధుమతి" చిత్రనిర్మాణంలో జేట్ డోర్ దృశ్యాల చిత్రణకై హిమాలయ పర్వతప్రాంతాలకు వెళ్ళిన బిమల్ రాయ్ ప్రాచీన స్తంభాలను మొన్న తిరిగివచ్చారు. ఈ యాత్ర పేరు చెప్పి, వీరు 40 వేల అడుగుల ఫిలిం షూట్ చేశారు.

వెళ్ళిన బృందంలో దర్శకుడు బిమల్ రాయ్ కార్యాగ్రాహకుడు దిలీప్ ముష్కే, నటనటులు వైజయంతిమాల, దిలీప్ ముష్కే, జానీవాకర్, ప్రాణ్ ప్రభృతులు ఉన్నారు. వైజయంతిమాలవెంట ఆమె బంగారపు గుర్రముత్యం "అతి ధులు"గా వెళ్ళారు. పెద్దతారలు చాలామందికి మల్లేనే ఈ మేకాప్ ఇలా ప్రతిచోటకూ కొంతబలగం వెంట వెళుతుంది. వారందరి భోజన ఫలహారాలకూ, (చాలామందికి పాలు చాలా ఇష్టం), పెట్రోలు కూ (షికారు కూడా వారికి చాలా ఇష్టం) ఇతర చిల్లర మల్లర ఖర్చులకూ నిర్మాత రోజుకు ముప్పై వలె రూపాయలు ఖర్చు పెట్టవలసి ఉంటుంది. మామూలుగా తారలకు చెల్లించే వేల రూపాయల బ్లాక్ మనీ కాక.

ఇలాంటి ముచ్చట్లు ఎప్పుడైనా అయితే అదో సరదా, మర్యాద అనుకోవచ్చుగాని

నిత్యం తద్యం అయితే నిర్మాతల మనసులు అమందానంద భరితాలు అయిపోవు. ఇంతకీ ఈ మర్యాదలన్నీ అరవై డెబ్బ వేలు పుచ్చుకునే తారల బంధుకోటికే. తక్కువ డబ్బుకి పనిచేసే చిన్న నటులకు—బంధు కోటి ఎలా గారాదు—వ్యక్తిగతంగా జరగవలసిన కనీస సదుపాయాలు కూడా సక్రమంగా సకాలంలో జరగవు.

షికారుచేసిన పుకారు

జేవానంద్ ఇటీవల ఒక ప్రమాదానికి గురి అయ్యాడనే పుకారొకటి మరాఠ్ గా బయలుదేరి 24 గంటలసేపు బొంబాయిలో షికారు నెలాయించి చాలామందిని కంగారు పెట్టింది. తరవాత అది పచ్చి అబద్ధము, లేక, వతి పుకారు అని ఖరారుగా ఋజువైంది. అప్పుడందరికీ మనసు స్థిమిత పడింది.

తన సోదరుడు విజయ్ అనంద్, దర్శకత్వాన జేవానంద్ నిర్మిస్తున్న చిత్రం "నా దో గ్యారా"లో కొన్ని జేట్ డోర్ దృశ్యాల చిత్రణకై బృందం మొన్న ఖండ్లా వెళ్ళడం విదితమే.

అక్కడ జేవానంద్ ఒక ప్రమాదానికి

గురి అయ్యాడనీ, పరిస్థితి ప్రమాదకరంగా ఉన్నదనీ, ఎవరో మోటీలాల్ కు టెలి ఫోన్ లో చెప్పారు. వెంటనే, అతడు, మిత్రులు ఆ విషయమై వాకబు చేయడం జరిగింది. చివరకి, సంజహీన్ న్నా, డేవ్ భార్య కల్పనా ఆనంద్ ను వారు కనుక్కోబోయే పరికి ఆ వార కల్తీ చేసి కల్పన అని కల్పనా ఆనంద్ చెప్పింది. ఆమె రోజూ ట్రంక్ ఫోన్ ద్వారా భర్తతో మాట్లాడి మంచి చెప్పింది. తెలుసుకుంటూ ఉంటుంది. ఖాండాకేతాడు. అతడు ఏ ఊరు వెళ్ళినా అంతే.

చిలుక అలిగిన కారణం

'చిలుకా గారింకా' అని అభిమానులు పిలుచుకుంటూ వచ్చిన జంట నర్సీస్, రాజ్ కపూర్ మధ్య అలుకలువచ్చి, ఆ పైన కలతలు ఏర్పడడానికి కారణం ఇటీవల తెలియ వచ్చింది.

మహబూబ్ వర్ చిత్రం "మదర్ ఇండియా" జేట్ డోర్ షూటింగ్ కని నర్సీస్ బొంబాయికి 70 మైళ్ళ దూరాన ఉన్న 'బల్నర్' గ్రామానికి వెళ్ళడం. అక్కడ అగ్నిప్రమాదంలో ఆమె గాయ పడడం పాఠకులకు విదితమే.

తత్ఫలితంగా 15 రోజులపాటు ఆమె చికిత్సతో అవస్థ పడడం జరిగింది.

సరే ఆ తరవాత కోలుకుని, షూటింగ్ కొనసాగించి, ఆ పైన బొంబాయికి తిరిగి వచ్చింది.

"ఇంత గొడవజరిగి, ఇన్నాళ్లు తిరిగినా ఇంతవరకూ నే నేమయ్యోనో ఎలా ఉన్నానో కనుక్కుందామని అతనికి తోచలేదు." అంటుంది నర్సీస్ ఇప్పుడు.

అంగువల్ల, అమెకు కోపం వచ్చింది. తన మంచి చెడలగుంచి పట్టించుకొని మన్నిస్తే గురించి తనూ ఆలోచించడం అనవసరమని నిశ్చయించుకుంది.

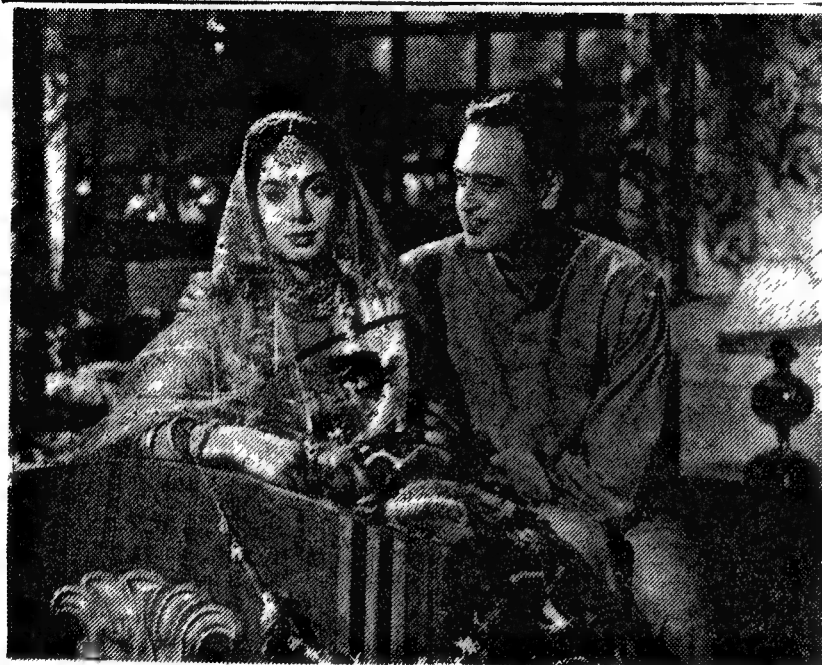
మాస్కోలో పుట్టినరోజు

అనంతరం ఆమె, నయా సస్నార్ ఇంట 'రేషన్ వారి "పరదేశి" (రష్యా భారత దేశాల సంయుక్త నిర్మాణం)" షూటింగ్ లో పాల్గొనడానికి మాస్కో వెళ్ళింది.

జూన్ 1 వ తేదీన, అక్కడే ఆమె పుట్టిన రోజు పండుగ జరుపుకుంది. మాస్కోలోని "ప్రాగ్ హోటల్" లో

నయా సస్నార్ బృందం ఆమె గౌరవారం విందుచేసింది. భారత రాయగారి కె. పి. ఎస్. మీనన్, ప్రముఖ రష్యన్ నటీనటులూ విందుకువచ్చి సర్దీస్ కు శుభాకాంక్షలు తెలిపారు.

"పరదేశి" చిత్రంలో నర్సీస్, పద్మిని ప్రభృతులంతా పాల్గొంటున్నారు. పోలి

మువ్వీస్తార్ పేరిట హిందీనటుడు శేఖర్ నిర్మించిన 'చోటీ బాబు' చిత్రంలో భార్యాభర్తలుగా సంధ్య (నిమ్మి) శంకర్ అభిభట్టాచార్య.

భరణివారి “వరుడు కావలెను” చిత్రంలో అల్లురామలింగయ్య, డా॥ శివరామకృష్ణయ్య, రమణారెడ్డి, రామన్న పంతులు.

యట్ నటుడు స్ట్రీజిన్స్ ముఖ్య భూమిక ధరిస్తున్నాడు. 15 వ శతాబ్దంలో మన దేశం వచ్చిన రష్యన్ యాత్రికుడు అఫనాసీనికొత్తన్ కథ దానికి ఆధారం అన్న విషయం విదితమే. కా. ఎ. ఆబ్బాస్, వి. ఎం. ప్రానిస్ దీనికి సంయుక్త దర్శకులు.

జులై పూర్వార్థంలో నిర్మాణం పూర్తి కావచ్చుననుకుంటున్నారు. దీన్ని ఆగస్టు 15 న విడుదల చేస్తారు. (దక్షిణ భారతంలో జైలక్లీ విక్టర్స్ ఆనందం దీన్ని తమిళంలోకి డబ్ చేయబోతున్నారు. తెలుగుదేశంలో హిందీ ప్రతిని విడుదల చేస్తారు.)

* * * జూన్ 4 న నూతన్ సమర్థ పుట్టినరోజు పండుగ జరుపుకుంది. శ్రీ కాంత్ స్టూడియో (చెంబూర్-బొంబాయి) లోని ఒక సెట్ మీద షూటింగ్ లో పాల్గొంటూ ఆమె మిత్రులకు విందుచేసి, అభినందనలందుకుంది. (ఆంధ్ర వారపత్రిక బొంబాయి విశేషం)

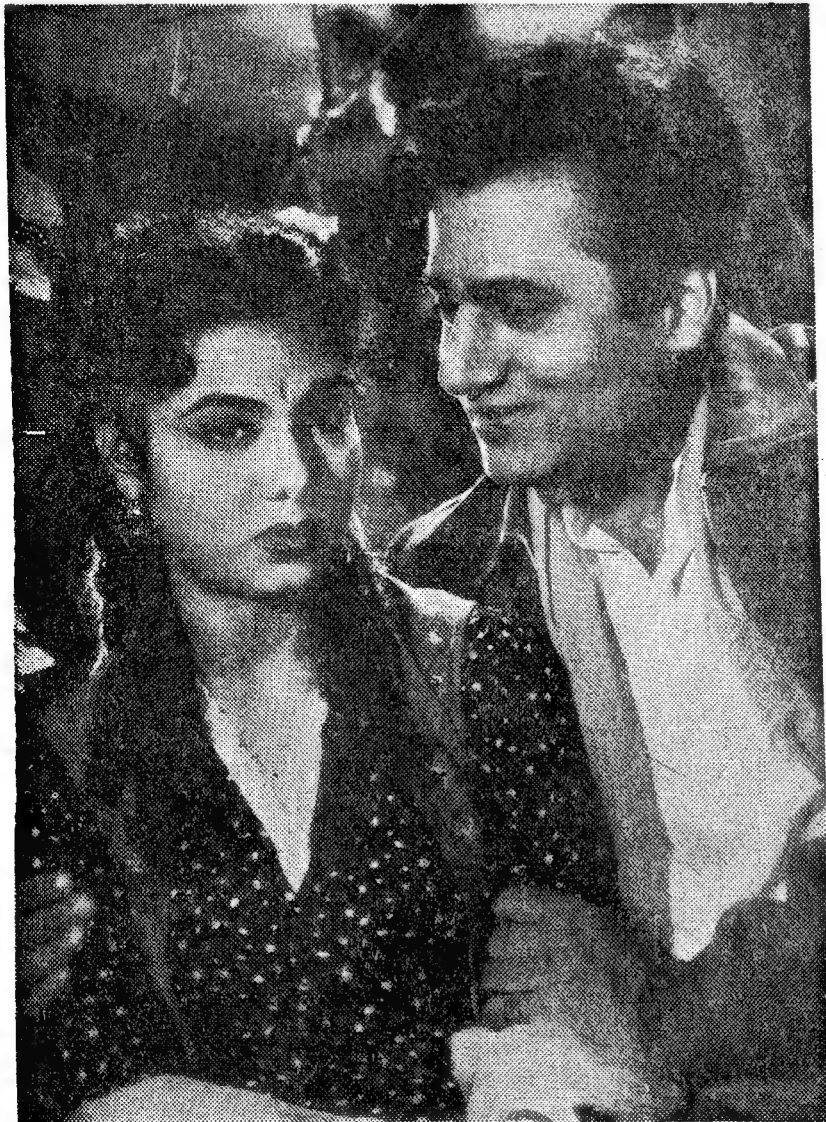

దీప్ అండ్ ప్రదీప్ వారి హిందీచిత్రం “హాలీస్” లో ప్రదీప్ కుమార్, మధుబాల.

“మీన్ ఇండియా”

రావల్ ఫిలింస్ వారి “మీన్ ఇండియా” అఖండంగా ఉండనిపించుకుంది. సరీస్ ప్రధాన భూమిక నిర్వహించిన ఈ చిత్రానికి దర్శకుడు ఐ. ఎస్. జోహార్. రచయిత కూడా అతడే. పిటితోపాటు చిత్రంలో ఒక ప్రముఖ పాత్రను కూడా ధరించాడు.

పతియే దైవమని నమ్మి, చెడుదారిన పడిన భర్తని సన్మార్గానికి తీసుకువచ్చిన విద్యా పతి అయిన సతికథ. ఆ ఆమ్మాయి పేరు రమ. చాలా తెలివైనది. బాగా చదువుకుని డిగ్రీ పుచ్చుకుంది. అయితే, ఆమెను వరించి వివాహ మాడినవాడు హరిశ్చంద్రుడు కాదు. దుర్బుద్ధి

మువీస్టార్ సవారి “ఫోటీబాబు” చిత్రంలో ప్రేమికులుగా సంధ్య (నిమ్మి) ఫోటీబాబు (శేఖర్)

వల్ల, దుర్బుద్ధుల బోధనల చెడుమారాలలో పడి, ఆమెకు బోకరాయిచ్చి పారిపోతాడు. రమ, తన పతి కోసం దేశమంతా అన్వేషిస్తుంది.

అకస్మాత్తుగా ఒకనాడు అతడు దొరుకుతాడు కాని ఆమెను గుర్తుపట్టలేదు. రమ అతనికి ఆశ్రయం ఇచ్చి ఆదరిస్తుంది తానెవరో చెప్పకుండా.

చివరికి అతగాడి మిత్రులు ఒక హత్యా నేరాన్ని అతడి నెత్తిన వేస్తారు. రమ అప్పుడు స్వాయవాదిగా కోర్టుకు హాజరై వాడించి, భర్త నిర్బాషి అని ఋజువు చేస్తుంది.

ఆ తరువాత అతగాడు తేలిగా చెంపలేసుకుని మంచి దారిన పడి ముందుకు వడుస్తాడు.

ఈ కథలో, మొదటి నుండి చివర వరకు నవ్వించే సన్నివేశాలు పుష్కలంగా ఉన్నాయి. నవ్వించని ఘట్టాలలో సంభాషణలు పడునుగా, నైతిక న్యాయం గా ఉన్నాయి నేరాలూ ఘోరాలూ చిత్రించిన ఘట్టాలలో ఉత్కంఠను చక్కగా పోషించారు. కాగా చిత్రం పొడుగునా మంచి సంగీతం వినిపిస్తుంది.

సరీస్ ఈ చిత్రంలో ఉత్తమ స్త్రీగా నటన ప్రదర్శించి, వర్తమాన చలనచిత్ర నటీమణులలో అగ్రస్థానం తనదని మరొకసారి నిరూపించింది.

ఆమె తరువాత చెప్పకోతగ్గ నటన ప్రదర్శించినవాడు ఐ. ఎస్. జోహార్.

ఆమె భర్తగా ప్రదీప్ కుమార్, అతగాడి జతగా ఖల్లుగా ప్రాణ్, నిషీల నటన ఏమంత అఖండంగా లేదు.

సంగీత దర్శకుడు శచిన్ దేవ్ బర్మన్ కట్టిన పాటలలో మూడు నాలుగు ఇదివరకే బహుళ ప్రజాదరణపొంది ‘హిట్స్’ అని పించుకోవడం విదితమే.

“నాగ్ పద్మిని”

గతవారం విడుదలఅయిన మరో చిత్రం “నాగ్ పద్మిని” కమ్మటి కట్టుకథా కాదు, పారాణికం కాదు, ఇంకేమీ కాదు. ఇందులో గట్టిగా చెప్పకోతగ్గ విషయం ఏమీ కనబడదు.

నాయకీ నాయకులు షకిలా, మహీపాల్ మటుకు బాగా నటించారు.

స్క్రిన్ ప్లే, దర్శకత్వం నేలబాదుగా ఉన్నాయి. జీవం అన్నది ఏకాకానా కనబడదు. సంగీతం కూడా అడే స్థాయిలో ఉంది. ఏ ఒక పాటా హిట్ అయ్యే ప్రమాదం లేదు.

(ఆంధ్రవారపత్రిక బొంబాయి విలేఖరి)★

“వరుడుకావాలి” చిత్రంలో ప్రమీల, భానుమతి.

కున్నాడని చెప్పాయనికే తెలుసు. లాలా గురించిన ఈ ప్రేమగోల తనకు రీలగా తెలుసువన్న చైతన్యం కుమారుడికి తెలియచేసి ఆనందించడం వలచాడాయన. అంసుకని చేతిలో భాగవతాన్ని తెరిచి కుమారుడి హావోభావాలను చక్కగా నవ్వే “ఘనమైన భూమి దుజ్జేగనో—” అన్న పద్యాన్ని ఘంటసాల కంఠంతో శ్రావ్యంగా చదివాడాయన.

ఆ పద్యం వినడానికి చాల హాయిగా ఉంది. ఆయనకి అలాగే అనిపించింది. ఆ సంగతి నే కుమారుడికి కూడా వినిపించేలా కుమారుని గట్టిగా అనుకుని మధ్యాహ్నం భోజనం వచ్చింది. ఆలాపనకి అభినయం జోడించి...

ధర్మకుడు కమలాకర కామేశ్వరరావు ఇలాంటి చక్కని పన్నితాన్ని హుళులైన “ప్రేమాభాసం” లో కాస్తంత “రామాభాసం” అంశాలు కూడా మేళవించి, పాన్ను లూరిచారి రెండవచిత్రం “శోభ”ను తీర్చిదిద్దుకున్నారు — దీనికి డి. వి. నరసరాజు సంభాషణలు వ్రాశారు.

మొన్న చిత్రించిన ఘట్టంలో రెండ్రాగా తలంగి నటించాడు. ఆ రోజున చిత్రించిన రెండు పద్యాలనూ “శ్రీకా” ఏ ఒకటి వృధాకావడా, పూర్తిచేశారు.

ఈ చిత్రంలో అంజలి, రామారావు, రాజసులోచన, ముక్కామల ప్రభువులు నటించారు.

సంగీత ధర్మకుడు ఏ. ఎం. రాజా, నిర్మాణం వాహినీలో సాగుతోంది. నిర్మాత వసంతకుమారరెడ్డి.

సినిమా వార్తలు

రోమియో రామారావు, తన ప్రేమనిని ఫలానా చోటుకు రావలసిందని కోరుతూ ఇంటి నాకడు ద్వారా కబురంపి, తను ఘోగా మున్నాడే బయల్పడేడు. మేడ మెట్లు దిగి పరికి, సావడిలో తండ్రి కనబడ్డాడు. ఆయనకి కుమారుడు కనబడ్డాడు గాని, అలా తను కనబడ్డ చైతన్యం, ఆయన ధోరణిలో కుమారుడికి కనబడలేదు. అందుకని ఎలా బయటికి ఛక్కాయాల్ అని ఆలోచిస్తూ మెట్లమీద నిలబడ్డాడు.

తన కన్న తండ్రి వేటకి బయలు దేరాడనీ, నాకడు ద్వారా ఎవరికో కబురంపాడనీ, “ఆకబురంబునో అందడో—తను నలచిన వనితలలో సంతోషలానికి ఏ తెంచునో తెందడో” అని ముప్పుతుడు మధన పడు

ప్రతిభావారి “దొంగలున్నారు జాగ్రత్త”లో సర్తకి లలితారావు, బృందం

సినిమా వార్తలు

“హెలెన్ వలెన్”

కుమారైన నృత్యాలకు హెలెన్ను పిలువ వలె... అన్నది ఒక కొత్త వరవడిగా నిలబడేలా ఉంది. “హెలెన్ బొంబాయి నర్తకి. కొంతకాలం క్రితం జూపిటర్ వారి చిత్రం “నయా ఆడ్మిన్” లో ఈమె నృత్యాలు చేసింది. ఇప్పుడామె కొన్ని బొంబాయి చిత్రాలలో పాల్గొంటోంది. ఇటీవల రెండు ముద్రాను చిత్రాలలో బుక్ అయింది.

చందమామ ఫిలింస్ వారి “దొంగల్లో దొర” చిత్రంలో ఈమె నృత్యాలు రెండింటినీ మొన్న చిత్రించారు.

వాహినీలో శర్వాణి పిక్చర్స్ వారు తమ “అక్క చెల్లెళ్ళు” చిత్రంలో కూడా ఒక నృత్యాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. నృత్యదర్శకుడు వేణుగోపాల్. ఇందులో కృష్ణకుమారి, శ్రీరంజని, లక్ష్మీకాంత, అమర్ నాథ్, పి. ఎస్. ఆర్., రాజనాథ, రమణారెడ్డి నటించుటలు. దర్శకులు అమానుల్లా, సార్వభౌమ. రచన శ్రీశ్రీ, ఆరుద్ర.

“దొంగల్లో దొర”

“దొంగల్లో దొర”, నాగేశ్వరరావు పాల్గొంటున్న 60 వ చిత్రం. ఇది ఈ నెలలోని విడుదలకొనవచ్చు సమకొంటున్నాడు. ఈ సందర్భంలోనే నాగేశ్వరరావు వచ్చి చిత్ర సంపూర్ణిపేరిట భారీ ఎత్తున వజ్రోత్సవాలు జరుపబోతుండడం విదితమే.

“పాండురంగ మాహాత్మ్యం”లో అమ్మాజీ, శివరావు

పి. చంగయ్య దర్శకత్వన తయారవుతున్న ఈ చిత్రంలో నాగేశ్వరరావు, జమున, జి. వరలక్ష్మి, నూర్యకాంతం, ఆర్. నాగేశ్వరరావు, రేలంగి, గుమ్మడి ప్రభృతి అగ్రశ్రేణి నటవర్గం పాల్గొంటున్నది.

ఇదికాక దక్షిణభారత నర్తకి ఇ. వి.

సోజు, బొంబాయి నర్తకి హెలెన్ ఉన్నారు.

వెనకటికి గ్రీసు రాణి హెలెన్ సొందర్యాన్ని వర్ణిస్తూ, ఆమె సుందర వదనారవిందం వెయ్యి ఓడలమీద వేలాది సైనికుల్ని యుద్ధోన్ముఖుల్ని చేసిందిన్నాడు ఒక కవి.

ఆ హెలెన్ వలెనే ఈ హెలెన్ కూడా, ఓడల్ని బయల్దేరి తియ్యకైతలుగాని, ఎన్ని వేలమంది ప్రేతులను చిలనచిత్ర సందర్శనాభి ముఖుల్ని చేస్తుందో చూడవలసి ఉంది.

“జయభేరి”

కారదా ఫిలింస్ వారి “జయభేరి” పి. పుల్లయ్య దర్శకత్వన శతతీ ఘడియోలో తయారవుతోంది. నాగేశ్వరరావు, అంజలి, రేలంగి, నాగయ్య గుమ్మడి, రమణారెడ్డి చదలవాడ మేదలగువారు పాల్గొంటున్నారు. ఈ చిత్రానికి మాటలు ఆశ్రేయ, పాటలు మల్లాది రామకృష్ణ కాశ్రీ వ్రాశారు. సంగీత దర్శకుడు పెండ్యాల.

“వరుడు కావాలి”

భరణివారి హాస్య రస ప్రధాన చిత్రం “వరుడు కావాలి” జూన్ 7 న విడుదల అయింది. భానుమతి, ప్రమీల, రాగిణి, జగయ్య, అమర్ నాథ్, రమణారెడ్డి నటించారు. రచన రావూరి సత్యనారాయణ సంగీతం జి. రామనాథన్ ఛాయగ్రహణం వెంకట. దర్శకుడు పి. రామకృష్ణ. ★

నందీప్రాడక్షన్స్ వారి “శ్రీ కృష్ణగారడీ”లో నటి రేవతి.

అ దీ ఇ దీ:

ము డి ఫి లిం కో టా

ముడిఫిలిం దిగుమతులలో కోటాపద్ధతి ప్రవేశపెట్టినట్లు కేంద్రప్రభుత్వ వాణిజ్య పరిశ్రమల కొఖ జూన్ 7 న ఒక ప్రకటన చేసింది. ఈ కోటాల ప్రకారం దిగుమతికి అనుమతులు జారీచేసే పద్ధతులూ వాటికి సంబంధించిన నియమ నిబంధనలూ త్వరలోనే వివరంగా ప్రకటిస్తారట.

మనదేశం చేసే ఎగుమతి వ్యాపారం కన్న దిగుమతుల పరిమాణం ఎక్కువైనందువల్ల విదేశీ ద్రవ్యం నిల్వలు అక్రమంగా వారించి పోతున్నాయి. అందుకని సాధ్యమైనంత తరకు ఆ డబ్బు పొదుపుచెసుకోవాలి. అందుకని దిగుమతులు తగ్గించాలి.

మనదేశం సొల్లకు రెండువందల పాతిక లక్షలరూపాయల ఫిలిం దిగుమతి చేస్తున్నట్లు అంచనాలు. పెరుగుతూ ఉన్న పరిశ్రమకు కావలసినంత ఫిలిం తెప్పించుకోవలసిందే

కాని, ఎంత కావాలి అన్న ప్రశ్నకు జవాబు ఆలోచించుకుంటే, ఇంత అక్కరలేదూ అని, దీన్ని గురించి తెలియని వారు కూడా ధైర్యంగా చెప్పగలరు.

ఎందుకంటే మన చిత్రాలు ఏపీ 16, 17 వేలఅడుగుల తిక్కువలేవు. (హిందీచిత్రం 14, 15 వేలకు మించవు)

ఇవి పన్నెండు పదమూడు వేలకు మించకుండా ఉంటే బాగుంటుందని చాలమందికి అనిపించింది. అందుకే ఆమధ్య బొంబాయి థియేటర్ యజమానులే అటువంటి తీర్మానం చేశారు.

ఇప్పుడు ఏ వరికి నచ్చి నామాని నా కోటా పద్ధతి వల్ల పరిస్థితి కొంత మెరుగువుతుందని ఆశించవచ్చు. దీనికి తోడు కొద్దికాలంలోనే ముడి ఫిలింమీద అడుగుకు అరపైసా (పాతనాణాల జాతి)

ఎక్కువగా అదనంగా తేయబోతున్నాడు. నిజాని కాస్త తగ్గించడం ఆ పన్నుకూడా నిర్మాతలను నిడిగా ప్రార్థించగలడు.

మొత్తంమీద కొలేటి చాంతాడు చిత్ర నిర్మాణ విధానానికి "టాటా" చెప్పడానికి ఈ కోటా పద్ధతి చాలా దోహదం చేయవచ్చు. అందుకని ఇప్పటినుంచీ 'టాటా' చెప్పే పద్ధతికి రిహార్సలు ఆరంభించవచ్చు.

'భాగ్యరేఖ'

బొమ్మలూరివారి "భాగ్యరేఖ" చిత్రం ఈనెల తొలివారంలో విజయవాడ విజయా టాకీస్ లో శత దినోత్సవాలు జరుపుకుంది. బి. ఎన్. రెడ్డి దర్శకత్వాన రియలైజ్ ఈ చిత్రంలో ఎన్. టి. రామా రావు, జమున, నటించారు. చూటలు పద్మరాజు, పాటలు కృష్ణకృష్ణ వ్రాశారు. సంగీత దర్శకుడు పెండ్యాల.

రెడ్డిగారి చిత్రాలలో కొన్ని కొన్ని భాగాలను ఏరి ఉత్సవం రోజున ప్రదర్శించారు.

అనంతరం, బీదలకు అన్నదానం, వస్త్రదానం జరిగింది. ★

భారత ప్రభుత్వంచే 'రాష్ట్ర'పతి యోగ్యతాపత్రము' (Certificate of Merit)

పొందిన ఈ చిత్రం నిర్మాతలకు, నటీనటులకు, సాంకేతిక నిపుణులకు

మా హృదయపూర్వకాభివందనములు

తెలంగాణ ప్రభుత్వం
యోగ్యతాపత్రము
విజయవాడ
1956

విక్రమ్ ప్రొడక్షన్స్
తేనాలి
రామకృష్ణ
డైరెక్షన్ - B.S. రంగా

నవయుగఫిలింస్ విజయవాడ, గుంతకల్లు, సికింద్రాబాదు, మద్రాసు,

★ జనాభాసమస్య పరిష్కారం ★

(4-వ పేజీ తరువాయి)

భరితములు సాపించుకుని యంత్రాల ప్రాజెక్టులూ నిర్మించుకుని భారీవ్యవసాయం సాగించడమే.

కనుక భారతదేశంలాంటి అధిక జనాభా దేశాలకు ముక్తి పారిశ్రామికంగానూ, వ్యవసాయకంగానూ అభివృద్ధి కావడం లోనే ఉంది. ఎందుకంటే, ఇన్ని కోట్ల జనం ఉంటే ఎక్కువ జనాభా అనీ, ఇన్నికోట్ల జనం ఉంటే తక్కువ జనాభా అనీ సర్వకాలా లకు నిర్ణయించి చెప్పలేము. దేశాభివృద్ధి

పరిస్థితినిబట్టి జనాభా ఎక్కువ తక్కువ లు నిర్ణయించుకోవాలి. భారతదేశపు ప్రస్తుత అధికస్థితినిబట్టి మాస్తే భారత జనాభా ఎక్కువే. కానీ అధికస్థితి ఇప్పటికంటే కొన్ని రెట్లు అభివృద్ధి అయితే ఈ జనాభా ఎక్కువేమీ కాదు. వైగాతక్కువ కూడా కావచ్చు.

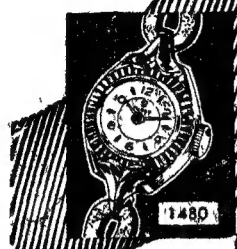
సార్థకాభివృద్ధి

వివిధాదేశాల ఆర్థికాభివృద్ధిని సాధించడానికి అనుబంధ పరిస్థితుల వ్యవస్థాపన అనుకూల సాధించలేని విజయాల లేవని

కాస్త్రుజ్ఞులు కనుక్కున్నారు. నూట యాభై వీశ్యక్రితం ఆర్థికవేత్తలు ఇంత వేగంగా ఆర్థికాభివృద్ధి సాధ్యమవుతుందని ఊహించలేకపోయారు. కానీ పారిశ్రామిక విప్లవంతల్ల అటువంటి అభివృద్ధి సాధ్యమైంది. అలాగే ఇప్పుడు అణుశక్తివ్వారా మరొక గొప్ప పారిశ్రామిక విప్లవం సాధ్యంకావచ్చును.

అందుచేత ఆర్థికాభివృద్ధి ప్రయత్నాలు ఫలించడానికి ఒకవంక కృషి చేస్తూనే, ఆ కృషి సార్థకమయ్యేందుకు జనాభాను అదుపుచేసే ప్రయత్నాలు కూడా సాగిస్తూ ఉండడమే మన కర్తవ్యం. ★

మీ అందమైన చేతి మణికట్టుకు సరిపోయే ఒక ట్యూడర్ వాచీ

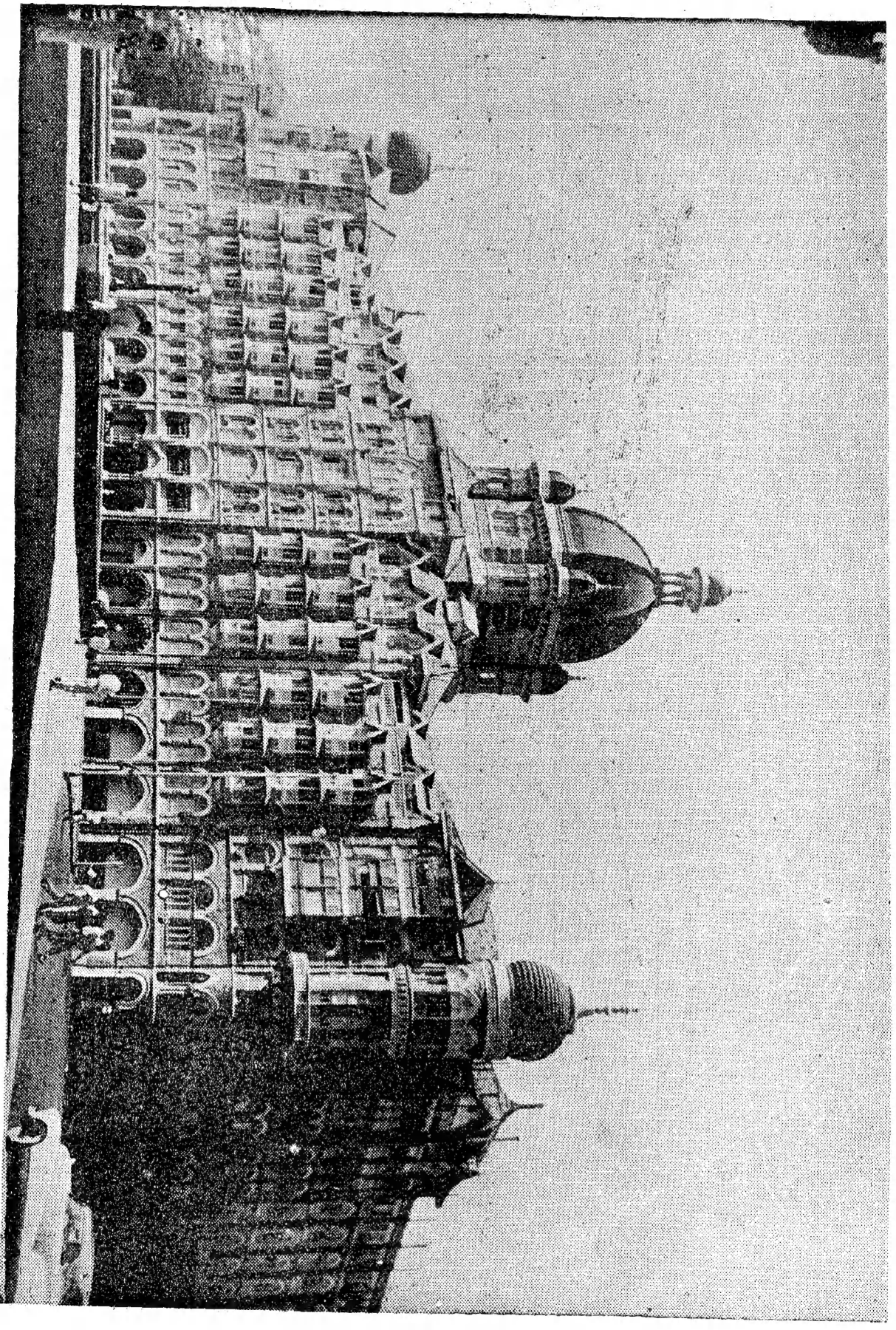

ఎంతో వాణ్యమైన వాచీలు కాని రక తక్కువ స్థిర వేగం లంగాడు స్టేలు చేయబడిన కేసులతో రక రుచున్నాయి. రక ఒక్కొక్కటికి రూ. 210/- (అమ్మ కపు పన్ను అదనము)

రోలెక్స్ వారి ట్యూడర్ వాచీలు, పొగమగ కనపడతాయి మరియు ఎంతో కచ్చితమైన ప్రేమును చూపుతాయి. వీరికి 17 జ్యూయెలరీతో అంటేమెగ్నెటిక్ మరియు డిప్లమైన యంత్రములు ఉంటున్నాయి. కచ్చితమైనను, పేరుపొందిన యా రోలెక్స్ యంత్రములు ఉంటున్నాయి వాచీలు ఎల్లప్పుడూ సరియైన ప్రేమ చూపును!

రోలెక్స్ వాచీ కంపెనీ (ఈస్టర్న్) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

దక్షిణ భారతదేశమునకు ఏకైక డిస్ట్రిబ్యూటర్ : సి. ఆర్. అండ్ సన్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, మౌంట్ రోడ్, మద్రాసు

బొంబాయిలో తాజ్ మహల్ హోటల్
ఫోటో: ఎ. తీర్థు—కర్నూలు.

చల్లని పానీయానికి దీన్ని వాడి చూడండి!

'ఓవల్ టైన్' నిజ గా నేడ దీర్ఘ అదృశ్యమైన చల్లని పానీయము :
-చల్లని వాల్చర్గాని, పాలా నీళ్ళలోగాని, "ఓవల్ టైన్" వేసి, అది తరిసి
పోయేవరకు దాన్ని కదివండి.

అప్పుడు మీకు చల్లని రుచికరమైన
పానీయం తయారవుతుంది అందులో
'ఓవల్ టైన్'లోని పరిశుద్ధమైన
అహార ద్రవ్యముల యొక్కయు,
వెదానమైన విటమినుల
యొక్కయు గుణము నిలిచి
వుంటుంది :

విల్సన్ రేడియోమీటర్
ఓవల్ టైన్ అఫైచూర్
కొలతేవంపివండి (హిందీ-
4172 మీటర్లు) కవివారములు
తా.తి 8 నుంచి 8-30 గం ల
(ఇంగ్లీషు-9520 కిలో వైక్యు-31
మీటర్లు), ఆ దీవారములు
రా 8 నుంచి 8-30 గం ల

వ తి డి బ్లా లో ఆ రో గ్యం వున్నది

ఓవల్ టైన్

డిస్ట్రిబ్యూటర్లు :
(గ్రాహ్యు) (రేడింగ్ కంపెనీ (ఇండియా)
ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

